

الأَرْبَعِين النَّوَوِيَّة

لِلإِمَامِ النَّوَوِيِّ مَعَ زِيَادَةِ ابْنِ رَجَبِ الحَنْبَلِيِّ
بِاللُّغَةِ العَرَبِيَّةِ وَالتُّرْكِيَّةِ وَالإِنْكلِيزِيَّةِ

جمع وإعداد

جاسم محمد عبد

NEVEVİ KIRK HADİSİ

Müellifi: İmam Nevevi, İbn-i Receb el-Hanbeli'nin eklemesiyle

Arapça, Türkçe ve İngilizce

An-Nawawi's Forty Hadiths

By Al-Imam Al-Nawawi with the addition of Ibn Rajab al-Hanbali

Arabic, Turkish and English

Hazırlayan | Prepare

Jasim MOHAMMED ABED

1441 هـ - 2020 م

"الأَرْبَعُونَ فِي مَبَانِي الإِسلَامِ وَقَوَاعِدِ الأَحكَامِ" المشهورة بــ

الأَرْبَعِين النَّوَوِيَّة

للإِمَامِ أَبِي زَكَرِيَّا، يَحْيَى بْنِ شَرَفِ النَّوَوِيِّ الشَّافِعِيِّ

٦٣١ - ٦٧٦ هـ

مَعَ زِيَادَةِ ابْنِ رَجَبِ الحَنْبَلِيِّ ٧٣٦ - ٧٩٥ هـ

بِاللُّغَةِ العَرَبِيَّةِ وَالتُّرْكِيَّةِ وَالإِنْكلِيزِيَّةِ

جمع وإعداد

جاسم محمد عبد

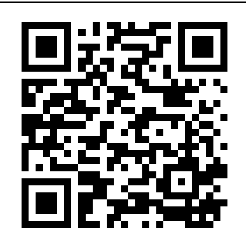
"İslamın Temelinde ve Ahkam Kurallarında Kırk Hadis"
"NEVEVİ KIRK HADİSİ" olarak bilinir
Müellifi: İmam Nevevi, İbn-i Receb el-Hanbeli'nin eklemesiyle
Arapça, Türkçe ve İngilizce
Hazırlayan: Jasim MOHAMMED ABED

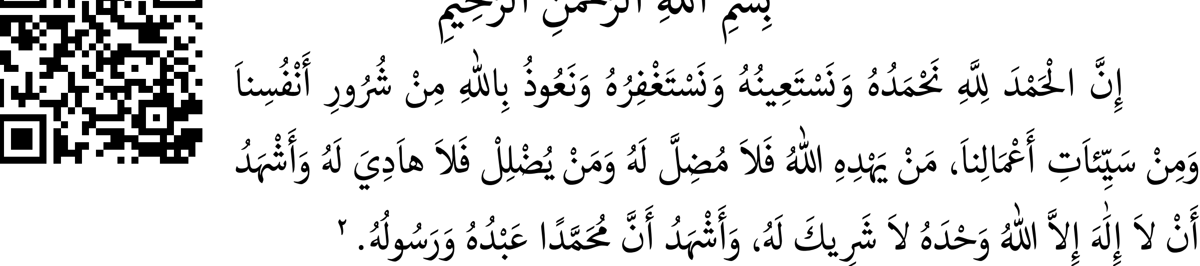
"The Forty in the Buildings of Islam and the Rules of Judgments"
Which is famous as "An-Nawawi's Forty Hadiths"
By Al-Imam Al-Nawawi with the addition of Ibn Rajab al-Hanbali
Arabic, Turkish and English
Prepare: Jasim MOHAMMED ABED

1441 هـ - 2020 م

غفر الله لنا ولكل من ساهم معنا في هذا العمل ولآبائنا وأمهاتنا وأزواجنا وذرياتنا، ولجميع المؤمنين والمؤمنات، والمســـلمين والمسلمات الأحياء منهم والأموات ...

شكر خاص للأخ الفاضل سداد آرسلان [Sedat ARSLAN] ...

	https://www.jasimabed.com/books/?b=3
	https://www.jasimabed.com
	alhudainfotech@gmail.com
	Learning.Teaching.Turkish.Language groups/Learning.Teaching.Turkish.Language
	@jasimmabed @TurkishLanguag
	https://t.me/SunnahAndSciencesArabic https://t.me/SunnahAndSciencesTurkish https://t.me/SunnahAndSciencesEnglish https://t.me/TurkishLanguageTeachingLearning

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ [١]

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللهُ فَلاَ مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلاَ هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَٰهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ. [٢]

اللَّهُمَّ صلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ على إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيد، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ على إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ. [٣]

قال تعالى: ((يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِۦ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسۡلِمُونَ)) [آل عمران: ١٠٢]، وقال تعالى: ((يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْ رَبَّكُمُ ٱلَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفۡسٖ وَٰحِدَةٖ وَخَلَقَ مِنۡهَا زَوۡجَهَا وَبَثَّ مِنۡهُمَا رِجَالٗا كَثِيرٗا وَنِسَآءٗۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ٱلَّذِي تَسَآءَلُونَ بِهِۦ وَٱلۡأَرۡحَامَۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَيۡكُمۡ رَقِيبٗا)) [النساء: ١]، وقال تعالى: ((يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَقُولُواْ قَوۡلٗا سَدِيدٗا ۞ يُصۡلِحۡ لَكُمۡ أَعۡمَٰلَكُمۡ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡ ذُنُوبَكُمۡۗ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدۡ فَازَ فَوۡزًا عَظِيمًا)) [الأحزاب: ٧٠-٧١].

أَمَّا بَعْدُ؛ فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللهِ وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَشَرَّ الأُمُورِ مُحْدَثَاتُهَا وَكُلَّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٍ وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلاَلَةٍ وَكُلَّ ضَلاَلَةٍ فِي النَّارِ.

قال تعالى: ((ٱقۡرَأۡ بِٱسۡمِ رَبِّكَ ٱلَّذِي خَلَقَ ۞ خَلَقَ ٱلۡإِنسَٰنَ مِنۡ عَلَقٍ ۞ ٱقۡرَأۡ وَرَبُّكَ ٱلۡأَكۡرَمُ ۞ ٱلَّذِي عَلَّمَ بِٱلۡقَلَمِ ۞ عَلَّمَ ٱلۡإِنسَٰنَ مَا لَمۡ يَعۡلَمۡ)) [العلق: ١-٥]، وقال تعالى: ((وَقُل رَّبِّ زِدۡنِي

1 https://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=51

٢ أخرج هذه الخطبة أبو داود (١٠٩٧) والنسائي (١٠٥/٣)، وابن ماجه (١٥٣٥)، وأحمد (٣٩٢/١) (٣٧٢٠) من حديث عبد الله بن مسعود رضي الله عنه، والحديث سكت عنه أبي داود، وقال النووي في ((الأذكار)) (٣٥٥): إسناده صحيح، وصححه ابن دقيق العيد في ((الإلمام)) (٦٢٢/٢) كما اشترط على نفسه في المقدمة، والذهبي في ((المهذب)) (١١٤٢/٣)، وابن الملقن في ((البدر المنير)) (٥٣٠/٧)، وحسنه ابن حجر في ((تخريج مشكاة المصابيح)) (٢٦٤/٣) كما أشار لذلك في المقدمة، وقال العيني في ((العلم الهيب)) (٩٤٦): أسانيده صحيحة، وصححه الألباني في ((صحيح سنن ابن ماجه)) [وراجع رسالته ((خطبة الحاجة)) فقد جمع فيها طرق وألفاظ هذه الخطبة].

٣ رواه البخاري برقم (٣٣٧٠) ومسلم برقم (٤٠٦).

عِلْمًا)) [طه: ١١٤]، وقال تعالى: ((رَبِّ ٱشْرَحْ لِي صَدْرِي ۞ وَيَسِّرْ لِيٓ أَمْرِي ۞ وَٱحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي ۞ يَفْقَهُواْ قَوْلِي)) [طه: ٢٥-٢٨].

(اَللّٰهُمَّ انْفَعْنِي بِمَا عَلَّمْتَنِي وَعَلِّمْنِي مَا يَنْفَعُنِي وَارْزُقْنِي عِلْمًا تَنْفَعُنِي بِهِ) [٤]، (اللهم يا مُعَلِّمَ إبراهيمَ عَلِّمْني، وَيا مُفَهِّمَ سليمانَ فَهِّمْني). [٥]

إنَّ العلماء هم ورثة الأنبياء، فقد قال النبي صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "وَإِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ الأَنْبِيَاءِ وَإِنَّ الأَنْبِيَاءَ **لَمْ يُوَرِّثُوا** دِينَارًا وَلاَ دِرْهَمًا وَرَّثُوا الْعِلْمَ فَمَنْ أَخَذَهُ أَخَذَ بِحَظٍّ وَافِرٍ" [٦]، وهذا الحديث يبيّن فضل العلماء، فهم الوارثون لما تركه الرسول صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وأشرف العلم ما كان متصلاً بالقرآن ففي الحديث: "خيركم مَنْ تعلَّم القرآنَ وعلَّمه" [٧]، لأنّه يُرشد إلى كل العلوم النافعة في الدين والدُّنيا، قال الإمام الشافعي [٨] رحمه اللّٰه: [٩]

كُلُّ العُلومِ سِوى القُرآنِ مَشغَلَةٌ   إِلّا الحَـــديثَ وَعِلمَ الفِقهِ في الدينِ
العِلمُ ما كانَ فيهِ قـــالَ حَدَّثَنا   وَما سِوى ذاكَ وَسواسُ الشَياطينِ

---

٤ أخرجه الشيخ الألباني عن أنس بن مالك رضي اللّٰه عنه في السلسلة الصحيحة برقم ٣١٥١ وقال عنه صحيح على شرط مسلم.

٥ "كَانَ شَيْخُنَا [شيخ الإسلام ابن تيمية رحمه اللّٰه] كَثِيرَ الدُّعَاءِ بِذَلِكَ ، وَكَانَ إذَا أَشْكَلَتْ عَلَيْهِ الْمَسَائِلُ يَقُولُ "يَا مُعَلِّمَ إبْرَاهِيمَ عَلِّمْنِي" وَيُكْثِرُ الِاسْتِعَانَةَ بِذَلِكَ اقْتِدَاءً بِمُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ حَيْثُ قَالَ لِمَالِكِ بْنِ يَخَامِرَ السَّكْسَكِيِّ عِنْدَ مَوْتِهِ، وَقَدْ رَآهُ يَبْكِي، فَقَالَ: وَاَللَّهِ مَا أَبْكِي عَلَى دُنْيَا كُنْتُ أُصِيبُهَا مِنْكَ، وَلَكِنْ أَبْكِي عَلَى الْعِلْمِ وَالْإِيمَانِ اللَّذَيْنِ كُنْتُ أَتَعَلَّمُهُمَا مِنْكَ، فَقَالَ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: إنَّ الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ مَكَانَهُمَا، مَنْ ابْتَغَاهُمَا وَجَدَهُمَا، اُطْلُبْ الْعِلْمَ عِنْدَ أَرْبَعَةٍ: عِنْدَ عُوَيْمِرٍ أَبِي الدَّرْدَاءِ، وَعِنْدَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، وَأَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ، وَذَكَرَ الرَّابِعَ، فَإِنْ عَجَزَ عَنْهُ هَؤُلَاءِ فَسَائِرُ أَهْلِ الْأَرْضِ عَنْهُ أَعْجَزُ، فَعَلَيْكَ بِمُعَلِّمِ إبْرَاهِيمَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْه" (إعلام الموقعين لابن القيم -عليه رحمة اللّٰه- في الفائدة الحادية والستين من الفوائد التي ختم بها كتابه).

٦ رواه أبو داود برقم (٣٦٤١) والترمذي برقم (٢٦٨٢) وابن ماجه برقم (٢٢٣) وأحمد برقم (٥/١٩٦) (٢١٧٦٣) وابن حبان برقم (١/٢٨٩) (٨٨) والحديث سكت عنه أبو داود، وقال الترمذي: "لا نعرف هذا الحديث إلا من حديث عاصم بن رجاء بن حيوة وليس هو عندي بمتصل"، ثم أورد له إسنادًا وقال: "هذا أصح"، وقال ابن عساكر في ((تاريخ دمشق)) (٢٥/٢٤٧): له طرق كثيرة، وحسنه ابن حجر في ((تخريج مشكاة المصابيح)) (١/١٥١) كما أشار إلى ذلك في المقدمة، وصححه الألباني في ((صحيح سنن أبي داود)).

٧ رواه البخاري برقم (٥٠٢٧).

٨ أبو عبد اللّٰه محمد بن إدريس الشافعيّ المطَّلِبيّ القرشيّ هو ثالث الأئمة الأربعة عند أهل السنة والجماعة، وصاحب المذهب الشافعي في الفقه الإسلامي، ومؤسس علم أصول الفقه، وهو أيضاً إمام في علم التفسير وعلم الحديث، وقد عمل قاضياً فعُرف بالعدل والذكاء، ولد بغزة في فلسطين سنة ١٥٠ هـ وتوفي سنة ٢٠٤ هـ ودُفِن بالفسطاط في مصر.

٩ طبقات الشافعية الكبرى؛ عبد الوهاب بن علي بن عبد الكافي السبكي: باب يختص بيسير ما بلغنا من أشعار حكيم العلماء، رقم الحديث: ١٥٦.

السُنَّةُ النبوية سفينة النجاة وبر الأمان، والإشتغال بها بحفظها أو تعليمها أو العمل بها أو نشرها بين الناس من أفضل القربات والطاعات وأفضل وأهم أنواع الخير وآكد العبادات وأَولى ما أُنفِقت فيه نفائس الأوقات.

وتحقيقاً منّا لبعض ذلك؛ فإنّنا نضع بين أيديكم مجموعة من الأحاديث النبويّة التي اشتهرت وكثر حفظها ونفع الله بها، وهي أحاديث كتاب "الأَرْبَعُونَ فِي مَبَانِي الإِسلَامِ وَقَوَاعِدِ الأَحكَامِ" المشهورة بـ "الأَرْبَعِين [10] النَّوَوِيَّة" [11] لِلإِمَامِ أَبِي زَكَرِيَّا، يَحْيَى بْنِ شَرَفِ النَّوَوِيّ الشَّافِعِيّ [12]، مَعَ زِيَادَةِ الإمام

١٠ متن الأربعين النووية أصله مجلس أملاه الحافظ بن الصلاح سماه "الأحاديث الكلية" جمع فيه أحاديث بلغت (٢٦) حديثاً، ثم إن الإمام النووي أخذ هذه الأحاديث وزاد عليها تمام (٤٢) حديثاً محذوف الأسانيد وسمى كتابه بـ"الأربعون في مباني الإسلام وقواعد الأحكام"، وسميت أربعين تجاوزاً واشتهرت وكثر حفظها ونفع الله بها.

١١ كتاب "الأَرْبَعُونَ فِي مَبَانِي الإِسلَامِ وَقَوَاعِدِ الأَحكَامِ" المشهور بـ "الأَرْبَعُون النَّوَوِيَّة"، أحسن طبعاته طبعة المنهاج وقد اعتمدت على ثلاث نسخ خطية إحداها مسندة للنووي من طريق الحافظ المزي ومن طريق الحافظ الزين العراقي وطبعة دار الحديث الكتانية بعناية نظام يعقوبي وهي مطبوعة عن نسخة مسموعة على الحافظ ابن العطار تلميذ النووي وأخرى بخط الحافظ البوصري، ومتن الأربعين النووية أصله مجلس أملاه الحافظ أبو عمرو عثمان بن عبد الرحمن بن الصلاح رحمه الله تعالى المتوفي سنة (٦٤٣هـ) سماه "الأحاديث الكلية" جمع فيه الأحاديث التي يقال: إن مدار الدين عليها، وما كان في معناها من الكلمات الجامعة الوجيزة بلغت (٢٦) حديثاً، ثم إن الإمام النووي أخذ هذه الأحاديث وزاد عليها تمام (٤٢) حديثاً محذوف الأسانيد وسمى كتابه بـ"الأربعون في مباني الإسلام وقواعد الأحكام"، وسميت أربعين تجاوزاً واشتهرت وكثر حفظها ونفع الله بها، وقد طبع هذا المتن عدة مرات منها: [طبعة الجامعة الإسلامية في المدينة المنورة سنة (١٣٩٥هـ) ومعها الأحاديث التي زادها الحافظ ابن رجب رحمه الله تعالى]، [طبعة دار الكتب العلمية في بيروت سنة(١٤٠١هـ) شرح غريبها ومشكل ألفاظها وحققها الشيخ رضوان محمد رضوان]، [طبعة مؤسسة الرسالة في بيروت سنة (١٤٠٢ه) ضبط ألفاظها وشرح معانيها الشيخ محيي الدين مستو]، [طبعة دار الرائد العربي في بيروت سنة (١٤٠٤ه) باعتناء الشيخ عبد العزيز السيروان]، [طبعة مؤسسة الريان للطباعة والنشر والتوزيع في بيروت سنة (١٤١٦ه)]، [طبعة عيسى البابي الحلبي وشركاه بمصر دون تاريخ]، [طبعة دار البخاري للنشر والتوزيع في القصيم دون تاريخ]، [طبعة دار المنهاج بجدة عناية قضي محد الحلاق وأنور بن أبي بكر الشيخي سنة (١٤٣٠ هـ) وهي من أجود الطبعات]، [طبعة دار الحديث الكتانية بعناية نظام محمد صالح يعقوبي سنة (١٤٣٤ هـ)].

١٢ هو الإمام أبو زكريا، محيي الدين، يَحْيَى بن شَرَف بن مُري بن حسن بن حسين بن محمد بن جمعة بن حِزام، النووي، ثم الدمشقي، وقيل "النواوي" بزيادة الألف بين الواوين، فلقبه: محيي الدين، وقيل أنه كان يكره أنْ يُلَقَّب به، وكنيته: أبو زكريا، ولم يتزوج ولم يكن له ولد، وكان مولده رحمه الله في شهر المحرم سنة ٦٣١ هـ إحدى وثلاثين وستمائة من الهجرة، بنوى، وهي مِن أعمال دمشق، وعاش النووي في كنف أبيه ورعايته، وكان أبوه في دنياه مستور الحال مبارَكاً له في رزقه، فنشأ النووي في ستر وخير، قال عنه ابن العطّار -أحد تلامذته-: ((ذكر لي الشيخ ياسين بن يوسف الدمشقي، رحمه الله ، قال: رأيتُ الشيخ محي الدين، وهو ابن عشر سنين، بنوى، والصبيان يُكرِهونه على اللعب معهم، وهو يهرب منهم ويبكي لإكراههم، ويقرأ القرآن في تلك الحال، فوقع في قلبي محبته. وجعله أبوه في دكان، فجعل لا يشتغل بالبيع والشراء عن القرآن، وقَدِم به والده إلى دمشق وعمره تسعة عشرة سنة، حيث بدأ رحلته في طلب العِلم، وبرع رحمه الله في شتى صنوف العلم، من فقه وحديث ولغة. واشتُهِر بالزهد والتقوى والورع، والأمر بالمعروف والنهي عن المنكر، والنصح للأئمة، وهو مِن كبار محققي المذهب الشافعي، ختم حِفظ القرآن الكريم وقد ناهز

الحافظ العلّامة زين الدين عبد الرحمن ابْنِ رَجَبِ الحَنْبَلِيّ [13]. وقد تضمَّن عملنا في هذا الكتاب؛ إدراج متون الأحاديث النبوية وتخريجاتها مع روابط قراءة صوتية لمتن كل منها، وَبِاللُّغَةِ العَرَبِيَّةِ وَالتُّرْكِيَّةِ وَالإِنْكِلِيزِيَّةِ.

وإذا وجدتم خطأً أو رأيتم زللاً فأعلمونا ونبهونا أثابكم الله وجزاكم أجر النصح، فإن يك صواباً فمن عند الله، وإن يك خطأً فمن قِبَلِنا والشيطان [14]، فكل حق وصواب وخير فمن الله وكل شر وخطأ وباطل فمن النفس والشيطان، قال تعالى: ((مَّآ أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ ٱللَّهِۖ وَمَآ أَصَابَكَ مِن سَيِّئَةٍ فَمِن نَّفْسِكَۚ)) [النساء: ٧٩]، وإنّي كلما راجعتُ أمراً كتبته بدا لي أنه لو غُيِّرَ هذا لكان أحسنَ، ولو

الاحتلام، وله شيوخٌ كثيرون في كل علم اشتغل به رحمهم الله جميعاً، وقد أَلَّف النووي رحمه الله في علومٍ شتى، وقد حُكِي عنه أنه كان يكتب حتى تكل يده فتعجزه، تُوُفِّي رحمه الله ((ليلة الأربعاء، الثُلُث الأخير مِن الليل، رابع وعشرين من رجب، سنة ست وسبعين وستمائة، بنوى، ودُفِن بها صبيحة الليلة المذكورة))، وكان عمره ستة وأربعون سنةً تقريباً.

١٣ هو الإمام الحافظ العلامة زين الدين عبد الرحمن بن أحمد بن رجب واسمه عبد الرحمن ابن الحسن بن محمد بن أبي البركات مسعود البغدادي ثم الدمشقي الحنبلي، وكنيته: أبو الفرج، ولقبه: زين الدين، ولد ببغداد سنة ست وثلاثين وسبعمائة (٧٣٦ هـ)، قدم من بغداد مع والده إلى دمشق وهو صغير سنة أربع وأربعين وسبعمائة وأجازه ابن النقيب والنووي وسمع بمكة على الفخر عثمان بن يوسف واشتغل بسماع الحديث باعتناء والده وحدث عن محمد بن الخباز وإبراهيم ابن داود العطار وأبي الحرم محمد بن القلانسي وسمع بمصر من صدر الدين أبي الفتح الميدومي ومن جماعة من أصحاب ابن البخاري ومن خلق من رواة الآثار وكانت مجالس تذكيره للقلوب صارعة وللناس عامة مباركة نافعة اجتمعت الفرق عليه ومالت القلوب بالمحبة إليه وله مصنفات مفيدة ومؤلفات عديدة منها شرح جامع أبي عيسى الترمذي وشرح أربعين النواوي وشرع في شرح البخاري فوصل إلى الجنائز سماه فتح الباري في شرح البخاري ينقل فيه كثيرا من كلام المتقدمين وكتاب اللطائف في الوعظ وأهوال القيامة والقواعد الفقهية تدل على معرفة تامة بالمذهب وتراجم أصحاب مذهبه رتبه على الوفيات ذيل بها على طبقات ابن أبي يعلى وله غير ذلك من المصنفات وكان لا يعرف شيئا من أمور الناس ولا يتردد إلى أحد من ذوي الولايات وكان يسكن بالمدرسة السكرية بالقصاعين قال ابن حجي أتقن الفن أي فن الحديث وصار أعرف أهل عصره بالعلل وتتبع الطرق وتخرج به غالب أصحابنا الحنابلة بدمشق. توفي رحمه الله ليلة الإثنين رابع شهر رمضان [٧٩٥ هـ] سنة خمس وتسعين وسبعمائة في دمشق ودفن بالباب الصغير جوار قبر الشيخ الفقيه أبي الفرج عبد الواحد بن محمد الشيرازي ثم المقدسي الدمشقي المتوفى في ذي الحجة سنة ست وثمانين وأربعمائة.

١٤ "عن الشعبي قال :قال أبو بكر: رأيت في الكلالة رأيا، فإن يك صوابا فمن عند الله، وإن يك خطأ فمن قبلي والشيطان. الكلالة ما عدا الولد والوالد" (رواه ابن أبي شيبة في مصنفه في كتاب الفرائض برقم ٣٢٢٥٥، ورواه الطبري في تفسيره [٨٧٤٥] [٥٣/٨، ٥٤]، ورواه البيهقي في كتاب الإجازة برقم ١١٣٥٠ وفي كتاب الفرائض برقم ١٢٢٦٣)، و"أن عبد الله بن مسعود أتي في رجل بهذا الخبر، قال: فاختلفوا إليه شهرا أو قال مرات، قال: فإني أقول فيها إن لها صداقا كصداق نسائها لا وكس ولا شطط، وإن لها الميراث، وعليها العدة، فإن يك صوابا فمن الله، وإن يكن خطأ فمني ومن الشيطان، والله ورسوله بريئان ....إلى آخر الحديث" (أخرجه أبو داود (٢١١٤، ٢١١٦) مفرقاً واللفظ له، والترمذي (١١٤٥)، والنسائي (٣٣٥٦، ٣٣٥٥) مفرقاً، وابن ماجه (١٨٩١)، وأحمد (١٨٤٦٤، ١٨٤٦٢) مفرقاً، وصححه الشيخ الألباني).

زِيدَ كذا لكان يُستَحسَنُ، ولو قُدِّمَ هذا لكان أفضلَ، ولو تُرِكَ هذا لكان أجملَ، ولقد صَدَقَ القاضي الفاضل عبد الرَّحيم بن عليّ البيسانيّ [15] لمَّا قال: "إنِّي رأيتُ أنَّه لا يكتُبُ إنسانٌ كتابًا في يومِه؛ إلاَّ قالَ في غَدِهِ: {لو غُيِّرَ هذا لكان أحسنَ، ولو زِيدَ كذا لكان يُستَحسَنُ، ولو قُدِّمَ هذا لكان أفضلَ، ولو تُرِكَ هذا لكان أجملَ}. هذا مِنْ أعظَمِ العِبَرِ، وهو دليلٌ علَى استيلاءِ النَّقصِ علَى جُملةِ البَشَرِ" [16].

قال تعالى: ((بَلِ ٱللَّهَ فَٱعۡبُدۡ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ)) [الزمر: ٦٦]، وقال تعالى: ((وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشۡكُرُ لِنَفۡسِهِۦۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ)) [النمل: ٤٠]، وعَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "لا يشكر الله من لا يشكر الناس" [17]، وعَنْه صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "مَنْ صُنِعَ إِلَيْهِ مَعْرُوفٌ فَقَالَ لِفَاعِلِهِ: جَزَاكَ اللَّهُ خَيْراً، فَقَدْ أَبْلَغَ فِي الثَّنَاءِ" [18].

---

١٥ القاضي الفاضل، أبو علي، محيي الدين، العسقلاني المولد، فولى أبوه القضاء في بيسان فنسب إليها، ولد سنة ٥٢٩ هـ وتوفي سنة ٥٩٦ هـ، ولم يعرف عنه أنه تولى القضاء، ولعل لفظة القاضي كانت تستعمل للدلالة على المكانة الثقافية، أكثر من دلالتها على ممارسة صاحبها لمهنة القضاء. كان صاحب المكانة الأولى في الدولة الأيوبية، عبر عن ذلك ابن الاثير بقوله: "كانت الدولة بأسرها تأتي إلى خدمته"، وكانت منزلته عند السلطان صلاح الدين لا تدانيها منزلة، والجملة المأثورة عن صلاح الدين في القاضي: "ما فتحت البلاد بالعساكر وإنما فتحتها بكلام الفاضل"، أو بصبغتها الأخرى "لا تظنوا أني ملكت البلاد بسيوفكم بل بقلم الفاضل". عاش القاضي الفاضل نحواً من سبعين سنة بين بلاد الشام ومصر، وشهد الحملات الصليبية التي استباحت الساحل والداخل، كما شهد انحراف الدولة الفاطمية، كان مثال الإنسان الملتزم بعقيدته والعامل في سبيلها، لم تشغله الدنيا العريضة التي أصابها، والمنزلة الرفيعة التي تبوأها من جانب الجهاد، واستطاع بما منحه الله من قدرة على البيان، وسمو في الخلق، ومتانة في الأيمان أن ينتقم من الفرنجة، وأن يشهد فتح القدس وتطهير الساحل، وأن يرد الدولة في مصر عن إنحرافها إلى حياة الجماعة الإسلامية وأن يكون هو بقلمه ضمن صلاح الدين.

١٦ كلمةٌ حَسَنَةٌ للقاضي الفاضل، والتَّنبيه على خَطَأ عَزْوِها لغيره، ومنشأ ذلك كان الأُستاذ أحمد فريد الرِّفاعي (ت ١٣٧٦ هـ) هو الَّذي شهَّر هذه الكلمةَ؛ حيث وضعها أوَّلَ كلِّ جزء من أجزاء "مُعجم الأدباء" لياقوت الحمويّ، وغيره من الكُتب، وتداولَها النَّاس عنه منسوبةً إلى العماد الأصفهانيّ!! والصَّواب نسبتُها للقاضي الفاضل، بعثَ بها إلى العماد؛ كما في أوَّل "شرح الإحياء" للزَّبيديّ (٣/١)، و "الإعلام بأعلام بيت الله الحرام" لقطب الدِّين محمد بن أحمد النهروانيّ الحنفيّ (ت ٩٨٨ هـ). [نقلاً عن كتاب "إعلام العابد في حكم تكرار الجماعة في المسجد الواحد"، للشيخ: مشهور بن حسن بن سلمان: ص٧، دار المنار- الخرج، ط٢].

١٧ رواه أحمد (٢٧٨/٤) (١٨٤٧٢)، والبيهقي في ((شعب الإيمان)) (٥١٦/٦)، والمنذري في ((الترغيب والترهيب)) (١٠٣/٢): إسناده لا بأس به، وحسنه ابن مفلح في ((الآداب الشرعية)) (٣٣٢/١)، وقال الهيثمي في ((مجمع الزوائد)) (٢٢٠/٥): رجاله ثقات.

١٨ رواه أبو داود (١٦٧٢)، والنسائي (٨٢/٥)، وأحمد (٦٨/٢) (٥٣٦٥)، وابن حبان (١٩٩/٨) (٣٤٠٨)، والحاكم (٥٧٢/١)، والحديث سكت عنه أبو داود، وصححه النووي في ((المجموع)) (٢٤٥/٦)، وقال العراقي في ((تخريج الإحياء)) (إسناده صحيح).

الشكر كل الشكر لآبائنا وأمهاتنا كما ربّونا صغاراً وكان ومازال كل الفضل لهم علينا، اللّهم اغفر لهم وارحمهم وارض عنهم.

جزيل الشكر والتقدير والثناء والإمتنان لكلِّ مَن ساهم معنا ومد لنا يد العون وقام بتوجيهنا، وشاركَ معنا وأعانَ في إعدادِ ونَشْرِ هذا العمل. اللّهم اغفر لنا ولهم وارحمنا وإياهم، واكتب لنا ولهم الأجر والثواب والمغفرة، واجزهم عنا خير الجزاء.

اللَّهُمَّ افْتَحْ أَقْفَالَ قُلُوبِنَا لِذِكْرِكَ، وَأَتْمِمْ عَلَيْنَا نِعْمَتَكَ وَفَضْلَكَ، وَاجْعَلْنَا فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ.

وأخيراً؛ أسأل الله تعالى عزّ وجلّ وأتوسل إليه بأسمائه وصفاته أن أكون قد أصبتُ الحقَّ، وأن ينفع الله بهذه العمل.

وَصَلَّي اللَّهُمَّ وسَلَّمَ وَبَارِكْ عَلَى نَبيّنا مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أجمعين.

وكتبه

عشية ٢٧ / رمضان / ١٤٤١ هـ

الفقير إلى الله الراجي رحمة ربه وعفوه

جاسم محمد عبد

غفر الله له ولوالديه ولزوجته ولأهل بيته، ولكل من ساهم معه في هذا العمل، ولآبائهم وأمهاتهم وأزواجهم وذرياتهم، ولجميع المؤمنين والمؤمنات والمسلمين والمسلمات الأحياء منهم والأموات ...

Rahman ve Rahim Olan Allah'ın Adıyla.
[Bismillahirrahmanirrahim]

Şüphesiz hamd Allah’a mahsustur. O’na hamdeder, O’ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerlerinden, amellerimizin kötülüklerinden Allah’a sığınırız. Allah’ın hidayete ilettiğini kimse saptıramaz. Saptırdığını da kimse hidayete iletemez. Şehadet ederim ki Allah’tan başka hiçbir ilah yoktur. O bir ve tek-tir, O’nun ortağı yoktur. Ve yine şehadet ederim ki Muhammed O’nun kulu ve Rasûlüdür. [19]

[İnnel hamde lillah, nahmedûhû ve nesteînûhû, ve nesteğfirûhû, ve neûzû billâhi min şûrûvri enfisûne, ve min seyyieti âğmelinâ, “Men yehdihillâhû felâ mûdille leh, vemen yûdlil felâ hâdiye leh.” Ve eşhedû en lâ ilâhe illallâhu vahdehû lâ şerike leh, ve enne Muhammeden abduhû ve resûlûh]. [Hutbetu’l-Hace].

Allahım! İbrahim'e rahmet ve mağfiret eylediğin gibi, Muhammed'e ve âilesine de rahmet ve mağfiret eyle. Doğrusu sen, övgüye en lâyık olansın, yücesin. Allahım! İbrahim'e hayır ve bereketler ihsân ettiğin gibi, Muhammed'e ve âilesine de hayır ve bereketler ihsân eyle. Doğrusu sen, övgüye en lâyık olansın, yücesin. [Buhârî, hadis no.: 3370 ve Müslim, hadis no.: 405.]

[Allâhumme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ salleyte alâ İbrâhîme inneke hamîdun mecîd. Allâhumme bârik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ bârakte alâ İbrâhîme inneke hamîdun mecîd]

“Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten nasıl sakınmak gerekiyorsa öylece sakının ve siz ancak müslümanlar olarak ölün.” [ÂLİ İMRAN: 102], “Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan; ikisinden birçok erkek ve kadın (meydana getirip) yayan Rabbinize karşı gelmekten sakının. Kendisi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'a karşı gelmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının. Şüphesiz Allah üzerinizde bir gözetleyicidir.” [NİSA: 1], “Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve doğru söz söyleyin ki Allah sizin işlerinizi düzeltsin ve

19 Hutbetü’l-Hâce adıyla meşhur olan bu duanın yapılmak istenen her işten önce söylenmesi meşru kılınmıştır. Bu hutbe kısmen ve tamamen Müslim 867-868, Ebu Dâvud 2118, Tirmizî 1111, Nesâî 3263, İbni Mace 1892 ve başka hadis kitaplarında sahih olarak rivayet edilmiştir. Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) bu duayı Cuma ve nikah hutbeleri ile dinî meselelerde ko-nuşacağı zamanlarda yapar ve ashâbına da böyle yapmalarını öğretirdi.

günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Resülüne itaat ederse, muhakkak büyük bir başarıya ulaşmıştır.” [AHZAB: 70-71].

İmdi, Bundan Sonra; hiç şüphesiz en doğru söz Allah’ın sözüdür. En hayırlı yol ise Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem-‘ın yoludur. En kötü Ameller işler sonradan uydurulanlardır. Sonradan uydurulup dine sokulan her amel bid’at, her bid’at sapıklık ve her sapıklık da ateştedir.

[Emma baad: Feinne âsdakâl hadiysi kitabûllah, ve hâyral hedyi hedyû Mûhammed (sallallahu aleyhi vessellem) ve şerrel ûmûvri mûhdesetûha ve kûlle mûhdesetin bid’ah, ve kûlle bid’atin dâlaleh, ve kûlle dâlaletin finnâr.]

((Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı "alak" dan yarattı. ۞۞ Oku! Senin Rabbin en cömert olandır. ۞ O, kalemle yazmayı öğretendir, insana bilmediğini öğretendir. ۞۞)) [ALAK: 1-5], ((Ve: "Rabbim! İlmimi arttır" de.)) [TÂHÂ: 114], (("Rabbim! Gönlüme ferahlık ver." ۞ "İşimi bana kolaylaştır." ۞ "Dilimdeki tutukluğu çöz ki sözümü anlasınlar." ۞۞)) [TÂHÂ: 25-28].

“Allah’ım! Bana öğrettiğin şeyleri hakkımda faydalı eyle, bana fayda verecek şeyleri öğret, beni, bana fayda verecek ilim ile nasiplendir.” {Hâkim, De’avât, No: 1879}.

[Allâhümmenfe’nî bimâ ‘allemtenî ve ‘allimnî mâ yenfe’unî verzügnî ‘ilmen tenfe’unî bihî].

"Ey, İbrahim'e ilim ihsan eden, bana da ihsan et. Ey, Süleyman'a kavrayışı ihsan eden, bana da anlamayı, kavramayı ihsan et." [Şeyhul-İslam İbn Teymiyye'nin Duası].

Şüphesiz ki âlimler nebîlerin varisleridir. Rasûlüllah’ı Sallallahu Aleyhi ve Sellem söyledi: "Ve şüphesiz ki âlimler nebîlerin varisleridir. Ve nebîler dinar veya dirhem miras bırakmazlar. Onlar sadece ilmi miras bırakırlar. Kim bu mirası alırsa çokça nasip almış demektir." [20], ve en iyi, en mükemmel ve en şerefli ilim, Kur'an ile ilgili olandır. Hadis de: "En hayırlınız Kur’an’ı öğrenen ve öğretendir."der [21], çünkü

20 Tirmizî, İlim 19. Ayrıca hadis benzeri lafızlarla ve aynı isnatla şu kaynaklarda da geçmektedir: Ebû Dâvûd, İlim, 1; İbn Mâce, Mukaddime 17. bab, 223 numaralı hadis; Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, thk.: Ahmed Muhammed Şakir ve Hamza Ahmed ez-Zeyn, 20 c., Dâru’l-Hadis, Kahire, 1995/1416, c. 16, s. 71, hadis no: 21612.

21 Buharî, 5027: “Hayruküm men te’alleme’l-Kur’âne ve ‘allemehû.”

Kur’an; din ve dünyadaki tüm faydalı bilimlere rehberlik eder. İmam Eş-Şafii [22] (Allah'ın rahmeti etsin) dedi ki: [23]

Kur'an dışındaki bütün ilimler bir meşgaledir,
Hadis ve Fıkıh ilmi hariç
İlim, içinde: “bize anlattı” ifadesi olandır,
bunun dışındakiler ise şeytanların vesveseleridir

Peygamberin Sünneti güvenlik ve kurtuluş gemisidir. Onun ile uğraşmak, ezberlemek, öğrenmek, uygulamak ya da insanlar içinde yayılmasına çalışmak en iyi en iyi uygulamalardan, en iyi ve en önemli ibadet türlerinden ve en iyi fedakârlıklardan biridir. Ve en önemli zamanların harcanacağı en değerli vakitlerdir.

Bunlardan bazılarına ulaşmak için; önünüze, Müslümanlar için çok fayda sağlayan meşhur olmuş ve çokça ezberlenmiş -Allah, bizi ondan faydalandırsın- bir Peygamber Hadisleri koleksiyonunu koyduk. Bunlar "İslamın Temelinde ve Ahkam Kurallarında Kırk Hadis" kitabının hadisleridir; "NEVEVİ KIRK HADİSİ" olarak bilinir. Müellifi “El-İmam Ebu Zekeriya, Yahya bin Şeref El-Navavi [24] El-Şafii” dir. İmam, hafız ve fakih Zeynüddin, Abdurrahman İbn-i Receb-i’l-Hanbeli'nin [25] eklemesi de beraberindedir. Bu kitaptaki çalışmamız; hadislerin metinlerini, kaynaklarını (tahrîc) ve sesli okuma bağlantıları ile Arapça, Türkçe ve İngilizce olarak içine almaktadır.

Bir yanılma veya hata görürseniz bizi haberdar edin ve bizi uyarın. Allâh, tavsiyeniz için sizi ödüllendirecektir. Eğer doğru ise Allâh ’dan,

22 Ehl-i sünnetin amelde dört hak mezhebinden biri olan, Şafiî mezhebinin imâmı. İsmi Muhammed olup, nesebi şöyledir: Muhammed bin İdrîs bin Abbâs bin Osman bin Şafi’ bin Sâib bin Ubeyd bin Abdülyezîd bin Hâşim bin Müttalib bin Abdümenâfdır. Künyesi, Ebû Abdullah’dır. Hicrî 150 yilinda Filistin'in Gazze şehrinde doğdu. Hicrî 204 yilinda Mısır’da vefât etti.

23 Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Yıl: 17, Sayı 27, S. 234, Ocak–Haziran 2012, Şafii’de Dil ve Edebiyat, Yasin KAHYAOĞLU.

24 El-İmam Ebu Zakaria, Yahya bin Şaraf El-Şafi El-Navavi, 631 Hicri'de Şam civarında Nawa köyünde doğdu. 676 Hicri'de öldü.

25 O İmam hafız, fakih, Abdurrahman bin Receb es Selami, el-Bağdadi, sonra Dimeşk’li, Ebul Ferec, Zeynüddin, İbni Recebi Hanbeli diye meşhurdur. H. 736, M. 1335’te Bağdat’ta doğdu. Dimeşk’te yetişti ve oradanda H. 795, M. 1393’te vefat etti. Babus sağir kabristanlığından şeyh Ebul Ferec Abdul vahid bin Muhammed Şirazi’nin yakınına defnedildi.

ve eğer hata ise bizden ve şeytandandır. Çünkü bütün hak ve doğrular Allâh'dan ve tüm kötülük, hata ve batıl kendimizden ve şeytandandır. ((Sana ne iyilik gelirse Allâh'tandır. Sana ne kötülük gelirse kendindendir. (Ey Muhammed!) Seni insanlara bir peygamber olarak gönderdik. Şahit olarak Allâh yeter.)) [NİSA: 79].

Yazdığım herhangi bir konuyu incelediğimde, "Bana göre bu değişmiş olsaydı daha iyi olurdu, bu artırılmış olsaydı daha iyi olurdu bu cümleyi öne alsaydım veya şu kelimeyi terketseydim daha iyi olurdu" dememiş olayım. KÂDI FADIL [26], söylediği zaman doğruyu söyledi: "Kitap yazan hiç kimseyi görmedim ki; ertesi gün: {Eğer böyle olsaydı, daha iyi olurdu. Bu artırılmış olsaydı, daha iyi olurdu. Bunu daha önce koymuş olsaydım, böyle daha iyi olurdu. Eğer bunu bıraksaydım, daha güzel olurdu} demesin. Bu durum, noksanlığın tüm insanları kapsadığına delil olan en büyük ibretlerden biridir".

"Bilakis, sen yalnız Allah'a kulluk et ve O'na şükredenlerden ol!" [ZUMER: 66], "Şükreden sadece kendi lehine olarak şükreder. Nankörlük eden ise bilmelidir ki Rabbim onun şükründen müstağnidir, şükrüne ihtiyacı yoktur, ihsan ve keremi boldur." [NEML: 40], ve Ebû Hüreyre (Radıyallahu Anhu), Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'den rivayet ettiğine göre, Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle dedi: "İnsanlara teşekkür etmeyen, Allah'a şükretmez." [27], ve Resülullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) buyurdular ki: "Kim, kendisine yapılan bir iyliğe karşı, bunu yapana: "Cezâkellâhu

26 Fıkıh, tefsîr ve hadîs âlimi. İsmi, Abdurrahîm bin Ali bin Hasen bin Ahmed ellahmî el-Askalânî el-Mısrî olup, künyesi Ebû Ali'dir. Kâdı Fadıl diye tanınmıştır. Lakabı, Muhyiddîn olup, el-Kâdıyy-ül-Eşref diye de bilinir. 529 Hicri (m. 1135) senesi Askalân'da doğdu. 596 Hicri (m. 1200) senesi Rebî'ül-âhır ayının altıncı gününe rastlayan Salı günü, Kâhire'de vefât etti. Kâdı Fadıl, Sultan Selâhaddîn-i Eyyûbî'nin yardımcısı, vezîri, müşaviri ve devletlerarası yazışmalarda, dîvân-ı inşâ sahibi (sultânın özel kalem müdürü) oldu. Sultan, bunun i'tikâdının düzgün olduğunu, beyan ettiği fikirlerin çok yerinde ve kıymetli olduğunu görüp kendisine çok iltifât etti ve kendisini yüksek makama getirdi. Selâhaddîn-i Eyyûbî, "Beldeleri askerler ile değil, Kâdı Fadıl hazretlerinin te'sîrli sözleriyle fethettim" dedi.

27 Ebu Davud: (40) Kitabü'1-Edeb, (11.) Bab: Fi Şükri'l-Ma'rufi [Sünen-i Ebi Davud 4811]. Tirmizî: (25) Kitabü'l-Birri, Bab: 35. , Miisned-I Ahmed: Hadîs: 7495, 7926, 8C06 ve ilk baskı C : 2, Sayı: 388., A. Fikri YAVUZ, İmam Buhari'nin Derlediği Ahlak Hadisleri (Edeb-ül Müfred), Sönmez Neşriyat: 1/231.

hayran (ALLAH sana hayırlı mükâfaat versin!)" derse teşekkürü en mükemmel şekilde yapmış olur." [28].

Biz küçük iken bizleri terbiye eden ve üzerimizdeki lütufları hala devam eden babalarımıza ve annelerimize teşekkürler. Allâh'ım; onları affet, onlara merhamet et ve onlardan razı ol.

Bize katkıda bulunan, yardım eden, yardım elini uzatan, bizi yönlendiren, bizimle paylaşan ve bu çalışmanın hazırlanması ve yayılmasına yardım eden herkese; çok takdir ve övgü ile teşekkür ederiz, Allah'ım; bizi ve onları affet ve merhamet et. Allah'ım; bize ve onlara ecir ve sevab ve bağışlama yaz. Allah'ım; onlara en iyi sevabı ver.

Allâh'ım! Kalplerimizin kilitlerini senin zikrinle aç ve üzerimizdeki nimetlerini ve faziletlerini tamamla ve bizi salih kullarından eyle.

En sonda; Yüce Allâh'tan rica ediyorum ve onun isimleriyle ve sıfatlarıyla ona dua ediyorum ki; çalışmam doğru ve hak olsun ve bu amel ile tüm müslümanlar faydalansın.

ALLÂHÜMME SALLİ ve SELLİM ve BÂRİK ALÂ NEBİYYİNA MUHAMMEDİN ve ALÂ ÂLİHİ ve SAHBİHİ ECMA'İN.

Fakir ve Rabbinin afv ve rahmetini rica eden;
Jasim MOHAMMED ABED
tarafından yazılmıştır.
27 / Ramazan / 1441 H.

Allah onu, anne babasını, hanımını ve ev halkını ve bu işte ona katkıda bulunan herkesi ve ana ve babalarını, eşlerini ve çocuklarını, erkek ve kadın tüm mü'minleri ve müslümanları affetsin.

28 Tirmizî, Bir 35, 1955 ve Birr 86, 2036; Ebu Dâvud, Edeb 12, (4811).

In the name of Allah, the Entirely Merciful, the Especially Merciful.
[Bismi Allahi arrahmani arraheem]

Verily all praise is for Allah, we praise Him, we seek His help and His forgiveness. We seek refuge with Allah from the evil of our own souls and from our bad deeds. Whomsoever Allah guides will never be led astray, and whomsoever Allah leaves astray, no one can guide. I bear witness that there is no god but Allah, alone and without any partner and I bear witness that Muhammad is His slave and Messenger. [29]

[In'nal-hamda Lillaahi nahmaduhu wa nasta'eenahu wa nastaghfiruhu, wa na'oodhu billaahi min shuroori anfusinaa wa min sayi'aati a'maalinaa. Man yahdih Illaahu falaa mudilla lahu wa man yudlil falaa haadiya lahu. Wa ashhadu an laa ilaaha ill-Allaah wahdahu la sharika lahu wa ashhadu anna Muhammadan 'abduhu wa rasooluhu]. [Khutbah Al-Hajah].

O Allah! Send Your Mercy on Muhammad and on the family of Muhammad, as You sent Your Mercy on Abraham, for You are the Most Praise-worthy, the Most Glorious. O Allah! Send Your Blessings on Muhammad and the family of Muhammad, as You sent your Blessings on Abraham, for You are the Most Praise-worthy, the Most Glorious.

[Allaahuma salli 'ala Muhammad wa 'ala aali Muhammed kama salayt 'ala Ibraaheem, innaka hameedun majeed. Allaahuma baarik 'ala Muhammad wa 'ala aali Muhammed kama baarakta 'ala Ibraaheem, innaka hameedun majeed].

((O you who have believed, fear Allah as He should be feared and do not die except as Muslims [in submission to Him])) [Al-'Imran: 102], ((O mankind, fear your Lord, who created you from one soul and created from it its mate and dispersed from both of them many men and

29 This sermon is entitled the Khutbah al-Haajah, it was the method employed by the Messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) to inaugurate his exhortations, lectures and speeches. He (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) would teach it to his Companions (may Allah be pleased with them) in the sum total of their affairs. This is indicative of it's significance and lofty station. This sermon, as was recorded by Sunan Abi Dawud (2118), Sunan an-Nasa'I (Vol. 2, Book 14, Hadith 1405), Ibn Majah (Vol. 3, Book 9, Hadith 1892). See: Khutbah al-Haajah, (Shaykh Muhammad Naasir al-Deen al-Albaanee) for a comprehensive Takhreej of this sermon.

women. And fear Allah, through whom you ask one another, and the wombs. Indeed Allah is ever, over you, an Observer)) [An-Nisa': 1], ((O you who have believed, fear Allah and speak words of appropriate justice. ۞ He will [then] amend for you your deeds and forgive you your sins. And whoever obeys Allah and His Messenger has certainly attained a great attainment)) [Al-Ahzab: 70-71].

To proceed; Verily, the most truthful speech is the Book of Allah, the best guidance is the guidance of Muhammad, and the worst affairs are newly invented matters. Every newly invented matter is a religious innovation, and every religious innovation is misguidance, and every misguidance is in the Hellfire.

[Am-ma ba-ad; fa inna asdaqal hadithi kitabullah wa khairal had-yi, had-yu Muhammadin sallallahu alaihi wa sallam, wa sharral umuri muhdasatuha wa kulla muhdasatin bidi'atin wa kulla bidi'atin dalalatin wa kulla dalalatin fin narr].

((Recite in the name of your Lord who created ۞ Created man from a clinging substance. ۞ Recite, and your Lord is the most Generous ۞ Who taught by the pen ۞ Taught man that which he knew not)) [Al-'Alaq: 1-5], ((And say, "My Lord! increse me in knowledge.")) [Ta Ha: 114], (("My Lord, expand for me my breast [with assurance] ۞ And ease for me my task ۞ And untie the knot from my tongue ۞ That they may understand my speech.)). [Ta Ha: 25-28].

"O Allah benefit me with what You have taught me, and teach me that which will benefit me, and grant me knowledge which will benefit me." [30].

[Allahumman fa'nee bi-maa 'allam-ta-nee wa 'allim-nee maa yanfa'u-nee war zuq-nee 'ilman yanfa'u-nee].

"O You Who taught Ibraaheem, teach me; O You Who caused Sulaymaan to understand, cause me to understand.!" [31].

Verily the learned (scholars) are the heirs of the Prophets. The Messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "The learned are the heirs of the Prophets who bequeath neither dinar nor dirham but

30 Collected by al-Hakim, Bayhaqi, Tabraani & authenticated by Albaani in Silsilah No. 3151.
31 Dua of Shaykh al-Islam Ibn Taymiyah: {Source: 20 Exam Tips for Students, Writer: Sheikh Muhammed Salih Al-Munajjid, Reviewing: Osama Emara, P5}.

only that of knowledge; and he who acquires it, has in fact acquired an abundant portion." [32], and this hadith shows the superiority of the learned (scholars), as the heirs understand what the Messenger (Ṣallā - llāhu ʿalayhī wa-sallam) left; and the most honor, excellent and virtuous science that was related to the Qur'an. The Messenger of Allah (Ṣallā - llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "The best among you (Muslims) are those who learn the Qur'an and teach it" [33], because it guides to all useful sciences in religion and the life. Imam Ash-Shafi [34] may Allah have mercy on him, said: [35]

All sciences except the Quran is waste of time
Except Hadith and Fiqh in religion
The science what was in it "he said he narrated to us"
And everything else is the devilish insinuations

The Prophet's Sunnah is the life-saving and safety vessel, and the working on it by memorizing, teaching, applying, or sharing it among people is one of the best sacrifices and forms of obedience, and the best and most important types of good, and most asserting acts of worship, and most adequate to spend the precious times on it.

In order to achieve some of these; we put in your hands a collection of the Prophet's Hadiths, very famous and memorized by many and very benefit. These are the hadiths of the book "The Forty in the Buildings of Islam and the Rules of Judgments"; which is famous as "An-Nawawi's Forty Hadiths" by Al-Imam Abu Zakaria, Yahya bin Sharaf Al-Nawawi [36] Al-Shafi'i, with the addition of Al-Imam Ibn

32 Sunan Abi Dawud 3641, Jami` at-Tirmidhi 2682, Sunan Ibn Majah 223.

33 Sahih al-Bukhari 5027.

34 Abu 'Abdullah Muhammad ibn Idriss descended from the Hashimi family of the Quraysh tribe to which the Prophet, sallallahu 'alayhi wa sallam, belonged. He was born in Gaza, Palestine in 150H / 767CE, and became famous as Imam Ash-Shafi'i. The Shafi'i Madhhab has followers in Northern Africa, parts of Egypt, in Southern Arabia, and the Malayan Peninsula, and among the Muslims of Ceylon and the Bombay State in India. Imam Ash-Shafi'i died in the year 204H / 820CE in Egypt. [(s) Al-Jumu'ah Magazine, vol. 12, issue 2, Safar 1421H].

35 Tabaqat al-Shafi'iyah al-kubra; by Subki, hadith No. 156, the poem of Imam Ash-Shafi.

36 Imam Muhyi al-Din Abu Zakariya Yahya bin Sharaf al-Nawawi, for short Imam Nawawi, was born in the village of Nawa in the vicinity of Damascus in 631 A.H. (1233 A.D.). He

Rajab al-Hanbali [37]. Our work in this book included; the text of the Hadith of the Prophet, the Takhrij al Hadith, with voice reading links for each; in Arabic, Turkish and English.

If you find a mistake or see wrong on it, let us know and alert us, and Allah will reward you for advice. If it is Haq or right then it is from Allah, and if it is wrong then it is from us and Satan. All Haq and right and good is from Allah, and all evil and error and falsehood is from the soul and the devil, ((What comes to you of good is from Allah, but what

grew up in Nawa and at the age of nineteen went to study in Damascus which was considered the center of learning and scholarship. During his stay at Damascus, Imam Nawawi studied from more than twenty celebrated teachers, regarded as masters and authorities of their fields and disciplines. He studied Hadith, Islamic jurisprudence and principles, syntax and Etymology from great scholars such as Abu Ibrahim Ishaq bin Ahmad AIMaghribi, Abu Muhammad Abdur-Rahman bin Ibrahim Al-Fazari, Radiyuddin Abu Ishaq Ibrahim bin Abu Hafs Umar bin Mudar Al-Mudari, Abu Ishaq Ibrahim bin Isa Al-Muradi, Abul-Baqa Khalid bin Yusuf An-Nablusi, and Abul-Abbas Ahmad bin Salim Al-Misri. Imam Nawawi had endless thirst for knowledge. He used to read twelve lessons daily and wrote commentaries on every lesson. Whatever books he read, he would write marginal notes and explanations on each book. His intelligence, hard work, love, devotion and absorption in his studies amazed his teachers and they became fond of him and began to praise and admire him. Allah had also conferred upon him the gift of fast memorisation and depth of thought. Imam Nawawi made full benefit of his God given qualities and potentialities and earned the highest degree of honor. Imam Nawawi led a life of singular piety, righteousness and simplicity. After over 20 years, he returned to his hometown. Soon after his arrival at Nawa, he fell ill and died in 676 A.H. (1278 AD).

37 Imam Ibn Rajab al Hanbali (736 - 795 AH) He was the noble Imaam, the Haafidh, the Critic, Zayn-ud-Deen ‘Abdur-Rahmaan bin Ahmad bin ‘Abdir-Rahmaan bin al-Hasan bin Muhammad bin Abil-Barakaat Mas’ood As-Salaamee Al-Baghdaadee (due to his place of birth), Al-Hanbalee (due to his madh-hab), Ad-Dimashqee (due to his place of residence and death). His kunyah was Abul-Faraj, and his nickname was Ibn Rajab, which was the nickname of his grandfather who was born in that month (of Rajab). He was born in Baghdad in 736H and was raised by a knowledgeable family, firmly rooted in knowledge, nobility and righteousness. His father played the greatest role in directing him towards the beneficial knowledge. Al-Haafidh Ibn Rajab, may Allaah have mercy on him, was deeply attached to the works of Shaikh-ul-Islaam Ibn Taimiyyah, for he would issue legal rulings according to them and would constantly reference his books. This is since he served as a student under Ibn Qayyim al-Jawziyyah, the most outstanding student of Shaikh-ul-Islaam Ibn Taimiyyah, may Allah have mercy on all of them. But in spite of this, he (rahimahullaah) wasn’t a blind follower or a fanatical adherent (to his teacher). Rather, he would review, authenticate, verify and follow the evidences. Al-Haafidh Ibn Rajab, may Allaah have mercy on him passed to the realm of the Akhira in Ramadaan, 795H. He died while in Damascus.

comes to you of evil, [O man], is from yourself)) [An-Nisa':79], and whenever I review any matter I wrote, it seems to me that if this changed, it would have been better. If this had been increased, it would have been better, and Al-Qadi Al-Fadil [38] has said the truth, when he said: "I saw that no person write a book in his day, unless he will said in his following day: {If this were so, to be better. If this has been increased so, this would have been better. If he had put this before this, then this would have been better. If he was leave this, it would be nicer}. This is one of the greatest lessons. It is evidence that the shortage has taken over all human beings".

"Rather, worship [only] Allah and be among the grateful" [Az-Zumar: 66],"And whoever is grateful - his gratitude is only for [the benefit of] himself. And whoever is ungrateful - then indeed, my Lord is Free of need and Generous" [An-Naml: 40], and the Prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "He who does not thank the people is not thankful to Allah" [39], and Allah's Messenger (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "If one is done a kindness and [expresses his gratitude] to his benefactor by saying 'May Allah give you a good reward', he has fully expressed his appreciation." [40]

Thanks all thanks to our fathers and mothers, as they brought us up, when we were small. All credit upon us was and still for them. Oh Allah; forgive them, have mercy, and be please upon them.

Many and all thanks, appreciation, praise and gratitude for everyone who has contributed with us, extended a helping hand, directed us, share with us, and assisted in the preparation and dissemination of this work. Oh Allah; forgive us and them, and have mercy upon us and them. Oh Allah; write reward and forgiveness to us and them. Oh Allah; give them the best reward.

38 Al-Qadi Al-Fadil Abd Al-Rahim Al-Bisani Al-Askalani. He was born in 529 A.H. (1131 AD). He died in 596 A.H. (1199 AD). He was the head of Saladin's chancellery.

39 Sunan Abi Dawud 4811 [Sahih (Al-Albani)], Al-Adab Al-Mufrad 218 [Sahih (Al-Albani)].

40 at-Tirmidhi reported it (2035), and Ibn Hibban (3404) graded it Sahih (authentic) [Bulugh al-Maram 1383].

O Allāh! Open the locks of our hearts to Your Dhikr (remembrance), and complete upon us Your bounties and virtue and make us from Your righteous and pious servants.

Finally; I ask Allah Almighty, pray, and call upon him by his names and attributes; for my work to be right, and that Allah will give benefit to all Muslims with this work.

O Allah! Send your pray, peace, and blessing on Muhammad and the family of Muhammad, and all of his companions.

Wa salli Allahumma wa sallim wa barik `alaa nabiyyina Muhammad wa `alaa aalihi wa sahbihi ajma`een.

Written by:
The poor slave to Allah, that wanting the mercy and forgiveness of his Lord;

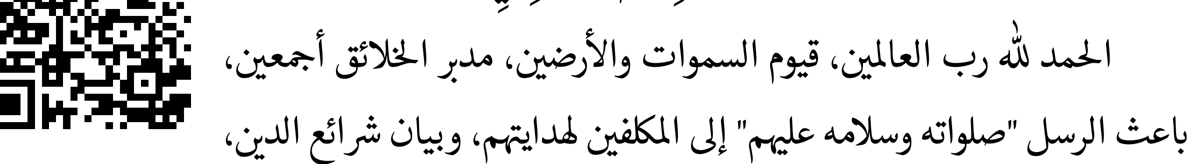
Jasim MOHAMMED ABED

27 / Ramadan / 1441 AH.

May Allah forgive him, his parents, his wife, and the people of his household, and everyone contributed with him in this work, and to their parents, wives, and offspring, and to all believers, female believers, Muslims, and female Muslims.

مقدمة المؤلف (ألإِمَامِ النَّوَوِيِّ) [41]

الحمد لله رب العالمين، قيوم السموات والأرضين، مدبر الخلائق أجمعين، باعث الرسل "صلواته وسلامه عليهم" إلى المكلفين لهدايتهم، وبيان شرائع الدين، بالدلائل القطعية وواضحات البراهين، أحمده على جميع نعمه، وأسأله المزيد من فضله وكرمه، وأشهد أن لا إله إلا الله الواحد القهار، الكريم الغفار، وأشهد أنّ سيدنا محمداً عبده ورسوله وحبيبه وخليله أفضل المخلوقين، المكرم بالقرآن العزيز المعجزة المستمرة على تعاقب السنين، وبالسنن المستنيرة للمسترشدين، المخصوص بجوامع الكلم وسماحة الدين، صلوات الله وسلامه عليه وعلى سائر النبيين والمرسلين، وآل كل وسائر الصالحين.

أما بعد: فقد روينا عن علي بن أبي طالب، وعبد الله بن مسعود، ومعاذ بن جبل، وأبي الدرداء، وابن عمر، وابن عباس، وأنس بن مالك، وأبي هريرة، وأبي سعيد الخدري رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ من طرق كثيرات بروايات متنوعات: أنّ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قال: "من حفظ على أمتي أربعين حديثاً من أمر دينها بعثه الله يوم القيامة في زمرة الفقهاء والعلماء" [42]، وفي رواية: "بعثه الله فقيها عالما"، وفي رواية أبي الدرداء: "وكنت له يوم القيامة شافعا وشهيدا"، وفي رواية ابن مسعود :قيل له: "ادخل من أي أبواب الجنة شئت"، وفي رواية ابن عمر "كُتِب في زمرة العلماء وحشر في زمرة الشهداء"، واتفق الحفاظ على أنه حديث ضعيف وإن كثرت طرقه. وقد صنفّ العلماء رضي الله تعالى عنهم في هذا الباب ما لا يُحصى من المصنّفات. فأول من علمته صنف فيه: عبد الله بن المبارك، ثم محمد بن أسلم الطوسي العالم الرباني، ثم الحسن ابن سفيان النسائي، وأبو بكر الآجري، وأبو بكر بن إبراهيم الأصفهاني، والدارقطني، والحاكم، وأبو نعيم، وأبو عبد الرحمن السلميّ، وأبو سعيد

41 https://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=52

٤٢ روى الإمام النـــووي هذا الحديث في كتاب "الأربعون النووية" عن علي بن أبي طالب وابن مسعود ومعاذ بن جبل وأبو الدرداء وعبد الله بن عمر وابن عباس وأنس بن مالك وأبو هريرة وأبو سعيد الخدري، واتفق الحفاظ على أنه حديث ضعيف، وإن كثرت طرقه. قال ابن الجوزي في العلل المتناهية ج ١ ص ١١٩: هذا حديث لا يصح عن رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

المالِيني، وأبو عثمان الصابوني، وعبد الله بن محمد الأنصاري، وأبو بكر البيهقي، وخلائق لا يحصون من المتقدمين والمتأخرين، وقد استخرت الله تعالى في جمع أربعين حديثاً اقتداء بهؤلاء الأئمة الأعلام وحفاظ الإسلام. وقد اتفق العلماء على جواز العمل بالحديث الضعيف في فضائل الأعمال.

ومع هذا فليس اعتمادي على هذا الحديث، بل على قوله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ في الأحاديث الصحيحة: "لِيُبَلِّغِ الشَّاهِدُ مِنْكُمُ الْغَائِبَ" [٤٣]، وقوله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "نضر الله امرأً سمع مقالتي فوعاها فأدّاها كما سمعها" [٤٤].

ثم من العلماء من جمع الأربعين في أصول الدين، وبعضهم في الفروع، وبعضهم في الجهاد، وبعضهم في الزهد، وبعضهم في الآداب، وبعضهم في الخطب، وكلها مقاصد صالحة رضي الله تعالى عن قاصديها.

قد رأيت جمع أربعين أهم من هذا كله، وهي أربعون حديثاً مشتملة على جميع ذلك، وكل حديث منها قاعدة عظيمة من قواعد الدين قد وصفه العلماء بأن مدار الإسلام عليه، أو هو نصف الإسلام أو ثلثه أو نحو ذلك.

ثم ألتزم في هذه الأربعين أن تكون صحيحة، ومعظمها في صحيحي البخاري ومسلم، وأذكرها محذوفة الأسانيد، ليسهل حفظها، ويعم الانتفاع بها إن شاء الله تعالى، ثم أُتبعها بباب في ضبط خفي ألفاظها. وينبغي لكل راغب في الآخرة أن يعرف هذه الأحاديث، لما اشتملت عليه من المهمات، واحتوت عليه من التنبيه على جميع الطاعات وذلك ظاهر لمن تدبّره، وعلى الله اعتمادي، وإليه تفويضي واستنادي وله الحمد والنعمة، وبه التوفيق والعصمة.

يحيى بن شرف النووي

---

٤٣ رواه البخاري برقم ١٠٥.

٤٤ أخرجه الترمذي برقم (٢٦٥٧)، وابن ماجه برقم (٢٣٢) واللفظ له، وأحمد برقم (٤١٥٧)، وصحيح ابن ماجه برقم (١٩٠) عن عبد الله بن مسعود، وصححه الشيخ الألباني.

İMAM EN-NEVEVİ'NİN MUKADDİMESİNE TERCÜMESİ [45]

Gökleri ve yerleri ayakta tutan, bütün yaratıkların işlerini çekip çeviren, Peygamberlerini -Allah'ın salât ve selâmı hepsine olsun- mükelleflere, onları hidâyete erdirmek ve dinin hükümlerini kat'î delillerle, apaçık belgelerle açıklamak üzere gönderen, âlemlerin Rabbi Olan Allah'a hamdolsun. Bütün nimetlerine karşılık O'na hamdeder, lütuf ve keremiyle bunları daha da artırmasını O'ndan dilerim. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. Bir ve tektir, ortağı yoktur; bir ve Kahhârdır. Kerim ve Gaffâr'dır. Yine şehadet ederim ki, bütün mahlukatın en faziletlisi, Kıyamete kadar ardı ardına gelecek seneler boyunca devam edecek mucizesi Kur'an-ı Aziz ile ve doğru yolu arayıp bulmak isteyen aydınlatıcı sünnetler ile mükerrem kılmış olduğu efendimiz Muhammed (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in de O'nun kulu, Rasûlü, Peygamberi, habibi ve halili olduğuna şahidlik ederim. O efendimiz Muhammed (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) ki Cevâmiü'l-Kelim (özlü sözler) ile müsamahakâr din ile özel ilâhî lutfa mazhar olmuştur. Allah'ın salât ve selâmı O'na, diğer Peygamber ve Rasûllere, onların hepsinin âline ve sâir salihlere olsun.

İmdi; biz Ali b. Ebi Talib, Abdullah b. Mes'ud, Muâz b. Cebel, Ebu'd-Derdâ', İbn Ömer, İbn Abbas, Enes b. Mâlik, Ebu Hureyre ve Ebû Said el-Hudrî'den, -(Radıyallahu Anhum) Allah onlardan razı olsun- pek çok rivayet yoluyla ve değişik rivayet şekilleriyle Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'ın şöyle buyurduğunu rivayet etmekteyiz: "Kim ümmetimin hayrı için dini ile ilgili kırk hadis ezberleyecek olursa, Kıyamet gününde Allah onu fakihler ve âlimler zümresinde haşredecektir." [46],Bir başka rivayette de: "Allah onu fakih ve âlim olarak hasreder" şeklin dedir". Ebu'd-Derdâ rivayetinde ise: "Kıyamet gününde ben ona şefaatçi ve şâhid olurum" [47] şeklinde; İbn Mes'ud'un

45 Nazım Muhammed Sultan, Ana Çizgileriyle İslam (Nevevi Kırk Hadis Şerhi), Guraba Yayınları: 21-23.

46 Bk. el-Elbânî, el-Ahâdîsü'd-Daîfe.

47 el-Eİbânî, a.g.e.,4589.

rivayetinde: "Ona, Cennet kapılarından hangi sinin dilersen gir, denilecektir" şeklinde, ibn Ömer'in rivayetinde de: "Alimler zümresinde yazılır ve şehidler zümresinde hasredilir" şeklinde zikredilmiştir. Bununla birlikte, -rivayet yollan çok olsa dahi- hadis hafızları zayıf bir hadis olduğunu ittifakla kabul etmişlerdir. İlim adamları -Allah onlardan razı olsun- bu hususta sayılamayacak kadar çok eserler derlemişlerdir. Bu hususta eser yazdığını bildiğim ilk kişi Abdullah b. el-Mübârek'tir. Sonra Rabbânî Âlim İbn Eşlem et-Tûsî, sonra el-Hasen b. Süfyân en-Nesai, Ebû Bekr el-Âcurrî, Ebû Bekr b. İbrahim el-îsfahanî, Dârakutnî, Hâkim, Ebû Nuaym, Ebu Abdurrahman es-Sülemî, Ebu Saîd el-Mâlînî, Ebu Osman es-Sâbûnî, Abdullah b. Muhammed el-Ensârî, Ebu Bekr el-Beyhakî ve gerek mukaddimînden, gerek müteahhi-rînden sayılmayacak kadar pek çok kişi, bu kabilden eserler vermişlerdir.

Ben de bu önder ilim adamları ve îslâmın hadis hafızları olan bu kişilere "kırk hadis" derlemek hususunda Yüce Allah'tan istihare ile hayırlı sını diledim. İlim adamları Fezâili A'mâl hususunda zayıf hadis ile amel et menin caiz oluşunu ittifakla kabul etmişlerdir.

Bununla beraber ben bu hususta bu hadise dayanmıyorum. Bunun yerine sahih hadisler arasında yer alan, Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in: "Sizden hazır bujunan hazır bulunmayana tebliğ etsin" [48] hadisi ile; "Benim söylediğim sözü işitip onu iyice belleyen ve işittiği gibi onu aynen başkasına bildiren kişinin Allah yüzünü ak etsin" [49] buyruklarına dayanıyorum.

Diğer taraftan ilim adamları arasından kimisi usûlü'd-dîne (itikadı esaslara) dair kırk hadisler topladığı gibi, kimisi fürûa (fıkhı meselelere), kimisi cihâda, kimisi zühde, kimisi âdaba, kimisi de hutbelere dair hadisler derle mişlerdir. Bunların hepsi de iyi maksatlardır. Allah bu maksatla hareket edenlerden razı olsun.

Ben bir başka türlü kırk hadisin bütün bunlardan daha önemli olduğu görüşüne sahip oldum. Bunlar ise bütün bunları kapsayacak kırk hadistir. Bu hadislerin her birisi dinin kaidelerinden büyük bir kaidedir.

48 Bk. el-EIbânî, Sahihü'l-Câmi; V, 5228.
49 Bk. el-Elbânî, Sahihu't-Tergîb, I, 86.

İlim adamları onu İslâm'ın etrafında dönüp dolaştığı hadis veya İslâm'ın yarısı, yahut üçte biri ya da buna benzer bir şekilde nitelediği hadistir.

Diğer taraftan bu kırk hadisin sahih olmasına, büyük bir çoğunluğunun Buhârî ile Müslim'in Sahihlerinde yer almasına dikkat ettim. Ezberlenmeleri kolay olsun, Yüce Allah'ın izniyle de onlarla genel bir şekilde faydalanılsın diye de senedlerini hazfederek zikrettim. Arkasından da hadislerde yeralan, herkes tarafından bilinemeyen lafızlarının nasıl okunması gerektiğine dair açıklamalar koydum. Âhirete rağbet eden her bir kişinin bu hadisleri bilmesi gerekiyor. Çünkü bu hadisler oldukça önemli hususları kapsamakta, bütün itaatlere dikkat çekici bir özelliktedir. Bu da bu husus üzerinde düşünenin açıkça görebileceği bir şeydir. Güvendiğim Allah'tır, işlerimi O'na havale ediyor ve O'na dayanıyorum. Hamd ve nimet yalnız O'na-dır. Başarı ve hatalardan koruyan O'dur.

İMAM EN-NEVEVİ

TRANSLATION [50] OF IMAM AN-NAWAWI'S INTRODUCTION

Praise be to Allah, Lord of the worlds. Eternal Guardian of the heavens and the earths, Disposer of all created beings, Despatcher of Messengers (May the blessings and peace of Allah be upon them all) who were sent to those they have been entrusted to guide and to reveal the religious laws to, with positive signs and clear-cut proofe. I praise Him for His favours and ask Him to increase His grace and generosity.

I bear witness that there is no god but Allah alone, He having no associate, the One, the Subduer, the Generous, the Pardoner, and I bear witness that our Master Muhammad is His Servant and His Messenger, His dear one and His beloved, the best of created beings, who was honoured with the precious Qur'an, the enduring miracle through the passing of the years, and with the sunnahs that enlighten spiritual guides; our Master Muhammad, singled out for pithiness of speech and tolerance in religion may the blessings and peace of Allah be upon him, upon the rest of the Prophets and Messengers, and upon all their families and upon the rest of godly persons.

To proceed: It has has been transmitted to us on the authority of "AIi ibn Abi Talib, Abdullah ibn Mas'ud, Mu'adh ibn Jabal, Abu 'd-Darda', Ibn 'Umar, Ibn 'Abbas, Anas ibn Malik, Abu Huraira and Abu Sa'id al-Khudri, (may Allah be pleased with them), through many chains of authorities and in various versions, that the Messenger of Allah (may the blessings and peace of Allah be upon him) said: "Whosoever memorises and preserves for my People forty Hadith relating to their religion, Allah will resurrect him on the Day of Judgment in the company of jurists and religious scholars". In another version it reads: "Allah will resurrect him as a jurist and religious scholar". In the version of Abu 'd-Darda' it reads: "On the Day of Judgment I shall be an intercessor and a witness for him". In the version of Ibn Mas'ud it reads: "It will be said to him: Enter by whichever of

50 **AN-NAWAWI'S FORTY HADITH**; TRANSLATED BY EZZEDDIN IBRAHIM DENYS JOHNSON-DA VIES; International Islamic Federation of Student Organizations.

the doors of Paradise you wish". In the version of Ibn 'Umar it reads: "He will be written down in the company of the religious scholars and will be resurrected in the company ofthe martyrs". Scholars of Hadith are agreed that it is a weak Hadith despite its many lines of transmission. The religious scholars (may Allah be pleased with them) have composed innumerable works in this field. The first one I knew of who did so was 'Abdullah ibn al-Mubarak, followed by Ibn Aslam at-Tusi, the godly scholar, then al-Hasan ibn Sufyan an-Nasai, Abu Bakr al-Ajurri, Abu Bakr Muhammad ibn Ibrahim al-Asfihani, ad-Daraqutni, al-Hakim, Abu Nu'aim,Abu Abd ar-Rahman as-Sulami, Abu Said al-Malini, Abu 'Uthman as-Sabuni, Abdullah ibn Muhammad al-Ansari, Abu Bakr al-Baihaqi, and countless others, both ancient and modem.

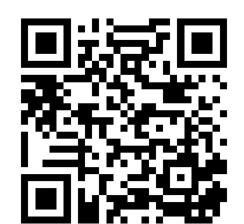
I have asked Allah Almighty for guidance in bringing together forty Hadith in emulation of those eminent religious leaders and guardians of Islam. Religious scholars are agreed it is permissible to put into practice a weak Hadith if virtuous deeds are concerned; despite this, 1 do not rely on this Hadith but on his having said (may the blessings and peace of Allah be upon him) the [following] sound Hadith: "Let him who was a witness among you inform him who was absent", and on his having said (may the blessings and peace of Allah be upon him); "May Allah make radiant [the face of] someone who has heard what I have said, has learnt it by heart and has transmitted it as he heard it". Furthermore, there were some religious scholars who brought together forty Hadith on the basic rules of religion, on subsidiary matters, or on jihad, while others did so on asceticism, on rules of conduct or on sermons. All these are godly aims-may Allah be pleased with those who pursued them. I, however, considered it best to bring together forty Hadith more important than all of these, being forty Hadith which would incorporate all of these, each Hadith being one of the great precepts of religion, described by religious scholars as being 'the axis of Islam' or 'the half of Islam' or 'the third of it', or the like, and to make it a rule that these forty Hadith be [classified as] sound and that the majority of them be in the Sahihs of al-Bukhari and Muslim. I give

them without the chains of authorities so as to make it easier to memorise them and to make them of wider benefit, if Allah Almighty wills, and I append to them a section explaining abstruse expressions [51].

Every person wishing to attain the Hereafter should know these Hadith because of the important matters they contain and the directions they give in respect of all forms of obedience, this being obvious to anyone who has reflected upon it. On Allah do I rely and depend, and to Him do I entrust myself; to Him be praise and grace, and with Him is success and immunity [to error].

IMAM AN-NAWAWI

51 The translation has been limited to the text and does not include an-Nawawi comments.

[1]

حديث: "إنّما الأعمال بالنيّات". ٥٢

عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ أَبِي حَفْصٍ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْت رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "إنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إلَى اللهِ وَرَسُولِهِ فَهِجْرَتُهُ إلَى اللهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا أَوْ امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا فَهِجْرَتُهُ إلَى مَا هَاجَرَ إلَيْهِ". ٥٣

AMELLER NİYETLERDİR;

Emirü'l-Mü'minin Ebû Hafs Ömer b. El-Hattâb (Radıyallahu Anhu) Demiştir ki, kendim işittim, Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyuruyordu: "Ameller (in kıymeti) niyetlere bağlıdır. Herkesin niyet ettiği ne ise eline geçecek olan odur. Hicreti Allah'a ve Resülü'ne müteveccih olanın hicreti Allah'a ve Resûlullah'adır. Hicreti, eline geçireceği bir dünyaya veya nikah edeceği bir kadına müteveccih ise hicreti de gaye-i hicreti ne ise (dünya veya kadın) ona müntehidir". [54]

Actions are judged by intentions:

On the authority of Omar bin Al-Khattab (Radeyallāhu 'Anhu), who said: I heared the messenger of Allah (Şallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) say: "Actions are but by intentions and every man shall have

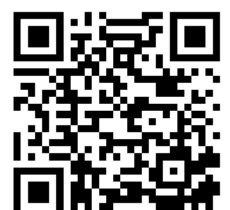
52 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=1

٥٣ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ إِمَامَا الْمُحَدِّثِينَ أَبُو عَبْدِ اللهِ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيل بن إِبْرَاهِيم الْبُخَارِيُّ فِي كتاب بدء الوحي [رقم:١]، وَأَبُو الْحُسَيْنِ مُسْلِمُ بْنُ الْحَجَّاج بن مُسْلِمِ الْقُشَيْرِيُّ النَّيْسَابُورِيُّ [رقم:١٩٠٧]، رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا فِي "صَحِيحَيْهِمَا". قوله: "النيات" أي القصد وعزم القلب على الفعل.

54 Hadis sahihtir. Muttefak aleyhtir. Buhari ve Müslim rivayet etti. Hadis meşhurdur, altı imam (Kütübi Sitte sahibleri (Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, Nesai, İbni Mace) Darekutni, Malik, Ahmet, İbni Hibban ve Beyhaki el-Marifet'te 17 sahaden rivayet ettiler. (Nasburraye, Zeylai 1/301) hakikatla bu hadis mütevatirdir 30 sahabeden rivayet edilmiştir. (Nazmul Metenasirfil hadisi mütevatir, Cafer el-Kattani S: 17).

but that which he intended. Thus he whose migration was for Allah and His messenger, his migration was for Allah and His messenger, and he whose migration was to achieve some worldly benefit or to take some woman in marriage, his migration was for that for which he migrated." [55]

55 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[2]

حديث: "مجيء جبريل ليعلم المسلمين أمر دينهم". [٥٦]

عَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَيْضًا قَالَ: " بَيْنَمَا نَحْنُ جُلُوسٌ عِنْدَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ، إذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ شَدِيدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ، شَدِيدُ سَوَادِ الشَّعْرِ، لَا يُرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّفَرِ، وَلَا يَعْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ. حَتَّى جَلَسَ إلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إلَى رُكْبَتَيْهِ، وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخِذَيْهِ، وَقَالَ: "يَا مُحَمَّدُ أَخْبِرْنِي عَنْ الْإِسْلَامِ". فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "الْإِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إلَهَ إلَّا اللهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ، وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إنْ اسْتَطَعْت إلَيْهِ سَبِيلًا". قَالَ: "صَدَقْت". فَعَجِبْنَا لَهُ يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ! قَالَ: "فَأَخْبِرْنِي عَنْ الْإِيمَانِ". قَالَ: "أَنْ تُؤْمِنَ بِاَللهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ". قَالَ: "صَدَقْت". قَالَ: "فَأَخْبِرْنِي عَنْ الْإِحْسَانِ". قَالَ: "أَنْ تَعْبُدَ اللهَ كَأَنَّك تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاك". قَالَ: "فَأَخْبِرْنِي عَنْ السَّاعَةِ". قَالَ: "مَا الْمَسْئُولُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنْ السَّائِلِ". قَالَ: "فَأَخْبِرْنِي عَنْ أَمَارَاتِهَا؟". قَالَ: "أَنْ تَلِدَ الْأَمَةُ رَبَّتَهَا، وَأَنْ تَرَى الْحُفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِعَاءَ الشَّاءِ يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ". ثُمَّ انْطَلَقَ، فَلَبِثْنَا مَلِيًّا، ثُمَّ قَالَ: "يَا عُمَرُ أَتَدْرِي مَنْ السَّائِلُ؟". قَلَتْ: اللهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ. قَالَ: "فَإِنَّهُ جِبْرِيلُ أَتَاكُمْ يُعَلِّمُكُمْ دِينَكُمْ". [٥٧]

56 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=2

٥٧ رَوَاهُ مُسْلِمٌ [رقم:٨]. قوله: "أَمَارَاتِهَا" أي علاماتها، قوله: "رَبَّتَهَا" أي سيدتها، قوله: "الْعَالَةَ" أي الفقراء، قوله: "مَلِيًّا" أي زمناً طويلاً.

CEBRAİL SAHABELERE DİNLERİNİ ÖĞRETİYOR:

Yine Ömer bin El-Hattâb (Radıyallahu Anhu) Demiştir ki, günün birinde Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz'in huzûrunda bulunduğumuz sırada bir de baktık ki elbisesi bembeyaz, saçları simsiyah, üzerinde yolculuğa delalet eder hiç bir alâmet olmayan ve böyle iken yine hiç birimizce tanınmayan bir kimse karşımıza çıka geldi. (sokula sokula) nihâyet Nebiyy-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri'nin yanına (varıp) oturdu. Ve dizlerini dizlerine dayayıp ve her iki avucunu iki uyluğu üzerine koyup: "Ya Muhammed, İslam nedir? Bana söyle" dedi. Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem): "İslâm Allah'dan başka hiç bir ilâh ve Ma'bûd-ı bi'l-hak olmadığına ve Muhammed'in Resûlullah olduğuna şehâdet etmen, namazı ikâme etmen, zekâtı vermen, Ramazan'da oruç tutman ve yoluna gücün yeterse Beytu'llâh'a hac etmendir." buyurdu. O (yabancı kimse): "Doğru söylüyorsun." dedi. Biz onun hâline hem Cenâb-ı Resûl'e soruyor, hem de onu tasdik ediyor diye teaccüb ettik. Ondan sonra: "Bir de imân nedir? söyle." diye sordu. Resûl-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz: "İmân Allah'a, meleklerine, kitablarına, peygamberlerine, âhiret gününe imân etmendir. Bir de hayır ve şer (tatlı, acı hangi türlüsü olursa olsun) kadere imân etmendir." buyurunca yine: "Doğru söylüyorsun." dedi. Ve: "ihsan nedir? söyle" diye bir daha sordu. Cenâb-ı Risâlet-meâb Efendimiz de: "İhsan, Allah'a sanki görüyormuş gibi ibâdet etmendir. Zirâ sen O'nu görmüyorsan, O seni görüyor." buyurdu. O, yine: "Doğru söylüyorsun." dedikten sonra: "Kıyâmet (in ne zaman kopacağın)ı bana haber ver." dedi. Cevâben: "Bunda sorulanın ilmi sorandan ziyâde değildir." buyurdu. "Öyle ise emârelerin (yani daha evvelki alâmetlerini) bildir" dedi. Cevâbında: "Câriye-i memlûkenin kendi sâhibini doğurması ve yalın ayak, sırtı çıplak, fakir davar çobanlarının hangimizin kurduğu binâ daha yüksektir diye (servet ve sâmânca) yarışa çıktıklarını görmendir." buyurdu. Bundan sonra o (yabancı) kimse gitti. Nebiyy-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri de durdu durdu da neden sonra: "Yâ Ömer, bilir misin o soran kim idi?" diye sual buyurdu. "Allah ve

Resûlü a'lemdir." dedim. Buyurdular ki: "O, Cibril idi. Size dininizi öğretmek için geldi." [58]

Islam, Iman, Ihsan, Qadar:

Also on the authority of Omar (Radeyallāhu 'Anhu), who said: One day while we were sitting with the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) there appeared before us a man whose clothes were exceedingly white and whose hair was exceedingly black; no signs of journeying were to be seen on him and none of us knew him. He walked up and sat down by the prophet. Resting his knees against his and placing the palms of his hands on his thighs, he said: "O Muhammed, tell me about Islam". The messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Islam is to testify that there is no god but Allah and Muhammed is the messenger of Allah, to perform the prayers, to pay the zakat, to fast in Ramadhan, and to make the pilgrimage to the House if you are able to do so." He said: "You have spoken rightly.", and we were amazed at him asking him and saying that he had spoken rightly. He said: "Then tell me about eman." He said: "It is to believe in Allah, His angels, His books, His messengers, and the Last Day, and to believe in divine destiny, both the good and the evil thereof." He said: "You have spoken rightly." He said: "Then tell me about ehsan." He said: "It is to worship Allah as though you are seeing Him, and while you see Him not yet truly He sees you". He said: "Then tell me about the Hour". He said: "The one questioned about it knows no better than the questioner." He said: "Then tell me about its signs." He said: "That the slave-girl will give birth to her mistress and that you will see the barefooted, naked, destitute herdsman competing in constructing lofty buildings." Then he took himself off and I stayed for a time. Then he said: "O Omar, do you know who the questioner was?" I said: "Allah and His messenger know best". He said: "He was Jebreel (Gabriel), who came to you to teach you your religion." [59]

58 Hadis sahihtir. Müslim rivayet etmiştir.
59 Grade: Sahih. Related by Muslim.

[3]

حديث: "بني الإسلام على خمس". [60]

عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَبْدِ اللهِ بْنِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إلَهَ إلَّا اللهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَحَجِّ الْبَيْتِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ". [61]

İSLAMIN RÜKÜNLERİ:

Ebû-Abdü'r-Rahmân Abdullah bin Ömer bin El-Hattâb (Radıyallahu Anhuma)'dan: Demiştir ki, kendim işittim, Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu: "(Binâ-yı) İslâm beş şey üzerine kurulmuştur: Allah'dan başka hiç bir ilâh ve Ma'bûd-ı bi'l-hak olmadığına ve Muhammed'in O'nun kulu ve Resûlü olduğuna şehâdet, namazğ ikâme, zekâtı vermek, hacc-ı Beytu'llâh, savm-ı Ramazan." [62]

The five pillars of Islam:

On the authority of Ibn Omar, the son of Omar bin Al-Khattab, may Allah be pleased with both (Radeyallāhu 'Anhuma), who said : I heared the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) say : "Islam has been built on five [pillars]: testifying that there is no god but Allah and that Muhammed is the messenger of Allah, performing the prayers, paying the zakat, making the pilgrimage to the House, and fasting in Ramadan." [63]

60 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=3

٦١ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم:٨]، وَمُسْلِمٌ [رقم:١٦] فِي "صَحِيحَيْهِمَا".

62 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ve Müslim tahric etmişlerdir.

63 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[4]

حديث: "إِنَّ أَحَدَكُمْ يُجْمَعُ خَلْقُهُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ". [٦٤]

عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -وَهُوَ الصَّادِقُ الْمَصْدُوقُ-: "إِنَّ أَحَدَكُمْ يُجْمَعُ خَلْقُهُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا نُطْفَةً، ثُمَّ يَكُونُ عَلَقَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يَكُونُ مُضْغَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يُرْسَلُ إلَيْهِ الْمَلَكُ فَيَنْفُخُ فِيهِ الرُّوحَ، وَيُؤْمَرُ بِأَرْبَعِ كَلِمَاتٍ: بِكَتْبِ رِزْقِهِ، وَأَجَلِهِ، وَعَمَلِهِ، وَشَقِيٍّ أَمْ سَعِيدٍ؛ فَوَاَللَّهِ الَّذِي لَا إلَهَ غَيْرُهُ إنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إلَّا ذِرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ فَيَدْخُلُهَا. وَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إلَّا ذِرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَيَدْخُلُهَا". [٦٥]

ALLAH İNSANI VE NASİBİNİ YARATTI:

Ebû-Abdi'r-Rahman Abdullah bin Mes'ud (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki; Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) ki sadık ve masdûk O'dur" bize şöyle buyurdu: "Her birinizin (mâye-i) hilkati ana rahminde nutfe olarak kırk gün derlenir toplanır. Sonra tıpkı öyle alâka (Kan pıhtısı) olur. Sonra yine tıpkı öyle mudğa (Et parçası) olur. Ondan sonra da melek gönderilir, ona nefh-ı rûh eder. Ve dört kelimeyi yani rızkını, ecelini, amelini ve şâki mi yoksa saîd mi olacağını (Hükm-i kazâ ve kader olarak) yazması (O meleğe) emrolunur. Kendisinden başka hak ilâh olmayan Allah'a kasem ederim ki, içinizde

64 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=4

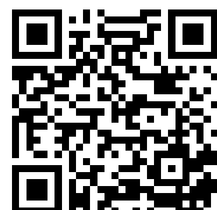
٦٥ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم: ٣٢٠٨]، وَمُسْلِمٌ [رقم: ٢٦٤٣] فِي "صَحِيحَيْهِمَا". قوله: "عَلَقَةً" هي قطعة صغيرة من دم متجمد. قوله: "مُضْغَةً" هي قطعة صغيرة من لحم.

öyle adam bulunur ki, ehl-i Cennet amelleriyle âmil ola ola kendisi ile Cennet arasında bir arşından ziyâde mesâfe kalmaz. Derken (Hükm-i) kitab (Yâni o yazının hükmü) ona galebe eder, ehl-i nâr ameli ile âmil olur da Cehennem'e girer. Kezâlik içinizde öyle adam bulunur ki, ehl-i nâr ameli ile amil ola ola kendisi ile Cehennem arasında bir arşından ziyâde mesâfe kalmaz. Derken (hükmü-i kitab ona galebe eder, ehl-i Cennet ameli ile âmil olur da Cennet'e girer." [66]

Creation of human being; Al-Qadar:

On the authority of Abdullah bin Masud (Radeyallāhu 'Anhu), who said: The messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam), and he is the truthful, the believed narrated to us: "Verily the creation of each one of you is brought together in his mother's belly for forty days in the form of seed, then he is a clot of blood for a like period, then a morsel of flesh for a like period, then there is sent to him the angel who blows the breath of life into him and who is commanded about four matters: to write down his means of livelihood, his life span, his actions, and whether happy or unhappy. By Allah, other than Whom there is no god, verily one of you behaves like the people of Paradise until there is but an arm's length between him and it, and that which has been written over takes him and so he behaves like the people of Hell-fire and thus he enters it; and one of you behaves like the people of Hell-fire until there is but an arm's length between him and it, and that which has been written over takes him and so he behaves like the people of Paradise and thus he enters it." [67]

66 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.
67 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[5]

حديث: "مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ". [٦٨]

عَنْ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ أُمِّ عَبْدِ اللهِ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا، قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ"، وَفِي رِوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ: "مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ". [٦٩]

DİNDE BİDATLAR:

Ümmü'l-Mü'minin Ümm-i Abdu'llah Aişe-i Sıddika (Radıyallahu Anha)'dan: Demiştir ki, Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz Hazretleri şöyle buyurdu: "Her kim bizim bu işimizin (yâni dinimizin) içine ondan olmayan bir şeyi yeniden sokarsa (o yaptığı iş) merdûddur, başına çalınır.", Müslim'den gelen diğer bir rivyaette de şöyle denilmiştir: "Her kim emrimize (ahkâm-ı dinimize) uygun olmayan bir amel işlerse o ameli merdûddur, başına çalınır." [70]

Ibadah & Bida'ah (Innovation):

On the authority of the mother of the faithful, Aishah (Radeyallāhu 'Anhā), who said: The messenger of Allah (Şallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "He who innovates something in this matter of ours (i.e., Islam) that is not of it will have it rejected (by Allah)." [71], and in one version by Muslim it reads: "He who does an act which our matter is not [in agreement] with will have it rejected (by Allah)." [72]

68 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=5

٦٩ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم: ٢٦٩٧]، وَمُسْلِمٌ [رقم: ١٧١٨] فِي "صَحِيحَيْهِمَا". قوله: "أَحْدَثَ" أي ابتدع، قوله: "رَدٌّ" أي باطل مردود عليه.

70 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.

71 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

72 Grade: Sahih: Related by Muslim.

[6]

حديث: "الحَلَالُ بَيِّنٌ، وَالحَرَامُ بَيِّنٌ". [٧٣]

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "إِنَّ الحَلَالَ بَيِّنٌ، وَإِنَّ الحَرَامَ بَيِّنٌ، وَبَيْنَهُمَا أُمُورٌ مُشْتَبِهَاتٌ لَا يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، فَمَنْ اتَّقَى الشُّبُهَاتِ فَقْد اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعِرْضِهِ، وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِي الحَرَامِ، كَالرَّاعِي يَرْعَى حَوْلَ الحِمَى يُوشِكُ أَنْ يَرْتَعَ فِيهِ، أَلَا وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى، أَلَّا وَإِنَّ حِمَى اللَّهِ مَحَارِمُهُ، أَلَّا وَإِنَّ فِي الجَسَدِ مُضْغَةً إذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الجَسَدُ كُلُّهُ، أَلَا وَهِيَ القَلْبُ". [٧٤]

ŞÜPHELERDEN KORUNMAK VE ŞÜPHELERE DÜŞMEK:

Ebu Abdi'llâh Nu'mân bin Beşir (Radıyallahu Anhuma)'dan: Demiştir ki, Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretlerinden kendim işittim; şöyle buyuruyordu: "Halâl belli, haram da bellidir. İkisi arasında da (halâl mi, haram mı belli olmayan birtakım) şüpheli şeyler vardır ki, çok kimseler onları bilmezler. Şüpheli şeylerden her kim sakınırsa, dinini ve ırzını kurtarmış olur. Her kim şüpheli şeylerin içine dalarsa harâmın da içine dalmış olur. (Böylesi) tıpkı (içine girmek yasak edilen) koru etrâfında davar otlatan çoban gibidir ki, sürüsünü o koruya (düşünüp) otlatmak tehlikesi karşısında bulunur. Haberiniz olsun, her padişahın bir korusu olur. Biliniz ki, Allah'ın korusu da harâm ettiği şeylerdir. Ağah olunuz, cesedin içinde bir et parçası vardır ki, iyi olur

73 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=6

٧٤ حَـدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيهِ: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم:٥٢]، وَمُسْلِمٌ [رقم:١٥٩٩] فِي "صَحِيحَيْهِمَا". قوله: "الحِمَى" أي الأرض التي يُمنع عليه دخولها. قوله: "يَرْتَعَ" أي يدخل.

olursa bütün cesed iyi olur. Bozuk olursa bütün cesed bozuk olur. İşte o (Et parçası) kalbdir." [75]

Purification of the heart:

On the authority of Al-Numan bin Basheer (Radeyallāhu 'Anhumā), who said : I heared the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) say : "That which is lawful is plain and that which is unlawful is plain and between the two of them are doubtful matters about which not many people know. Thus, he who avoids doubtful matters clears himself in regard to his religion and his honor, but he who falls into doubtful matters falls into that which is unlawful, like the shepherd who pastures around a sanctuary, all but grazing therein. Truly, every king has a sanctuary, and truly, Allah's sanctuary is His prohibitions. Truly in the body there is a morsel of flesh which, if it be whole, all the body is whole and which, if it be diseased, all of it is diseased. Truly it is the heart." [76]

---

75 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.

76 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[7]

حديث : "الدِّينُ النَّصِيحَةُ". [٧٧]

عَنْ أَبِي رُقَيَّةَ تَمِيم بْنِ أَوْسٍ الدَّارِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : "الدِّينُ النَّصِيحَةُ". قُلْنَا : لِمَنْ؟ قَالَ : "لِلَّهِ، وَلِكِتَابِهِ، وَلِرَسُولِهِ، وَلِأَئِمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ". [٧٨]

Din hemen nasihattır:

Ebu Rukayye Temin bin Evs ed-Dâri (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, Nebiyy-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz şöyle buyurdu: "Din hemen nasihattır.". "Yâ Resûla'llâh, kimin için nasihat?" diye sorduk. "Allah için, kitâbı için, Resûlü için, Eimme-i müslimin ve âmme-i müslimin için." buyurdular. [79]

Nasihah:

On the authority of Tamim Al-Dari (Radeyallāhu 'Anhu) that the prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Religion is sincerity". We said: "To whom?" He said: "To Allah and His Book, and His messenger, and to the leaders of the Muslims and their common folk". [80]

77 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=7

٧٨ حَدِيثٌ صَحِيحٌ : رَوَاهُ مُسْلِمٌ [رقم:٥٥].

79 Hadis sahihtir. Müslim rivâyet etmiştir.

80 Grade: Sahih: Related by Muslim.

[8]

حديث: "أُمِرْت أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ". [81]

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "أُمِرْت أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إلَهَ إلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ؛ فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إلَّا بِحَقِّ الْإِسْلَامِ، وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى". [82]

MÜŞRİK ARABLARLA SAVAŞMAK:

Abdullah bin Ömer (Radıyallahu Anhuma)'dan: Demiştir ki, Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz Hazretleri şöyle buyurdu: "Allâh'tan başka Hak İlâh olmadığına ve Muhammed'in Resûlu'llâh olduğuna (zahirde) şehadet, namazı ikâme, zekâtı edâ edinceye kadar nâs ile muhârebe etmek bana emrolundu. Onlar bunları yapınca [Müslümanlık hakkın muktezâsı (olan hudûd) müstesnâ olmak üzere] canların ve mallarını benim elimden kurtarırlar. (Batınlarından dolayı olan) hesaplarına gelince, o (hesâbı görmek) Allâh'a kalmıştır." [83]

The concept of Jihad:

Abdullah bin Omar (Radeyallāhu 'Anhumā) narrated that the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "I have been ordered to fight against people until they testify that there is no god but Allah and that Muhammed is the messenger of Allah and until they perform the prayers and pay the zakat, and if they do so they will have gained protection from me for their lives and property, unless [they do

81 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=8

٨٢ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم:٢٥]، وَمُسْلِمٌ [رقم:٢٢] فِي "صَحِيحَيْهِمَا".

83 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.

acts that are punishable] in accordance with Islam, and their reckoning will be with Allah the Almighty." [84]

84 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[9]

حديث: "مَا نَهَيْتُكُم عَنْهُ فَاجْتَنِبُوهُ". [85]

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ صَخْرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْت رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "مَا نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ فَاجْتَنِبُوهُ، وَمَا أَمَرْتُكُمْ بِهِ فَأْتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ، فَإِنَّمَا أَهْلَكَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَثْرَةُ مَسَائِلِهِمْ وَاخْتِلَافُهُمْ عَلَى أَنْبِيَائِهِمْ". [86]

DİNDE YASAKLAR VE EMİRLER:

Ebû Hureyre Abdu'r-Rahmân bin Sahr-ı Devsi (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, kendim işittim, Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz şöyle buyurdu: "Sizi her neden nehyedersem ondan ictinâb ediniz. Size her neyi emredersem kudretiniz yettiği kadar yapınız (da nasıl yapacağınızı sormayınız.) Zirâ sizden evvelki (ümmet)leri helâk eden, ancak onların çok çok sormaları ve peygamberlerine muhâlefet etmeleri olmuştur." [87]

How are obligations to be fulfilled?

On the authority of Abu Hurairah (Radeyallāhu 'Anhu), who said: I heared the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) say: "What I have forbidden to you, avoid; what I have ordered you [to do], do as much of it as you can. It was only their excessive questioning and their disagreeing with their prophets that destroyed those who were before you." [88]

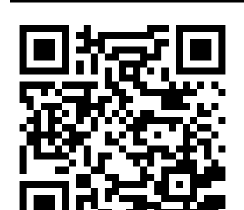
---

85 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=9

٨٦ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم: ٧٢٨٨]، وَمُسْلِمٌ [رقم: ١٣٣٧] فِي "صَحِيحَيْهِمَا".

87 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.

88 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[10]

حديث: "إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ لَا يَقْبَلُ إِلَّا طَيِّبًا". [٨٩]

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ اللهَ طَيِّبٌ لَا يَقْبَلُ إِلَّا طَيِّبًا، وَإِنَّ اللهَ أَمَرَ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا أَمَرَ بِهِ الْمُرْسَلِينَ فَقَالَ تَعَالَى: "يَٰٓأَيُّهَا ٱلرُّسُلُ كُلُوا۟ مِنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَٱعْمَلُوا۟ صَٰلِحًا" [٩٠]، وَقَالَ تَعَالَى: "يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ" [٩١] ثُمَّ ذَكَرَ الرَّجُلَ يُطِيلُ السَّفَرَ أَشْعَثَ أَغْبَرَ يَمُدُّ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ: يَا رَبِّ! يَا رَبِّ! وَمَطْعَمُهُ حَرَامٌ، وَمَشْرَبُهُ حَرَامٌ، وَمَلْبَسُهُ حَرَامٌ، وَغُذِّيَ بِالْحَرَامِ، فَأَنَّى يُسْتَجَابُ لَهُ؟". [٩٢]

Allah Tayyib'tir, Tayyib Olanı Kabûl Eder:

Ebû Hüreyre (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu: "Allahû Teâla pâkdır. Pâk olandan başkasını kabûl etmez. Allahu Teâla mürsel olan Peygamberlerine neyi emrettiyse mü'minlere de onu emretmiştir. (Peygamberler): "Ey peygamberler, pâk ve halâl taâmlardan yiyiniz ve sâlih amel işleyiniz" (Mü'minlere de) "Ey iman edenler, rızk olarak size verdiğimiz pâk ve halâl şeylerden yiyiniz" buyurdu. Ondan sonra Resûl-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri (sözü döndüre dolaştıra) buyurdu ki, insan (Allah yolunda uzun seferlere katlanır, saçları birbirine karışmış, yüzü gözü toza bulanmış, "Yâ Râb! Yâ Rab!" diyerek ellerini gök yüzüne açar. Halbuki, yediği haram, içdiği haram,

89 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=10

٩٠ سُورَةُ المُؤْمِنُونَ: ٥١.

٩١ سُورَةُ البَقَرَةِ: ١٧٢.

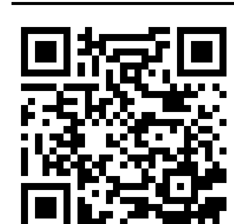
٩٢ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ مُسْلِمٌ [رقم:١٠١٥]. قوله: "أَشْعَثَ" الذي يكون شعره مغبراً وغير ممشط.

giydiği haram. Haram ile beslenmiş. Böylesinin duâsı nereden müstecâb olacak?" [93]

Being pure (at-Tayyib):

On the authority of Abu Hurairah (Radeyallāhu 'Anhu), who said: the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Allah the Almighty is good and accepts only that which is good. Allah has commanded the faithful to do that which he commanded the messengers, and the Almighty has said: "O ye messengers! Eat of the good things and do right". And Allah the Almighty has said: "O ye who believe! Eat of the good things wherewith We have provided you". Then he mentioned [the case of] a man who, having journeyed far, is dishevelled and dusty and who spreads out his hands to the sky [saying]: "O Lord! O Lord!" - while his food is unlawful, his drink unlawful, his clothing unlawful, and he is nourished unlawfully, so how can he be answered!" [94]

93 Hadis sahihtir. Müslim rivâyet etmiştir.
94 Grade: Sahih: Related by Muslim.

[11]

حديث: "دَعْ مَا يُرِيبُكَ إلَى مَا لَا يُرِيبُكَ". ٩٥

عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ سِبْطِ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَرَيْحَانَتِهِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ، قَالَ: حَفِظْت مِنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

"دَعْ مَا يُرِيبُك إلَى مَا لَا يُرِيبُك". ٩٦

Şüpheli Olanları Terk Etmek:

Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in torunu ve sevgili yavrusu Ebû Muhammed Hasan bin Ali bin Ebi Talîb (Radıyallahu Anhuma)'dan: Demiştir ki, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri'nin: "(Hill ve hürmeti, fâide ve zararı) seni şüpheye düşüren şey'i bırak da düşürmeyene bak." buyurduklarını kendilerinden işitip belledim. [97]

Avoiding doubtful acts:

On the authority of Al-Hasan bin Ali (Radeyallāhu 'Anhumā), the grandson of the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam), who said: I memorized from the messenger of Allah his saying: "Leave that which makes you doubt for that which does not make you doubt." [98]

---

95 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=11

٩٦ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ [رقم: ٢٥٢٠]، وَالنَّسَائِيّ [رقم: ٥٧١١]، وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. قال الألباني "صحيح". قوله: "مَا يُرِيبُكَ" أي ما تشك فيه.

97 Hadis sahihtir. Bu hadis-i şerifi Ahmed bin Şuayb-ı Nesei ile Ebu İsâ muhammed bin İsâ-yı Tirmizi rivâyet etmişlerdir. Tirmizi: "Bu hadis hasen'dir, şahiddir." diyor.

98 Grade: Sahih: Narrated by Termithi and Nasaee, and Tirmithi said it is true and fine hadith.

[12]

حديث: "مِنْ حُسْنِ إسْلَامِ الْمَرْءِ". [٩٩]

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مِنْ حُسْنِ إسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَعْنِيهِ". [١٠٠]

SENİ İLGİLERDİRMEYİ TERK ETMEK:

Ebû Hüreyre (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri: "Kişinin mâlâya'niyi terketmesi, iyi müslüman olduğu(nun alâmetleri)ndendir." buyurdu. [101]

Being concerned with beneficial matters:

On the authority of Abu Hurairah (Radeyallāhu 'Anhu), who said: The messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Part of someone's being a good Muslim is his leaving alone that which does not concern him." [102]

---

99 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=12

١٠٠ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ [رقم: ٢٣١٧]، وَابن ماجه [رقم:٣٩٧٦]، وصححه الشيخ الألباني في صحيح ابن ماجه [رقم: ٣٢٢٦].

101 Hadis sahihtir. Tirmizi ve İbni Mace rivâyet etmişlerdir. [Sahihtir: (El-Albani)].

102 Grade: Sahih: Related by At-Tirmidhi and Ibn Majah. [Sahih: (Al-Albani)].

[13]

حديث: "لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ". [١٠٣]

عَنْ أَبِي حَمْزَةَ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خَادِمِ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ". [١٠٤]

İMAN VE SEVGİ:

Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in hadimi Ebû Hamza Enes bin Malik (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki: Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz: "Her biriniz kendi nefsi için neyi severse (yani arzu ederse Müslüman) kardeşi için de onu arzu etmedikçe mü'min olmuş olmaz." buyurdu. [105]

The obligation of loving all Muslims:

On the authority of Anas bin Malik (Radeyallāhu 'Anhu), the servant of the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam), that the prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "None of you [truely] believes until he wishes for his brother what he wishes for himself." [106]

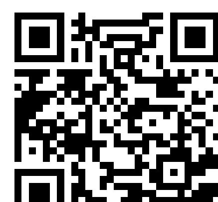
---

103 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=13

١٠٤ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم:١٣]، وَمُسْلِمٌ [رقم:٤٥] فِي "صَحِيحَيْهِمَا".

105 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.

106 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[14]

حديث: "لَا يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ إِلَّا بِإِحْدَى ثَلَاثٍ". [١٠٧]

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ [يشهد أن لا إله إلَّا الله، وأنّي رسول الله] إلَّا بِإِحْدَى ثَلَاثٍ: الثَّيِّبُ الزَّانِي، وَالنَّفْسُ بِالنَّفْسِ، وَالتَّارِكُ لِدِينِهِ الْمُفَارِقُ لِلْجَمَاعَةِ". [١٠٨]

MÜSLÜMANIN KANI ÜÇ ŞEY HARİCİNDE HELAL OLMAZ:

İbn-i Mes'ud (Radıyallahu Anhu)'den Demiştir ki: Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu: "(Şu) üç sebebden biri olmadıkça hiç bir Müslümanın kanı halâl olmaz: Biri, seyyib zâninin (yani başından nikâh geçmiş zaninin ki, recm olunur), diğeri kat-i nefs edenin (ki maktûle bedel kısas olunur), biri de dinin terk eden ve cemâatten ayrılanın (ki, katl olunur)." [109]

The value of human life:

Abdullah bin Masud (Radeyallāhu 'Anhu) narrated that the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "The blood of a Muslim may not be legally spilt other than in one of three [instances]: the married person who commits adultery; a life for a life; and one who forsakes his religion and abandons the community." [110]

107 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=14

١٠٨ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيهِ: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم:٦٨٧٨]، وَمُسْلِمٌ [رقم:١٦٧٦] فِي "صَحِيحَيْهِمَا". قوله: "الثَّيِّبُ" من سبق له أو لها الزواج.

109 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.

110 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[15]

حديث: "مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاَللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا". [١١١]

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاَللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاَللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ جَارَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاَللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ". [١١٢]

Allah'a ve ahiret Gününe İman Hasletlerinden:

Ebu Hüreyre (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştirki: Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri şöyle buyurdu: "Allah'a ve âhiret gününe imânı olan, ya hayır söylesin, ya ağzını mühürlesin. Allah'a ve âhiret gününe imânı olan, komşusuna ikrâm etsin. Allah'a ve âhiret gününe imânı olan, misafirine ikrâm etsin." [113]

Good manners in speech; behaviour of Muslims towards neighbours/guests:

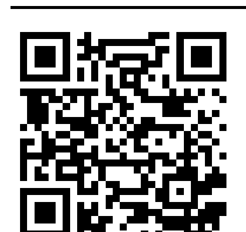
Abu Hurairah (Radeyallāhu 'Anhu) narrated that the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Let him who believes in Allah and the Last Day either speak good or keep silent, and let him who believes in Allah and the Last Day be generous to his neighbour, and let him who believes in Allah and the Last Day be generous to his guest." [114]

111 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=15

١١٢ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم:٦٠١٨]، وَمُسْلِمٌ [رقم:٤٧] فِي "صَحِيحَيْهِمَا". قوله: "يَصْمُتْ" أي يسكت عن الكلام.

113 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.

114 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[16]

حديث : "لَا تَغْضَبْ". ١١٥

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنْ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَوْصِنِي.
قَالَ : "لَا تَغْضَبْ"، فَرَدَّدَ مِرَارًا، قَالَ : "لَا تَغْضَبْ". ١١٦

KIZMA:

Ebû Hüreyre (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki: biri Nebiyy-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretlerine "Yâ (Resûla'llah), bana vasiyyet yâni nasihat et" dedi. (Cevâben) "Gazab etme", buyurdu. O kimse talebini birkaç defa tekrâr etti. (Hepsinde) "Gazab etme" cevâbını verdi. [117]

Restraining oneself from anger:

On the authority of Abu Hurairah (Radeyallāhu 'Anhu), who said: A man said to the prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam): "Counsel me". He said: "Do not become angry". The man repeated [his request] several times, and he said: "Do not become angry". [118]

115 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=16

١١٦ حَدِيثٌ صَحِيحٌ : رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم:٦١١٦].

117 Hadis sahihtir. Buharî rivâyet etmiştir.

118 Grade: Sahih: Related by Bukhari.

[17]

حديث: "إِنَّ اللهَ كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ". ١١٩

عَنْ أَبِي يَعْلَى شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "إِنَّ اللهَ كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، فَإِذَا قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ، وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذِّبْحَةَ، وَلْيُحِدَّ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ، وَلْيُرِحْ ذَبِيحَتَهُ". ١٢٠

HER ŞEY ÜZERİNE İYİLİK:

Ebû Ya'lâ Şeddâd bin Evs (Radıyallahu Anhu)den: Demiştir ki, Resûl-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) efendimiz şöyle buyurdu: "Allahû Teâla ﷻ ve Tekaddes Hazretleri her şeye güzel muâmele edilmesini (iyilikle davranılmasını) emretmiştir. Öyle ise (canlı bir mahlûku haklı olarak) öldüreceğiniz vakitte (maktûlü ta'zîb etmiyecek) güzel bir sûret-i katli ihtiyâr ediniz. Kezâlik bir hayvanı boğazladığınız vakitte (hayvana ezâ vermiyecek) güzel bir sûrette boğazlayınız. Her hanginiz böyle bir işe girişecek olursa, bıçağını (iyice) bilesin ve zebîhasını (yâni keseceği hayvanı) rahatlandırsın." [121]

The concept of Ihsan:

Abu Yaala Shaddad bin Aws (Radeyallāhu 'Anhu) said that the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Verily Allah has prescribed proficiency in all things. Thus, if you kill, kill well; and if you slaughter, slaughter well. Let each one of you sharpen his blade and let him spare suffering to the animal he slaughters." [122]

119 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=17

١٢٠ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ مُسْلِمٌ [رقم:١٩٥٥].

121 Hadis sahihtir. Müslim rivâyet etmiştir.
122 Grade: Sahih: Related by Muslim.

[18]

حديث: "اتَّقِ اللهَ حَيْثُمَا كُنْتَ". [١٢٣]

عَنْ أَبِي ذَرٍّ جُنْدَبِ بْنِ جُنَادَةَ، وَأَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا، عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "اتَّقِ اللهَ حَيْثُمَا كُنْتَ، وَأَتْبِعْ السَّيِّئَةَ الْحَسَنَةَ تَمْحُهَا، وَخَالِقْ النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ". [١٢٤]

Her Nerede Olursan Ol, Allah'a Karşı Takvâlı Ol! :

Ebû Zer Cündüb bin Cünâdete'l-Gıfârî ile Ebû Abdi'r-Rahmân Muâz bin Cebel (Radıyallahu Anhuma)dan: Demişlerdir ki, Resûl-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz şöyle buyurdu: "Her nerede olursan ol, Allah'tan ittikâ üzere bulun (yâni hakkını gözet ve gözetmemekten sakın). Seyyienin ardınca hemen haseneyi yetiştir ki, o seyyieyi mahvedesin. Halka da güzel huy ile muâmele et." [125]

The concept of Taqwa:

On the authority of Abu Dhar Jundub bin Junadah, and Muadh bin Jabal (Radeyallāhu 'Anhumā) that the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Fear Allah wherever you are, and follow up a bad deed with a good one and it will wipe it out, and behave well towards people." [126]

---

123 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=18

١٢٤ حَدِيثٌ حَسَنٌ: رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ [رقم: ١٩٨٧] وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ، وَفِي بَعْضِ النُّسَخِ: حَسَنٌ صَحِيحٌ، وَرَوَاهُ أحمد [رقم: ٢١٣٩٢]، وحسنه الشيخ الألباني في تخريج أحاديث صَحِيحِ التِّرْمِذِيّ. قوله: "تَمْحُهَا" أي تزيلها.

125 Hadis hasendir. Bu hadîs-i Tirmizî rivâyet etmiş olup (Hadis-i Hasen) olduğunu da tasrif eylemiştir. Bâzı nüshalara göre, (Hasen, Sahîh) diye kayıdlamıştır. [Hasendir: (El-Albani)].

126 Grade: Hasan: Tirmithi narrated the hadith and said it was fine, and in another version, said ture and fine. [Hasan: (Al-Albani)].

[19]

حديث: "احْفَظْ اللَّهَ يَحْفَظْك". [127]

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كُنْت خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمًا، فَقَالَ: "يَا غُلَامِ! إنِّي أُعَلِّمُك كَلِمَاتٍ: احْفَظْ اللَّهَ يَحْفَظْك، احْفَظْ اللَّهَ تَجِدْهُ تُجَاهَك، إذَا سَأَلْت فَاسْأَلْ اللَّهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْت فَاسْتَعِنْ بِاَللَّهِ، وَاعْلَمْ أَنَّ الْأُمَّةَ لَوْ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوك بِشَيْءٍ لَمْ يَنْفَعُوك إلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ لَك، وَإِنْ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَضُرُّوك بِشَيْءٍ لَمْ يَضُرُّوك إلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَيْك؛ رُفِعَتْ الْأَقْلَامُ، وَجَفَّتْ الصُّحُفُ". [128]، رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ

وَفِي رِوَايَةِ غَيرِ التِّرْمِذِيّ: "احْفَظْ اللَّهَ تَجِدْهُ أمامك، تَعَرَّفْ إلَى اللَّهِ فِي الرَّخَاءِ يَعْرِفُك فِي الشِّدَّةِ، وَاعْلَمْ أَنَّ مَا أَخْطَأَك لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبَك، وَمَا أَصَابَك لَمْ يَكُنْ لِيُخْطِئَك، وَاعْلَمْ أَنَّ النَّصْرَ مَعَ الصَّبْرِ، وَأَنْ الْفَرَجَ مَعَ الْكَرْبِ، وَأَنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا". [129]

---

127 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=19

١٢٨ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ [رقم:٢٥١٦] ٤ / ٦٦٧ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ، وأحمد [رقم: ٢٦٦٩] ١ / ٢٩٣، وأبو يعلى [رقم: ٢٥٥٦] ٤ / ٤٣٠، والطبراني في الكبير [رقم: ١١٤١٦] ١١ / ١٧٨، و[رقم: ١٢٩٨٨] ١٢ / ٢٣٨، و[رقم: ١١٥٦٠] ١١ / ٢٢٣، والضياء المقدسي في الأحاديث المختارة [رقم: ١٢ - ١٥] ١٠ / ٢٢-٢٥، وصححه الشيخ الألباني في تخريج أحاديث صَحِيحِ سُنَن التِّرْمِذِيّ [رقم: ٢٥١٦] ٤ / ٦٦٧، وفي مشكاة المصابيح [رقم: ٥٣٠٢]. قوله: "رُفِعَتْ الْأَقْلَامُ" أي قُدِّرَت المقادير قبل الخلق.

١٢٩ حَدِيثٌ حَسَنٌ مِن غَيرِ هذِهِ الطَرِيق: هذا اللفظ ذكره النووي رحمه الله وعزاه إلى غير الترمذي وقد رواه عبد بن حميد في مسنده بإسناد ضعيف عن عطاء عن ابن عباس، وكذلك عزاه ابن الصلاح في الأحاديث الكلية التي هي أصل أربعين الشيخ رحمه الله إلى عبد بن حميد وغيره وفيه محمد بن عبد الرحمن الجدعاني والمثنى بن الصباح: كلاهما متروك. وقد روي هذا الحديث عن ابن عباس من طرق كثيرة من رواية ابنه على ومولاه عكرمة وعطاء بن أبي رباح وعمرو بن دينار وعبيد الله بن عبد الله وعمر مولى عفرة وابن أبي مليكة وغيرهم. لكن أخرجه أحمد(٢٩٣/١)، والترمذي "تحفة" (٢١٩/٧) من طريق الليث بن سعد عن قيس بن الحجاج، عن حنش الصنعاني عن عبد الله بن عباس به التي خرجها الترمذي وقال: حسن صحيح. وأخرجه أحمد من طريق ابن لهيعة، عن نافع بن يزيد، عن قيس بن الحجاج-به (٣٠٣/١) وأخرجه

Kulun Allah'a Karşı Sorumlulukları ve Kadere Îmân:

Ebu'l-Abbâs Abdullâh bin Abbâs (Radıyallahu Anhuma)'dan: Demiştir ki, bir gün Resûl-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in terkisinde idim. Buyurdu ki: "Evlâd, sana bir kaç söz belleteyim: Allah'ı (yâni emir ve nehyini) gözet ki, Allah'da seni gözetsin. Allah'ı gözet ki, O'nu karşında bulasın. (Bir şey) istediğin vakit Allah'tan iste. Yardım dilediğin vakit Allah'tan dile. Şunu bil ki, cemi mahlûkat el birliğiyle sana bir fâide ve menfaat bahş etmek isteseler, Allah'ın sana yazdığından fazla bir şey bahşedemezler. Kezâlik cemi mahlûkat el birliğiyle sana bir zarar vermek isteseler, Allah'ın sana takdir ettiği zarardan ziyadesini yapamazlar. Kalemler (işleri hitâma erip) kaldırılmış, sahifeler de (üzerlerindeki yazılar tamam olup) kurumuştur." [130] Başka rivâyet ile: "Allah'ı gözet ki, O'nu önünde bulasın. Geniş zamanında Allah'a kendini sevdir ki, O da seni sıkıntı zamanında tanısın (sevsin). Bilmiş ol ki, (takdir-i İlâhi'ye göre) başına gelmiyecek olan şeyin sana isabet edeceği yok. Ve sana isabet edecek olan şeyden de senin kurtulacağın yok. Bilmiş ol ki, nusrat (-ı İlâhiyye) sabır ile, küşâyiş-i kalb de gam ve gussa ile beraberdir. Her güçlükle berâber bir kolaylık vardır." [131]

Allah's Protection:

On the authority of Abdullah bin Abbas (Radeyallāhu 'Anhumā), who said: One day I was behind the prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) and he said to me: "Young man, I shall teach you some words [of advice]: Be mindful of Allah, and Allah will protect you. Be mindful of Allah, and you will find Him in front of you. If you ask, ask of Allah; if you seek help, seek help of Allah. Know that if the Nation were to gather together to benefit you with anything, it would benefit you only

---

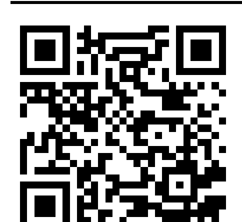
أحمد (٣٠٧/١): ثنا لهيعة ونافع بن يزيد المصريان، عن قيس بن الحجاج به. وقيس بن الحجاج قال فيه أبو حاتم: صالح. وقال ابن حباب: ثقة. وقال ابن يونس: كان رجلاً صالحاً - كل هذا من "التهذيب". وفي "التقريب": صدوق. فحديثه حسن. [المنتخب من مسند عبد بن حميد؛ تحقيق مصطفى بن العدوي: صفحة ٤٨٤]. وبكل حال فطريق حنش التي خرجها الترمذي حسنة جيدة [صحيحة].

130 Hadis sahihtir: Bu hadis-i Şerifi, Termizi rivâyet edip, (Hasen, Sahih) olduğunu söylemiştir. Tirmizi'den başkasını rivâyetine göre ise şöyle buyrulmuştur. [Sahihtir: (El-Albani)].

131 Hadis hasendir: Ama bu rivâyet ve şekilde ile değil.

with something that Allah had already prescribed for you, and that if they gather together to harm you with anything, they would harm you only with something Allah had already prescribed for you. The pens have been lifted and the pages have dried." [132] In a version other than that of Tirmithi it reads: "Be mindful of Allah, you will find Him before you. Get to know Allah in prosperity and He will know you in adversity. Know that what has passed you by was not going to befall you; and that what has befallen you was not going to pass you by. And know that victory comes with patience, relief with affliction, and ease with hardship." [133]

132 Grade: Sahih: Related by Termithi, who said it is true and fine hadith [Sahih (Al-Albani)].
133 Grade: Hasan: Not from this version but from other version.

[20]

حديث: "إِذَا لَمْ تَسْتَحِ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ". ١٣٤

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ عُقْبَةَ بْنِ عَمْرٍو الْأَنْصَارِيِّ الْبَدْرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ مِمَّا أَدْرَكَ النَّاسُ مِنْ كَلَامِ النُّبُوَّةِ الْأُولَى: إِذَا لَمْ تَسْتَحِ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ". ١٣٥

Hayâ:

Ebû Mes'ûd Ukbe bin Amr el-Ensâri el-Bedri (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri şöyle buyurdu: "(Utanmadıktan sonra dilediğini yap) sözü, ilk nübüvvet zamanlarından nâsın hatırında kalan sözlerdendir." [136]

The concept of Al-Haya' (modesty):

Uqbah bin Amre Al-Ansari (Radeyallāhu 'Anhu) narrated that the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Among the words people obtained from the First Prophecy are: If you feel no shame, then do as you wish." [137]

---

134 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=20

١٣٥ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم:٣٤٨٣]. قوله: "تَسْتَحِ" أي إذا لم تتب وتتحشم.

136 Hadis sahihtir. Buharî rivâyet etmiştir.

137 Grade: Sahih: Related by Bukhari.

[21]

حديث : "قُلْ : آمَنْت بِاَللَّهِ ثُمَّ اسْتَقِمْ". ١٣٨

عَنْ أَبِي عَمْرٍو وَقِيلَ : أَبِي عَمْرَةَ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قُلْت : يَا رَسُولَ اللَّهِ! قُلْ لِي فِي الْإِسْلَامِ قَوْلًا لَا أَسْأَلُ عَنْهُ أَحَدًا غَيْرَك؛ قَالَ : "قُلْ : آمَنْت بِاَللَّهِ ثُمَّ اسْتَقِمْ". ١٣٩

Îmân ve İstikâmet:

Ebû Amr (yahud ebû Amre) Süfyan bin Abdullâh Sakafi (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki: "Yâ Resûla'llah! İslâm'a dâir bana bir söz söyle ki, Senden başka birinden daha sormaya muhtaç olmayayım." dedim. "'Âmentü bi'llâh....' de ondan sonra da dosdoğru ol (yâni Allah'ın emrine imtisâl ve nehyinden içtinâbda sâbit ol)." buyurdu. [140]

The concept of Istiqamah:

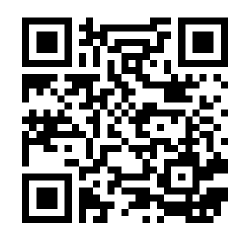
On authority of Sufian bin 'Abdullah (Radeyallāhu 'Anhu), may Allah be pleased with him said: I said: "O Messenger of Allah, tell me something about Islam which I can ask of no one but you". He said: "Say: 'I believe in Allah', and thereafter be upright." [141]

138 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=21

١٣٩ حَدِيثٌ صَحِيحٌ : رَوَاهُ مُسْلِمٌ [رقم:٣٨].

140 Hadis sahihtir. Müslim rivâyet etmiştir.

141 Grade: Sahih: Related by Muslim.

[22]

حديث: "أَرَأَيْت إذَا صَلَّيْت الْمَكْتُوبَاتِ، وَصُمْت رَمَضَانَ". ١٤٢

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ الْأَنْصَارِيّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا: أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: أَرَأَيْت إذَا صَلَّيْت الْمَكْتُوبَاتِ، وَصُمْت رَمَضَانَ، وَأَحْلَلْت الْحَلَالَ، وَحَرَّمْت الْحَرَامَ، وَلَمْ أَزِدْ عَلَى ذَلِكَ شَيْئًا؛ أَأَدْخُلُ الْجَنَّةَ؟ قَالَ: "نَعَمْ". ١٤٣

Farzlar ile Yetinip Harâmlardan Kaçınanın Kurtuluşa Ereceği:

Ebû Abdillah Câbir bin Abdillhah Ensari (Radıyallahu Anhuma)'dan: Demiştir ki, biri Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri'nden şu suâli sordu: "Ne buyurursunuz? Eğer ben (Beş vakit) farz namazları kılar, Ramazan'ı tutar, halâli helal ve harâmı haram kılar da bundan ziyâde hiç bir şey yapmasam Cenne'te girer miyim? Resûl-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), "Evet" buyurdular. [144]

Deeds that lead to Paradise I:

On the authority of Abu 'Abdullah Jabir bin 'Abdullah al-Ansaree (Radeyallāhu 'Anhumā) (may Allah be pleased with him) that: A man questioned the Messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) (peace and blessings of Allah be upon him) and said, “Do you think that

142 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=22

١٤٣ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ مُسْلِمٌ [رقم:١٥]. قوله: "حَرَّمْت الْحَرَامَ": أي اجتنبته، قوله: "الْمَكْتُوبَاتِ" أي الصلوات المفروضة، قوله: "أَحْلَلْت الْحَلَالَ": أي فعلته معتقدا حلّه.

144 Hadis sahihtir. Müslim rivâyet etmiştir. Harâm haram kılmaktan murad haramdan içtinâbdır. Halâli halâl etmek de onu halâl i'tikâd ederek yapmak demektir.

if I perform the obligatory prayers, fast in Ramadhan, treat as lawful that which is halal, and treat as forbidden that which is haram, and do not increase upon that [in voluntary good deeds], then I shall enter Paradise?” He (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) (peace and blessings of Allah be upon him) replied, “Yes.” [145]

145 Grade: Sahih: Related by Muslim.

[23]

حديث: "الطَّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ". [١٤٦]

عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْحَارِثِ بْنِ عَاصِمٍ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "الطَّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ، وَالْحَمْدُ لِلهِ تَمْلَأُ الْمِيزَانَ، وَسُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ لِلهِ تَمْلَآنِ -أَوْ: تَمْلَأُ- مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، وَالصَّلَاةُ نُورٌ، وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ، وَالصَّبْرُ ضِيَاءٌ، وَالْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ أَوْ عَلَيْكَ، كُلُّ النَّاسِ يَغْدُو، فَبَائِعٌ نَفْسَهُ فَمُعْتِقُهَا أَوْ مُوبِقُهَا". [١٤٧]

SALİH AMEL TOPLAYICILARI:

Ebû Mâlik Hâris bin Âsım Eş'ari (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri şöyle buyurdu: "(Abdest veya sâir) temizlik, imânın yarısıdır. "El-Hamdü li'llah" (sözü) mizânı doldurur. "Subhâna'llâh ve'l-hamdü li'llâh" (sözleri) de gözlerle yerin arasını doldurur. Namaz nûrdur. Sadaka (imâna) bürhandır. Sabır (zulumât-ı gam ve gussayı gideren) zıyâdır. Kur'ân da (haline göre) ya lehine ya aleyhine hüccettir. Herkes sabah olunca işine gücüne gider. ve nefsini (ya Allah'a, ya mâsiva'llâh'a) satar da (neticede) ya âzâd, ya helâk eder." [148]

How to free oneself:

On the authority of Abu Malik Al-Harith bin 'Asim Al-Ashari (Radeyallāhu 'Anhu) said that the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Purity is half of faith. *alhamdu-lillah* [Praise be to Allah] fills the scales, and *subhana-Allah* [How far is Allah from

---

146 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=23

١٤٧ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ مُسْلِمٌ [رقم:٢٢٣]. قوله: "شَطْرُ" أي نصف، قوله: "يَغْدُو" أي يسعى ويعمل، قوله: "مُوبِقُهَا" أي مهلكها.

148 Hadis sahihtir. Müslim rivâyet etmiştir.

every imperfection] and *alhamdu-lillah* [Praise be to Allah] fill that which is between heaven and earth. Prayer is light; charity is a proof; patience is illumination; and the Quran is an argument for or against you. Everyone starts his day and is a vendor of his soul, either freeing it or bringing about its ruin." [149]

149 Grade: Sahih: Related by Muslim.

[24]

حديث: "يَا عِبَادِي: إِنِّي حَرَّمْت الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِي". [١٥٠]

عَنْ أَبِي ذَرٍّ الْغِفَارِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيمَا يَرْوِيهِ عَنْ رَبِّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى، أَنَّهُ قَالَ: "يَا عِبَادِي: إِنِّي حَرَّمْت الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِي، وَجَعَلْته بَيْنَكُمْ مُحَرَّمًا؛ فَلَا تَظَالَمُوا. يَا عِبَادِي! كُلُّكُمْ ضَالٌّ إلَّا مَنْ هَدَيْته، فَاسْتَهْدُونِي أَهْدِكُمْ. يَا عِبَادِي! كُلُّكُمْ جَائِعٌ إلَّا مَنْ أَطْعَمْته، فَاسْتَطْعِمُونِي أُطْعِمْكُمْ. يَا عِبَادِي! كُلُّكُمْ عَارٍ إلَّا مَنْ كَسَوْته، فَاسْتَكْسُونِي أَكْسُكُمْ. يَا عِبَادِي! إنَّكُمْ تُخْطِئُونَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَأَنَا أَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا؛ فَاسْتَغْفِرُونِي أَغْفِرْ لَكُمْ. يَا عِبَادِي! إنَّكُمْ لَنْ تَبْلُغُوا ضُرِّي فَتَضُرُّونِي، وَلَنْ تَبْلُغُوا نَفْعِي فَتَنْفَعُونِي. يَا عِبَادِي! لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ كَانُوا عَلَى أَتْقَى قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ، مَا زَادَ ذَلِكَ فِي مُلْكِي شَيْئًا. يَا عِبَادِي! لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ كَانُوا عَلَى أَفْجَرِ قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ، مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي شَيْئًا. يَا عِبَادِي! لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ قَامُوا فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ، فَسَأَلُونِي، فَأَعْطَيْت كُلَّ وَاحِدٍ مَسْأَلَته، مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِمَّا عِنْدِي إلَّا كَمَا يَنْقُصُ الْمِخْيَطُ إذَا أُدْخِلَ الْبَحْرَ. يَا عِبَادِي! إنَّمَا هِيَ أَعْمَالُكُمْ أُحْصِيهَا لَكُمْ، ثُمَّ أُوَفِّيكُمْ إيَّاهَا؛ فَمَنْ وَجَدَ خَيْرًا فَلْيَحْمَدْ اللَّهَ، وَمَنْ وَجَدَ غَيْرَ ذَلِكَ فَلَا يَلُومَنَّ إلَّا نَفْسَهُ". [١٥١]

150 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=24

١٥١ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ مُسْلِمٌ [رقم:٢٥٧٧].

ALLAH'IN FAZLI KEREMİ VE KUDRETİ:

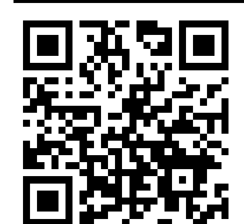
Ebû Zerr-i Gıfâri (Radıyallahu Anhu)'den: Nebiyy-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz Rabb-ı Celil-i Teâla ve Tekaddes Hazretlerinden rivâyet ettiklerinden olmak üzere âdideki Hadis-i Kudsi'yi nakil buyurdu: "Ey kullarım, muhakkak biliniz ki, ben zulmü kendime harâm ettim. (Zulümden müteâli ve münezzehim.) Sizin aranızda da zulmü harâm ettim. Öyle ise, birbirinize zulmetmeyiniz. Ey kullarım, benim hidâyet ettiklerimden başka hepiniz dalâlettesiniz. Öyle ise benden hidâyet dileyiniz de size hidâyet vereyim. Ey kullarım, benim beslediklerimden başka hepiniz açsınız. Öyle ise benden taâm dileyiniz ki, sizi besliyeyim. Ey kullarım, benim giydirdiklerimden başka hepiniz çıplaksınız. Öyle ise benden giyecek isteyiniz ki, sizi giydireyim. Kullarım, siz gece gündüz hep hatâ işlerseniz. Ben de baştan başa bütün günahları mağfiret ederim. Öyle ise bana istiğfar ediniz ki, size mağfiret edeyim. Ey kullarım, sizin bana zarar vermek elinizden gelmez ki, bana zarar verebilesiniz. Bana menfaat vermek elinizden gelmez ki, bana nef'iniz dokunabilsin. Ey kullarım, eğer evveliniz, âhiriniz, insiniz, cinniniz içinizde en takıy olan kim ise onun kalbi gibi (hep mut' kalbli) olsanız yine mülküme ziyâde hiç bir şey katılmış olmaz. Ey kullarım, eğer evveliniz, âhiriniz, insiniz, cinniniz içinde en fâcir olan kim ise onun kalbi gibi (hep âsi, kalbi) olsanız yine mülkümden bir şey eksilmez. Ey kullarım, eğer evveliniz, âhiriniz, insiniz, cinniniz hep bir yerde durup benden matlublarınız dilesiniz de hep birinize (ayrı ayrı) dileğini versem bu bahşayış nezdimdeki hazine-i atâdan iğne denize girdiğinde denizden ne eksiltirse ondan ziyâde bir şey eksiltmez. Ey kullarım, ameller hep sizin amellerinizdir. Ben onları sizin hesâbınıza noksansız olarak zabtederim. Sonra karşılığını size tastamam gösteririm. Artık her kim (karşılık olarak) hayır bulursa, Allah'a hamd etsin. Her kim de başka şey bulursa, kendisinden başkasına levm etmesin." [152]

152 Hadis sahihtir. Müslim rivâyet etmiştir.

Prohibition of injustice and oppression; seeking Allah's Guidance:

On the authority of Abu Dharr Al-Ghafari (Radeyallāhu 'Anhu), of the prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) is that among the sayings he relates from his Lord is that He said: "O My servants, I have forbidden oppression for Myself and have made it forbidden amongst you, so do not oppress one another. O My servants, all of you are astray except for those I have guided, so seek guidance of Me and I shall guide you. O My servants, all of you are hungry except for those I have fed, so seek food of Me and I shall feed you. O My servants, all of you are naked except for those I have clothed, so seek clothing of Me and I shall clothe you. O My servants, you sin by night and by day, and I forgive all sins, so seek forgiveness of Me and I shall forgive you. O My servants, you will not attain harming Me so as to harm Me, and you will not attain benefiting Me so as to benefit Me. O my servants, were the first of you and the last of you, the human of you and the jinn of you to become as pious as the most pious heart of any one man of you, that would not increase My kingdom in anything. O My servants, were the first of you and the last of you, the human of you and the jinn of you to be as wicked as the most wicked heart of any one man of you, that would not decrease My kingdom in anything. O My servants, were the first of you and the last of you, the human of you and the jinn of you to rise up in one place and make a request of Me, and were I to give everyone what he requested, that would not decrease what I have, any more than a needle decreases the sea if put into it. O My servants, it is but your deeds that I reckon up for you and then recompense you for, so let him who finds good praise Allah, and let him who finds other than that blame no one but himself." [153]

153 Grade: Sahih: Related by Muslim.

[25]

حديث: "ذَهَبَ أَهْلُ الدُّثُورِ بِالْأُجُورِ". ١٥٤

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ أَيْضًا، "أَنَّ نَاسًا مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالُوا لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا رَسُولَ اللّٰهِ ذَهَبَ أَهْلُ الدُّثُورِ بِالْأُجُورِ؛ يُصَلُّونَ كَمَا نُصَلِّي، وَيَصُومُونَ كَمَا نَصُومُ، وَيَتَصَدَّقُونَ بِفُضُولِ أَمْوَالِهِمْ. قَالَ: "أَوَلَيْسَ قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ مَا تَصَّدَّقُونَ؟ إنَّ بِكُلِّ تَسْبِيحَةٍ صَدَقَةً، وَكُلِّ تَكْبِيرَةٍ صَدَقَةً، وَكُلِّ تَحْمِيدَةٍ صَدَقَةً، وَكُلِّ تَهْلِيلَةٍ صَدَقَةً، وَأَمْرٌ بِمَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ، وَنَهْيٌ عَنْ مُنْكَرٍ صَدَقَةٌ، وَفِي بُضْعِ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ." قَالُوا: يَا رَسُولَ اللّٰهِ أَيَأْتِي أَحَدُنَا شَهْوَتَهُ وَيَكُونُ لَهُ فِيهَا أَجْرٌ؟ قَالَ: "أَرَأَيْتُمْ لَوْ وَضَعَهَا فِي حَرَامٍ أَكَانَ عَلَيْهِ وِزْرٌ؟ فَكَذَلِكَ إذَا وَضَعَهَا فِي الْحَلَالِ، كَانَ لَهُ أَجْرٌ". ١٥٥

SADAKALARIN ÇEŞİTLERİ:

Ebû Zerr-i Gıfâri (Radıyallahu Anhu)'den: Ashâb-ı Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'den (ve fukarâ-yı Muhacirinden) bazı kimseler Nebiyy-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e dediler ki: Ya Resûla'llah, ehl-i servet olanlar (büyük büyük) ecirleri alıp gidiyorlar. Hem bizim gibi namaz kılıyor, bizim gibi oruç tutuyarlar, hem de artan mallarıyla sadaka veriyorlar. Hazret-i Resûl (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) buyurdu ki: "Allahû Teâla ve Tekaddes Hazretleri size tasadduk edecek şey vermemiş mi (ki, böyle söylüyorsunuz)? Her tesbihinize mukâbil sadaka (ecri) vardır. Her tekbirinize mukâbil sadaka (ecri) vardır. Her tahmidinize mukâbil sadaka (ecri) vardır. Her

154 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=25

١٥٥ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ مُسْلِمٌ [رقم:١٠٠٦]. قوله: "بُضْعِ" أي فَرْج.

tehlilinize mukabil sadaka (ecri) vardır. Emr-i bi'l-ma'rufda da sadaka ecri var. Nehy-i ani'l-münkerde de sadaka ecri var. Hattâ birinizin (ehline) mukârenet etmesinde de sadaka ecri var." dediler ki: Ya Resûla'llâh, birimiz şehvetini kazâ ederse, yine nâil-i ecir mi olur? (Cevâben) buyurdu ki: "Söyleyin! O kimse şehvetini harâm ile kazâ edeydi ona vizr (yâni günah) olmayacak mıydı? İşte bunun gibi halâl ile de kazâ-ı şehvet ederse ecre nâil olur." [156]

Charitable acts I:

On the authority of Abu Dharr (Radeyallāhu 'Anhu): Some of the companions of the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "O Messenger of Allah, the affluent have made of with the rewards, they pray as we pray they fast as we fast, and they give away in charity the superfluity of their wealth." He said: "Has not Allah made things for you to give away in charity? Every tasbihah is a charity, every takbirah is a charity, every tahmidah is a charity, and every tahlilah is a charity, to enjoin a good action is a charity, to forbid an evil action is a charity, and in the sexual act of each of you there is a charity." They said: "O Messenger of Allah, when one of us fulfils his sexual desire will he have some reward for that?" He said: "Do you not think that were he to act upon it unlawfully he would be sinning? Likewise, if he has acted upon it lawfully he will have a reward." [157]

156 Hadis sahihtir. Müslim rivâyet etmiştir.
157 Grade: Sahih: Related by Muslim.

[26]

حديث: " كُلُّ سُلَامَى مِنْ النَّاسِ عَلَيْهِ صَدَقَةٌ". [158]

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "كُلُّ سُلَامَى مِنْ النَّاسِ عَلَيْهِ صَدَقَةٌ، كُلَّ يَوْمٍ تَطْلُعُ فِيهِ الشَّمْسُ تَعْدِلُ بَيْنَ اثْنَيْنِ صَدَقَةٌ، وَتُعِينُ الرَّجُلَ فِي دَابَّتِهِ فَتَحْمِلُهُ عَلَيْهَا أَوْ تَرْفَعُ لَهُ عَلَيْهَا مَتَاعَهُ صَدَقَةٌ، وَالْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ، وَبِكُلِّ خُطْوَةٍ تَمْشِيهَا إلَى الصَّلَاةِ صَدَقَةٌ، وَتُمِيطُ الْأَذَى عَنْ الطَّرِيقِ صَدَقَةٌ". [159]

BEDENDEN DİĞER SADAKALAR:

Ebû Hüreyre (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz şöyle buyurdu: "insanın mefâsılından her biri için güneş doğar her günde (şükrâne-i afiyet olarak) bir sadaka lâzımdır. İki kimsenin arasını bulup ıslâh etmen sadakadır. Bir kimseye, hayvanına binerken yardım edip bindirmen yâhud yükünü hayvanına yüklemekte ona muavenette bulunman sadakadır. Kelime-i Tayyibe sadakadır. Namaza gitmek için attığın her adıma bedel bir sadaka (ecri) vardır. Ezâ verecek şeyi geçecek yoldan uzaklaştırman (bile) sadakadır." [160]

Charitable acts II:

On the authority of Abu Hurairah (Radeyallāhu 'Anhu), who said: The messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Each person's every joint must perform a charity every day the sun comes up:

---

158 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=26

١٥٩ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم:٢٩٨٩]، وَمُسْلِمٌ [رقم:١٠٠٩] في "صَحِيحَيْهِمَا". قوله: "سُلَامَى" هي مفاصل العظام، قوله: "تُمِيطُ" أي تُزِيل.

160 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.

To act justly between two people is a charity; to help a man with his mount, lifting him onto it or hoistingd up his belongings onto it is a charity: A good word is a charity, every step you take to prayers is a charity and removing a harmful thing from the road is a charity." [161]

161 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[27]

حديث: "الْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ". [١٦٢]

عَنْ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "الْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ، وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي صَدْرِك، وَكَرِهْت أَنْ يَطَّلِعَ عَلَيْهِ النَّاسُ". [١٦٣] وَعَنْ وَابِصَةَ بْنِ مَعْبَدٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَيْت رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: "جِئْتَ تَسْأَلُ عَنْ الْبِرِّ؟" قُلْت: نَعَمْ. فقَالَ: "استفت قلبك، الْبِرُّ مَا اطْمَأَنَّتْ إلَيْهِ النَّفْسُ، وَاطْمَأَنَّ إلَيْهِ الْقَلْبُ، وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي النَّفْسِ وَتَرَدَّدَ فِي الصَّدْرِ، وَإِنْ أَفْتَاك النَّاسُ وَأَفْتَوْك". [١٦٤]

162 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=27

١٦٣ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ مُسْلِمٌ [رقم:٢٥٥٣]. قوله: "حَاكَ" أي لم ينشرح له صدرك.

١٦٤ حَدِيثٌ حَسَنٌ: رَوَيْنَاهُ فِي مُسْنَدَي الْإِمَامَيْنِ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ [رقم:٤/٢٢٧]، وَالدَّارِمِيّ [٢/٢٤٦] بِإِسْنَادٍ حَسَنٍ. هذا الحديث رواه الإمام أحمد باختلاف يسير في اللفظ [عَنْ وَابِصَةَ الْأَسَدِيّ قَالَ: أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَنَا أُرِيدُ أَنْ لَا أَدَعَ شَيْئًا مِنَ الْبِرِّ وَالْإِثْمِ إِلَّا سَأَلْتُهُ عَنْهُ، وَحَوْلَهُ عِصَابَةٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ يَسْتَفْتُونَهُ، فَجَعَلْتُ أَتَخَطَّاهُمْ، فَقَالُوا: إِلَيْكَ يَا وَابِصَةُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقُلْتُ: دَعُونِي فَأَدْنُوَ مِنْهُ، فَإِنَّهُ أَحَبُّ النَّاسِ إِلَيَّ أَنْ أَدْنُوَ مِنْهُ، قَالَ: دَعُوا وَابِصَةَ، ادْنُ يَا وَابِصَةُ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا، قَالَ: فَدَنَوْتُ مِنْهُ حَتَّى قَعَدْتُ بَيْنَ يَدَيْهِ، فَقَالَ: يَا وَابِصَةُ أُخْبِرُكَ أَمْ تَسْأَلُنِي؟ قُلْتُ: لَا، بَلْ أَخْبِرْنِي، فَقَالَ: جِئْتَ تَسْأَلُنِي عَنِ الْبِرِّ وَالْإِثْمِ فَقَالَ: نَعَمْ، فَجَمَعَ أَنَامِلَهُ فَجَعَلَ يَنْكُتُ بِهِنَّ فِي صَدْرِي، وَيَقُولُ: يَا وَابِصَةُ اسْتَفْتِ قَلْبَكَ، وَاسْتَفْتِ نَفْسَكَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، الْبِرُّ مَا اطْمَأَنَّتْ إِلَيْهِ النَّفْسُ، وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي النَّفْسِ، وَتَرَدَّدَ فِي الصَّدْرِ، وَإِنْ أَفْتَاكَ النَّاسُ وَأَفْتَوْكَ]: اخرجه أحمد في المسند (٥٧٧/٢٢ برقم ١٧٧٣٩ و ٥٧٧/٢٢ برقم ١٧٧٣٧) والدارمي في سننه (٩٠٧/٢٠ برقم ٢٥٠٣) وأبو نعيم الأصبهاني في حلية الأولياء (٣٩٢/٠ برقم ٨٨٠٩ و ١٣٣/٠ برقم ١٤٣٦) وأبو الشيخ الأصبهاني في أمثال الحديث (١١٢/٠ برقم ٢٠٧) والطبراني في الكبير (٧٠٠/١٤٤ برقم ١٧١٥٢ و ٧٠٠/١٤٤ برقم ١٧١٥١) والطحاوي في مشكل الآثار (١٩٣/٠ برقم ١٧٨٨) وأبو يعلى الموصلي في مسنده (٩٥/١ برقم ١٥٥٣ و ٩٥/١ برقم ١٥٥٢) وأبو يعلى الموصلي في المفاريد (٤٧/٠ برقم ٩٧ و ٤٧/٠ برقم ٩٦) والحارث بن أبي أسامة في مسنده (٢٨/٢ برقم ٥٨). وقد حسنه النووي والمنذري والشوكاني، وحسنه الألباني لغيره في "صحيح الترغيب" [برقم: ١٧٣٤]. وقد جاءت أحاديث أخرى تدل على ما دل عليه حديث وابصة، فعن النواس بن سمعان رضي الله عنه أنّ النبي صلى الله عليه وسلم قال: (الْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ، وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي صَدْرِكَ، وَكَرِهْتَ أَنْ يَطَّلِعَ عَلَيْهِ النَّاسُ) [رواه مسلم: ٢٥٥٣].

İYİlİKVEGÜNAH:

Nevvâs bin Sem'ân (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, Nebiyy-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri şöyle buyurdu: "Birr (yani iyi iş, iyilik) ahlak güzelliğidir. İsm (yani günâh) da nefsinde iz bırakıp da başkalarınca ma'lûm olmasını istemediğin şeydir." [165] . Vâbisete'bn-i Ma'bed (Radıyallahu Anhu) de rivâyete göre şöyle demiştir: Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in huzûruna vardım. "Birr'in ne olduğunu sormağa mı geldin? Diye (ben suâl etmeden sordu)". Evet, dedim. Buyurdu ki: "Kalbine danış (kalbinden fetvâ iste). İyilik nefsi te'min, kalbi tatmin eden; günah da nefiste iz bırakan ve başkaları fetva verseler, fetvalar verseler bile sînede yine tereddüdden kurtulmayan (vicdânı teskin etmeyen) şeydir." [166]

Internal Controlling System:

On the authority of Al-Nawwas bin Sam′aan (Radeyallāhu ′Anhu), that the prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Righteousness is good morality, and wrongdoing is that which wavers in your soul and which you dislike people finding out about." [167]. And on the authority of Wabisa bin M′abad (Radeyallāhu ′Anhu), may Allah be pleased with him, who said: I came to the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) and he said: "You have come to ask about righteousness?". I said: "Yes." He said: "Consult your heart. Righteousness is that about which the soul feels tranquil and the heart feels tranquil, and wrongdoing is that which wavers in the soul and moves to and from in the breast even though people again and again have given you their legal opinion [in its favor]." [168]

165 Hadis sahihtir. Müslim rivâyet etmiştir.
166 Hadis hasendir. Ahmed bin Hanbel ile Dârimi'nin müsnedlerinde isnâd-ı ceyyid ile bize rivâyet olunan bir hadis-i sahihdir. [Hasendir: (El-Albani)].
167 Grade: Sahih: Related by Muslim.
168 Grade: Hasan. A good hadith transmetted from the Musnads of the two Imams, Ahmed bin Hanbal and Al-Darimi, with a good chain of authorities. [Hasan (Al-Albani)].

[28]

حديث: "أُوصِيكُمْ بِتَقْوَى اللهِ وحُسنُ الخُلُق". [١٦٩]

عَنْ أَبِي نَجِيحٍ الْعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: وَعَظَنَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَوْعِظَةً وَجِلَتْ مِنْهَا الْقُلُوبُ، وَذَرَفَتْ مِنْهَا الْعُيُونُ، فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللهِ! كَأَنَّهَا مَوْعِظَةُ مُوَدِّعٍ فَأَوْصِنَا، قَالَ: "أُوصِيكُمْ بِتَقْوَى اللهِ، وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ تَأَمَّرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ، فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ فَسَيَرَى اخْتِلَافًا كَثِيرًا، فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيينَ، عَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ، وَإِيَّاكُمْ وَمُحْدَثَاتِ الْأُمُورِ؛ فَإِنَّ كُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ". [١٧٠]

Yöneticilere itâat ve Sünnete Sarılmak:

Ebû Necih Irbâd bin Sâriye (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) (bir gün) bize öyle bir va'zda bulundu ki, (dinleyenlerin) gönülleri titredi. Gözleri yaşardı. Dedik ki:

---

169 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=28

١٧٠ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ [رقم:٤٦٠٧] وصححه الشيخ الألباني، وَاَلتِّرْمِذِيُّ [رقم:٢٦٦] وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. اخرجه الترمذي في جامعه (١٧٥٨/٤١ برقم ٢٧٢٤) وابن ماجه في سننه (٦/١ برقم ٤٢ و ٦/١ برقم ٤٣) وأحمد في المسند (٤٤٢/٢٢ برقم ١٦٨٨٧ و ٤٤٢/٢٢ برقم ١٦٨٨٩ و ٤٤٢/٢٢ برقم ١٦٨٩٠) والحاكم في المستدرك (١٦/٢ برقم ٣٠١ و ١٦/٢ برقم ٣٠٢ و ١٦/٢ برقم ٣٠٣ و ١٧/٢ برقم ٣٠٤ و ١٨/٢ برقم ٣٠٥) والدارمي في سننه (١٦/١ برقم ١٠٠) وإبراهيم الحربي في غريب الحديث (١٧/٩ برقم ١٣٦٥) وابن وضاح في البدع (٢/١ برقم ٥٤ و ٢/١ برقم ٧٢) والطحاوي في شرح معاني الآثار (١٦/٢ برقم ٣١١) والطحاوي في مشكل الآثار (١٤٧/٠ برقم ٩٩٧ و ١٤٧/٠ برقم ٩٩٨) والآجري في الشريعة (١١/٠ برقم ٨٦ و ١١/٠ برقم ٨٧) والطبراني في الأوسط (١/١ برقم ٦٦) والطبراني في الكبير (٦٠٢/١٣٨ برقم ١٤٥٣٢ و ٦٠٢/١٣٨ برقم ١٤٥٣٣ و ٦٠٢/١٣٨ برقم ١٤٥٣٤ و ٦٠٢/١٣٨ برقم ١٤٥٣٥ و ٦٠٢/١٣٨ برقم ١٤٥٣٦ و ٦٠٢/١٣٨ برقم ١٤٥٣٧ و ٦٠٢/١٣٨ برقم ١٤٥٣٨ و ٦٠٢/١٣٨ برقم ١٤٥٥٦) وأبو الشيخ الأصبهاني في أمثال الحديث (٨٨/٠ برقم ١٧٩) واللالكائي في شرح أصول اعتقاد أهل السنة والجماعة (٤/١ برقم ٧٣ و ٤/١ برقم ٧٤ و ١٦/٦ برقم ١٨٦١) وأبو نعيم الأصبهاني في حلية الأولياء (٣٣٩/٠ برقم ٧٢١٥ و ٤٩٥/٠ برقم ١٥٠٣٧) وأبو نعيم الأصبهاني في معرفة الصحابة (٢٥١٠/٢ برقم ٤٩٩٥ و ٢٥١٠/٢ برقم ٤٩٩٦) والبيهقي في السنن الكبير (١١٣٦/٦٥ برقم ١٨٦٧٧). قوله: "وَجِلَتْ" أي خافت وفزعت، قوله: "ذَرَفَتْ" أي دمعت، قوله: "النَّوَاجِذِ" هي الأنياب أو الأضراس، قوله: "مُحْدَثَات" أي ما يبتدع في الدين.

"Ya Resûla'llâh, bu, vedâ' edip gidecek kimsenin va'zına benziyor. (Bâri) bize bâzı vesâyâda bulun." Cevâben buyurdu ki: "Size Allâh'a karşı ittikâyı ve üzerinize emir olan bir kimse abd(-i Habeşi) de olsa, sözünü dinleyip ona itâat etmegi vasiyet ederim. Bir de içinizden yaşayan olursa, bir çok ihtilâflar görecektir. İşte böyle zamanlarda benim sünnetime ve hidâyet üzere olan Hulefâ-yı Râşidin'in sünnetine yapışınız. Sünnete dört el ile sarılınız. Ve muhaddesât-ı umûrdan sakınınız. Zirâ her bid'at dalâletdir." [171]

Adhering to the Sunnah:

On the authority of Abu Najih Al-Erbadh bin Sariah (Radeyallāhu 'Anhu), who said: The messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) gave us a sermon by which our hearts were filled with fear and tears came to our eyes. We said: "O Messenger of Allah, it is as though this is a farewell sermon, so councel us." He said: "I councel you to fear Allah and to give absolute obedience even if a slave becomes your leader. Verily he among you who lives [long] will see great controversy, so you must keep to my sunnah and to the sunnah of the rightly-guided Khalifahs - cling to them stubbornly. Beware of newly invented matters, for every invented matter is an innovation and every innovation is a going astray, and every going astray is in Hell-fire." [172]

171 Hadis sahihtir: Bu hadis-i şerifi, Ebû Davut ile Tirmizi rivâyet etmişlerdir. Tirmizi hadisi "hasen, sahih" kaydı ile tansif eylemiştir. [Sahihtir: (El-Albani)].

172 Grade: Sahih: Related by Abu Dawud and Al-Tirmithi, who said that it was a fine and true Hadith. [Sahih (Al-Albani)].

[29]

حديث: "أَلَا أَدُلُّك عَلَى أَبْوَابِ الْخَيْرِ". [١٧٣]

عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْت يَا رَسُولَ اللهِ! أَخْبِرْنِي بِعَمَلٍ يُدْخِلُنِي الْجَنَّةَ وَيُبَاعِدْنِي مِنْ النَّارِ، قَالَ: "لَقَدْ سَأَلْت عَنْ عَظِيمٍ، وَإِنَّهُ لَيَسِيرٌ عَلَى مَنْ يَسَّرَهُ اللهُ عَلَيْهِ: تَعْبُدُ اللهَ لَا تُشْرِكْ بِهِ شَيْئًا، وَتُقِيمُ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ، وَتَصُومُ رَمَضَانَ، وَتَحُجُّ الْبَيْتَ"، ثُمَّ قَالَ: "أَلَا أَدُلُّك عَلَى أَبْوَابِ الْخَيْرِ؟ الصَّوْمُ جُنَّةٌ، وَالصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الْخَطِيئَةَ كَمَا يُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ، وَصَلَاةُ الرَّجُلِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ"، ثُمَّ تَلَا: "تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ ٱلْمَضَاجِعِ" حَتَّى بَلَغَ "يَعْمَلُونَ" [١٧٤]، ثُمَّ قَالَ: "أَلَا أُخْبِرُك بِرَأْسِ الْأَمْرِ وَعَمُودِهِ وَذُرْوَةِ سَنَامِهِ؟" قُلْت: بَلَى يَا رَسُولَ اللهِ. قَالَ: "رَأْسُ الْأَمْرِ الْإِسْلَامُ، وَعَمُودُهُ الصَّلَاةُ، وَذُرْوَةُ سَنَامِهِ الْجِهَادُ"، ثُمَّ قَالَ: "أَلَا أُخْبِرُك بِمَلَاكِ ذَلِكَ كُلِّهِ؟" فقُلْت: بَلَى يَا رَسُولَ اللهِ! فَأَخَذَ بِلِسَانِهِ وَقَالَ: "كُفَّ عَلَيْك هَذَا". قُلْت: يَا نَبِيَّ اللهِ وَإِنَّا لَمُؤَاخَذُونَ بِمَا نَتَكَلَّمُ بِهِ؟ فَقَالَ: "ثَكِلَتْك أُمُّك وَهَلْ يَكُبُّ النَّاسَ عَلَى وُجُوهِهِمْ -أَوْ قَالَ عَلَى مَنَاخِرِهِمْ- إلَّا حَصَائِدُ أَلْسِنَتِهِمْ؟!" . [١٧٥]

---

173 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=29

١٧٤ سُورَةُ السَّجْدَةِ: ١٦-١٧.

١٧٥ حَدِيثٌ صَحِيحٌ لِغَيرِهِ: رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ [رقم:٢٦١٦] وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. اخرجه الترمذي في جامعه (٢٥٨/٢ برقم ٢٦٥٩ و ٢٥٨/٢ برقم ٢٦٦٠ و ٢٥٨/٢ برقم ٢٦٦١) والنسائي في الصغرى (١١٩٣/٢٢ برقم ٢٢٢٤ و ١١٩٣/٢٢ برقم ٢٢٢٥ و ١١٩٣/٢٢ برقم ٢٢٢٦) وابن ماجه في سننه (٩/١ برقم ٧١ و ١٣٧٧/٣٧ برقم ٤٠٠١) وأحمد في المسند (٩٤٦/٢٥ برقم ٢١٥٤٠ و ٩٤٦/٢٥ برقم ٢١٥٤١ و ٩٤٦/٢٥ برقم ٢١٥٤٢ و ٩٤٦/٢٥ برقم ٢١٥٤٩ و ٩٤٦/٢٥ برقم ٢١٥٧١ و ٩٤٦/٢٥ برقم ٢١٥٧٤ و ٩٤٦/٢٥ برقم ٢١٥٨٦ و ٩٤٦/٢٥ برقم ٢١٥٨٩ و ٩٤٦/٢٥ برقم ٢١٦٢٢ و ٩٤٦/٢٥ برقم ٢١٦٤١ و ٩٤٦/٢٥ برقم ٢١٦٤٢ و ٩٤٦/٢٥ برقم ٢١٦٥٣) والحاكم في المستدرك (١٣٣/٢٠ برقم ٢٣٦٧ و ١٨٢/٢٧ برقم ٣٥٠٧) والطيالسي في مسنده (٣٢/١٦ برقم ٥٥٥)

Cennet'e Sokan Cehennem'den Uzaklaştıran En Büyük Ameller:

Muâz bin Cebel (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki: Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)ile Tebük gazâsına çıkmıştık. Sıcak bastı. Herkes birer tarafa dağıldı. Bir de baktım ki, Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) yanı başımdadır. Hemen ona yaklaşıp: "Ya Resûla'llah, beni Cenne'te sokacak ve Cehennem'den uzaklaştıracak bir ameli bana haber ver" dedim. Buyurdu ki: "Sen çok büyük bir şey sordun. Maahâzâ Allahû Teâla'nın müyesser kıldığı kimseye göre herhalde âsândır. Allah'a "hiç bir şeyi şerik etmemek üzere" ibâdet edersin. Namazı kılar, zekâtı verir, Ramazan'ı tutar, Beytu'llâh'ı Hacc edersin." Ondan sonra buyurdu ki: "Sana hayır kapılarına delalet edeyim mi? Oruç siper ve kalkandır. Sadaka günâhı, "su ateşi söndürür gibi" söndürür. Gece ortasında adamın namaz kılması da böyledir." Sonra: "Onlar (mü'minler) öyle kimselerdir ki, yanları yataklarından uzak durup ibâdete kıyâm ederler. Rab'larına kâh korkarak, kâh umarak duâ ederler. Ve rızık olarak kendilerini verdiğimizden de infak ederler. İşte bunlar için" yapmış oldukları amellerin mükâfatı olar" ne sevinçler sakladığımızı hiç bir kimse bilemez" âyet-i kerimelerini (Secde Sûresi: 16-17) tilâvet buyurdu. Ondan sonra: "İşin (dinin) başı, direği, en yüce tarafı nedir sana haber vereyim mi?" dedi. Evet ya Resûla'llâh, dedim. Dedi ki: "İşin başı İslâm'dır. Direği namazdır. En yüce tarafı cihâddır." Ondan sonra: "Bu dediklerimin hepsini tutan, sebeb-i bakâ ve kemâli olan nedir sana söyliyeyim mi?" diye sordu. Evet yâ Resûlallah deyince mübâret dilini (eliyle) tutup, "İşte şunu tut"

وأبو القاسم البغوي في الجعديات (٠/٢٩٩ برقم ٢٨٧٠) وابن أبي شيبة في مصنفه (٢٢/٣٩٤٠ برقم ٢٥٩٧٥ و ٢٨/٤٦٨٢ برقم ٢٩٧٢٠) وعبد بن حميد في مسنده (١/٨ برقم ١١٤) وابن أبي الدنيا في الصمت (٠/١ برقم ٦) والحارث بن أبي أسامة في مسنده (١/٥ برقم ١٢) وابن أبي عاصم في الزهد (٠/١ برقم ٦) والبزار في مسنده (٤٠/٧٦٧ برقم ٢٢٨٥ و ٤٠/٧٦٧ برقم ٢٢٩٤) والطبراني في الكبير (١٤٤/٦٤٦ برقم ١٥٩١٢ و ١٤٤/٦٤٦ برقم ١٥٩٢٩ و ١٤٤/٦٤٦ برقم ١٥٩٣٠ و ١٤٤/٦٤٦ برقم ١٥٩٣٢ و ١٤٤/٦٤٦ برقم ١٥٩٣٩ و ١٤٤/٦٤٦ برقم ١٥٩٥٥ و ١٤٤/٦٤٦ برقم ١٥٩٥٩ و ١٤٤/٦٤٦ برقم ١٥٩٦٠ و ١٤٤/٦٤٦ برقم ١٦٠٢٠ و ١٤٤/٦٤٧ برقم ١٦٠٧٤ و ١٤٤/٦٤٧ برقم ١٦٠٨١ و ١٤٤/٦٤٧ برقم ١٦٠٨٢ و ١٤٤/٦٤٧ برقم ١٦٠٨٣ و ١٤٤/٦٤٧ برقم ١٦١٠٤ و ١٤٤/٦٤٧ برقم ١٦١٠٥ و ١٤٤/٦٤٧ برقم ١٦١٠٦ و ١٤٤/٦٤٧ برقم ١٦١٠٧ و ١٤٤/٦٤٧ برقم ١٦١٠٨ و ١٤٤/٦٤٧ برقم ١٦١٠٩ و ١٤٤/٦٤٧ برقم ١٦١١٨) وأبو نعيم الأصبهاني في حلية الأولياء (٠/٣٠٤ برقم ٦٢٧٩ و ٠/٣٢٩ برقم ٦٩٥٥) والبيهقي في السنن الكبير (٥٨/٩٢٠ برقم ١٦٣٠٦)، وقال عنه الشيخ الألباني: صَحيحٌ لِغَيرِهِ [صحيح الترغيب: الرقم: ٢٨٦٦]. قوله: "جُنَّةٌ" أي وقاية وحماية، قوله: "ثَكِلَتْك" أي فقدتك (كناية عن التعجب).

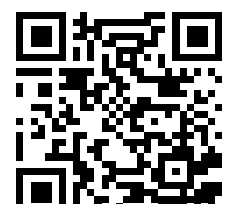
buyurdu. Dedim ki: Ya Nebiyya'llâh, biz söylediğimiz sözlerle de mi muâhaze olunacağız?" Buyurdu ki: "Herkesi Cehennem'de yüzükoyun düşüren, dillerinin biçtiklerinden (yâni kazandıklarından) başkası mı zannedersin." [176]

Deeds that lead to Paradise II:

On the authority of Muadh bin Jabal (Radeyallāhu 'Anhu), who said: I said: "O Messenger of Allah, tell me of an act which will take me into Paradise and will keep me away from Hell fire." He said: "You have asked me about a major matter, yet it is easy for him for whom Allah Almighty makes it easy. You should worship Allah, associating nothing with Him, you should perform the prayers, you should pay the zakat, you should fast in Ramadan, and you should make the pilgrimage to the House." Then he said: "Shall I not show you the gates of goodness? Fasting [which] is a shield, charity [which] extigueshes sin as water extebgueshes fire; and the praying of a man in the deapth of night." Then he recited : *"Who forsake their beds to cry unto their Lord in fear and hope, and spend of that We have bestowed on them. No soul knoweth what is kept hid for them of joy, as a reward for what they used to do". (quran, verse)*. Then he said: "Shall I not tell you of the peak of the matter, its pillar, and its topmost part?" I said: "Yes, O Messenger of Allah." He said: "The peak of the matter is Islam; the pillar is prayer; and its topmost part is jihad." Then he said: "Shall I not tell you of the controling of all that ?" I said:"Yes, O Messenger of Allah", and he took hold of his tongue and said: "Restrain this." I said: "O Prophet of Allah, will what we say be held against us?" He said: "May your mother be bereaved of you, Muadh! Is there anything that topples people on their faces - or he said on their noses into Hell-fire other than the jests of their tongues?" [177]

176 Hadis sahihtir: [Diğerleri için bir sahih hadis: (El-Albani)]. Bu hadis-i şerifi, Termizi rivâyet edip "Hasen, Sahih" demiştir.

177 Grade: Sahih: [Sahih hadith for other versions (Al-Albani)]. Related by Al-Tirmithi, who said it was a fine and true hadlth.

[30]

حديث: "إِنَّ اللهَ تَعَالَى فَرَضَ فَرَائِضَ فَلَا تُضَيِّعُوهَا". [١٧٨]

عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْخُشَنِيِّ جُرْثُومِ بن نَاشِبٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَال: "إِنَّ اللهَ تَعَالَى فَرَضَ فَرَائِضَ فَلَا تُضَيِّعُوهَا، وَحَدَّ حُدُودًا فَلَا تَعْتَدُوهَا، وَحَرَّمَ أَشْيَاءَ فَلَا تَنْتَهِكُوهَا، وَسَكَتَ عَنْ أَشْيَاءَ رَحْمَةً لَكُمْ غَيْرَ نِسْيَانٍ فَلَا تَبْحَثُوا عَنْهَا". [١٧٩]

Allah Teala'nın Hükümleri:

Ebû Sa'lebete'l-Huşeni Cürsûmi'bn-i Nâşir (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri şöyle buyurdu: "Allahû Teâla bir takım şeyleri farz kılmıştır. Onları zâyi' etmeyiniz. (Bâzı meâsi için) birtakım hadler (yâni cezâlar) göstermiştir. Onlara da tecâvüz etmeyiniz. Bir takım şeyleri harâm etmiştir. Onlara el uzatmayınız. Bir takım şeylerden de unutkanlık (eseri) olmayarak size (mahzâ) merhamet olsun için sükût etmiştir. Onları soruşturmayınız." [180]

178 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=30

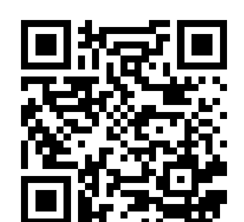
١٧٩ حَدِيثٌ ضَعِيفٌ: الحَدِيث رَوَاهُ الدَّارَقُطْنِيّ "في سننه" [١٨٤/٤]، وحَسَّنَهُ النووي في أربعينه، واخرجه الحافظ ابن حجر في المطالب العالية (٧٩٦/٢٦ برقم ٣٠٠٦) وابن المقرئ في معجمه (١/١ برقم ٤٧١) وأبو نعيم الأصبهاني في حلية الأولياء (٤٦٧/٠ برقم ١٣٢١٥) والبيهقي في السنن الكبرى (١٠٣٤/٦١ برقم ١٨١١٣)، والطبراني في الكبير ٢٢١/٢٢ (٥٨٩)، وقال الهيثمي في المجمع: ١٧١/١ رجاله رجال الصحيح (ا.هـ)، والحاكم: ١١٥/٤، وصوب الدارقطني المرفوع، وانظر علله: ٦/٧؛ وحسنه. ولقد ضعف هذا الحديث جماعة من أهل العلم: {(الذهبي قال: "موقوف ومنقطع، لم يلق مكحول أبا ثعلبة" ... المهذب [٣٩٧٦/٨])، (ابن حجر العسقلاني: "رجاله ثقات إلا أنه منقطع"...المطالب العالية [٢٧١/٣])، (الألباني: "منقطع...حسن لغيره" في تخريج الطحاوية ثم تراجع وضعفه في: ضعيف الجامع [١٥٩٧]، وفي: غاية المرام [٤])}.

180 Zayıf Hadis: [Zayıf Hadis: (El-Albani)]. Bu hadis-i şerif, Dârekutni ile diğerlerinin tahric ettiği bir Hadis-i Hasen'dir.

Transgressing the limits:

On the authority of Jurthum bin Nashir (Radeyallāhu ′Anhu) that the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Allah the Almighty has laid down religious duties, so do not neglict them. He has set boundaries, so do not over step them. He has prohibited some things, so do not violate them; about some things He was silent-out of compassion for you, not forgetfulness, so seek not after them." [181]

181 Grade: Da'if (Weak) Hadith: [Da'if (Weak) Hadith: (Al-Albani)]. Hadith related by Al-Daraqutni and others.

[31]

حديث: "ازْهَدْ فِي الدُّنْيَا يُحِبُّكَ اللَّهُ". [182]

عَنْ أَبِي الْعَبَّاسِ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ السَّاعِدِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! دُلَّنِي عَلَى عَمَلٍ إذَا عَمِلْتُهُ أَحَبَّنِي اللَّهُ وَأَحَبَّنِي النَّاسُ؛ فَقَالَ: "ازْهَدْ فِي الدُّنْيَا يُحِبُّكَ اللَّهُ، وَازْهَدْ فِيمَا عِنْدَ النَّاسِ يُحِبُّكَ النَّاسُ". [183]

Allah Ve İnsanların Sevgisi:

Ebû'l-Abbâs Sehli'bn-i Sa'di's-Sâidi (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, Bir zât Nebiyy-i Mükerrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in huzûruna gelerek: "Yâ Resûla'llah, bana öyle bir amel göster ki, onu yaptığım zaman beni hem Allah sevsin, hem de halk sevsin" dedi. Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) buyurdu ki: "Dünyâdan rağbetini kes ki, Allah seni sevsin. Herkesin elinde olandan da rağbetini kes ki, halk seni sevsin." [184]

---

182 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=31

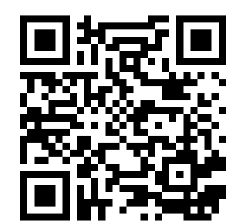
١٨٣ حَدِيثٌ ضَعِيفٌ مُرْسَلٌ: رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهْ [رقم:٤١٠٢]، واخرجه الحاكم في المستدرك (٧٢٠/٤٤ برقم ٧٩٨٥) والعقيلي في الضعفاء (٢٠٣/٨ برقم ٥١٨) والطبراني في الكبير (٤٢٩/١٠٢ برقم ٥٨٤٠ و١٩٣/٦ و١٩٣/٦) وأبو الشيخ الأصبهاني في طبقات المحدثين بأصبهان (٢٤١/١٣ برقم ٧٢٣) وأبو نعيم الأصبهاني في حلية الأولياء (٢٥٨/٠ برقم ٤٠٦٦ و٤٠٧/٠ برقم ١٠٠٦٦ و٢٥٢/٣) وأبو نعيم الأصبهاني في أخبار أصبهان (٢٤٧/٢٩ برقم ١٤٠٣) والإرشاد في معرفة علماء الحديث للخليلي (٥٤/٠ برقم ١٠٧)، ورواه البيهقي، وقد حسنه النووي والعراقي، وقال النووي في الأربعين النووية: حديث حسن رواه ابن ماجه وَغَيْرُهُ بِأَسَانِيدَ حَسَنَةٍ - وصححه الألباني في سلسلة الأحاديث الصحيحة وذكر له شواهد ترقى بمجموعها إلى تصحيحه ويتقوى بغير طريقيه، وبشواهد في الصحيحة، وقال الشيخ أبو إسحاق الحويني: أن هذه الحديث ضعيف. والخلاصة؛ أن هذا الحديث لا يثبت عن الثوري إلا من طريق خالد بن عمرو القرشي عنه، وخالد كذاب متهم، ولا يثبت من طريق ابن عمر رضي الله عنهما ألبتة، ولا يثبت عن إبراهيم بن أدهم إلا روايته من طريق مجاهد مرسلاً، وقد ظهر خطأ تقوية رواية خالد بن عمرو بما جاء له من متابعات عن الثوري، ومن الخطأ كذلك تقوية رواية الثوري بالمرسل، لأن رواية الثوري شديدة الضعف، بل ربما كانت مكذوبة مختلقة، ومثل هذا لا يقوِّي ولا يتقوَّى، ويبقى الصحيح في هذا الحديث: الوجه المرسل عن مجاهد رحمه الله تعالى، والله أعلم.

184 Zayıf, Mürsel Hadistir: Bu hadis-i şerif, İbn-i Mâce ile diğerlerinin esânid-i hasena ile rivâyet ettikleri bir Hadis-i Hasen'dir.

The concept of Al-Zuhd (asceticism) in Islam:

On the authority of Sahl bin Saad Al-Saedi (Radeyallāhu 'Anhu), who said: A man came to the prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) and said: "O Messenger of Allah, direct me to an act which, if I do it, [will cause] Allah to love me and people to love me." He said: "Renounce the world and Allah will love you, and renounce what people possess and people will love you." [185]

185 Grade: Da'if (Weak); Morsel Hadith: A fine Hadith related by Ibn Majah and others with good chains of authorities.

[32]

حديث : "لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ." [١٨٦]

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ سَعْدِ بْنِ مَالِكِ بْنِ سِنَانٍ الْخُدْرِيّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : "لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ" . [١٨٧]

Zarar vermek ve zarar görmek yoktur:

Ebû Said Sa'di'bn-i Mâliki'bn-i Sinân-ı Hudri (Radıyallahu Anhu), Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in: "Zarar vermek de, zarar ile karşılamak da yok" buyurduğunu rivâyet ediyor. [188]

Not causing harm:

On the authority of Saad bin Malik Al-Khudari (Radeyallāhu 'Anhu), that the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "There should be neither harming nor reciprocating harm." [189]

---

186 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=32

١٨٧ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: حَدِيثٌ حَسَنٌ، رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهْ [راجع رقم:٢٣٤١]، وَالدَّارَقُطْنِيّ [رقم:٢٢٨/٤]، وَغَيْرُهُمَا مُسْنَدًا. وَرَوَاهُ مَالِكٌ [٧٤٦/٢] فِي "الْمُوَطَّإِ" عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى عَنْ أَبِيهِ عَنْ النَّبِيّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُرْسَلًا، فَأَسْقَطَ أَبَا سَعِيدٍ، وَلَهُ طُرُقٌ يُقَوِّي بَعْضُهَا بَعْضًا. رواه ابن ماجه (١٩٠٩)، وأحمد (٣٢٦/٥) (٢٢٨٣٠)، والبيهقي (١٥٦/٦) (١٢٢٢٤). من حديث عبادة بن الصامت. قال البوصيري في ((زوائد ابن ماجه)) (٤٨/٣): هذا إسناد رجاله ثقات إلا أنه منقطع. والحديث صححه الألباني في ((صحيح سنن ابن ماجه)). والحديث مشهور روي من طرق عن عبد الله بن عباس، وأبي سعيد الخدري، وأبي هريرة، وجابر بن عبد الله، وعائشة بنت أبي بكر الصديق، وثعلبة بن أبي مالك القرظي، وأبي لبابة رضي الله عنهم جميعاً.

188 Hadis sahihtir: [Sahihtir: (El-Albani)]: Bu hadis-i şerif, İbn-i Mâce ve Dârekutni ile başkalarının müsned (yani mevsûl) olarak rivâyet ettiği bir Hadis-i Hasen'dir. İmam-ı Malik de "Muvatta'"nda bu hadis-i şerifi Amr b. Yahyâ'dan, o da babasından olmak üzere Nebiyy-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'den mürsel olarak rivâyet etmiş ve Ebû Said-i Hudri-yi iskat eylemiştir. Bunun yekdiğeri takviye eden başka tarikleri de vardır.

189 Grade: Sahih: [Sahih: (Al-Albani)]: A fine hadith related by Ibn Majah, Al-Daraqutni and others.

[33]

حديث: "الْبَيِّنَة عَلَى الْمُدَّعِي، وَالْيَمِين عَلَى مَنْ أَنْكَرَ". [١٩٠]

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "لَوْ يُعْطَى النَّاسُ بِدَعْوَاهُمْ لَادَّعَى رِجَالٌ أَمْوَالَ قَوْمٍ وَدِمَاءَهُمْ، لَكِنَّ الْبَيِّنَةَ عَلَى الْمُدَّعِي، وَالْيَمِينَ عَلَى مَنْ أَنْكَرَ". [١٩١]

Delil iddia edene yemin inkar edenedir:

İbn-i Abbâs (Radıyallahu Anhuma)'dan: Demiştir ki, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri şöyle buyurdu: "Herkese (mücerred) da'vâları üzerine diledikleri verilmiş olsa bir çok adamlar bir çok kimselerin mallarını, canlarını iddiâ eder dururlar. Lâkin beyyine müddeiye, yemin de inkâr edene düşer." [192]

---

190 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=33

١٩١ حَدِيثٌ حَسَنٌ: رَوَاهُ الْبَيْهَقِيّ [في"السنن" ٢٥٢/١٠ (السنن الصغير: ٣٤١٣)]، وأَصْلُ هَذَا الْحَدِيثِ خَرَّجَاهُ فِي "الصَّحِيحَيْنِ" مِنْ حَدِيثِ ابْنِ جُرَيْجٍ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "لَوْ يُعْطَى النَّاسُ بِدَعْوَاهُمْ، لَادَّعَى نَاسٌ دِمَاءَ رِجَالٍ وَأَمْوَالَهُمْ، وَلَكِنَّ الْيَمِينَ عَلَى الْمُدَّعَى عَلَيْهِ"، وَخَرَّجَاهُ أَيْضًا مِنْ رِوَايَةِ نَافِعِ بْنِ عُمَرَ الْجُمَحِيِّ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ: "أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَضَى أَنَّ الْيَمِينَ عَلَى الْمُدَّعَى عَلَيْهِ" [اخرجه البخاري في صحيحه (٣٠٠ ، ٢٥٥٢) ومسلم في صحيحه (٣٣٣١، ٣٣٣٠)]، واخرجه أبو داود في سننه (٣١٩٠) و (٥٣٧٦) والترمذي في جامعه (١٣٢٥) وابن ماجه في سننه (٢٣٣٢) وأحمد في المسند (٣٣٣٤، ٣٢٥٧، ٣٢٠١، ٣٠٩٦) وابن حبان في صحيحه (٥١٧٤، ٥١٧٣) والنسائي في الكبرى (٤٨٦٤) وأبو عوانة في مستخرجه (٤٨٧٤، ٤٨٧٣) وأبو يعلى الموصلي في مسنده (٢٥٤٠) وابن أبي شيبة في مصنفه (٢٨٤٧٣، ٢٠٤٢٠) وعبدالرزاق في مصنفه (١٤٦٩٢) والشافعي في اختلاف الحديث (٢١٧) والبيهقي في السنن الصغير (٣٤١٤، ٣٤١٣، ٣٤١٢، ٣٣٥٤) والبيهقي في السنن الكبير (١٩٥٧٨، ١٩٤٩٢، ١٩٤٩١، ١٩٤٩٠، ١٩٤٨٩، ١٩٤٨٨، ١٩٤٨٧، ١٩٠٤٧، ١٩٠٣٣، ١٩٠٢٥، ١٠٧٢٠، ١٠١٣٤) والدارقطني في سننه (٣٧٧٩) والطبراني في الكبير (١١٠٦٤، ١١٠٦٣، ١١٠٦٢) والطبراني في الأوسط (٨٢٠٢) والطحاوي في مشكل الآثار (٣٨٣٧، ٣٨٣٦، ٣٨٣٥) والطحاوي في شرح معاني الآثار (٣٢٥١) وأبو عوانة في مستخرجه (٤٨٧٦، ٤٨٧٥)، وَاللَّفْظُ الَّذِي سَاقَهُ بِهِ الشَّيْخُ سَاقَهُ ابْنُ الصَّلَاحِ قَبْلَهُ فِي الْأَحَادِيثِ الْكُلِّيَّاتِ، وَقَالَ: رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ بِإِسْنَادٍ حَسَنٍ.

192 Hadis hasendir: Bu hadis-i şerif, hasen olup Beyhaki ile başkaları bunu bu lâfz ile rivâyet etmişlerdir. Bir parçası Sahihayn'da da vardır.

The plaintiff and the defendant:

On the authority of Ibn ′Abbas (Radeyallāhu ′Anhumā) that the Messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Were people to be given in accordance with their claim, men would claim the fortunes and lives of [other] people, but the onus of proof is on the claimant, and the taking of an oath is incumbent upon him who denies." [193]

193 Grade: Hasan. A fine hadith related by Al-Baihaqi and others.

[34]

حديث: "مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ". ١٩٤

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْت رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ، وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ". ١٩٥

Münkeri Değiştirmenin Mertebeleri:

Ebû Sâid-i Hudri (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri şöyle buyurdu: "İçinizden her kim bir münker görürse onu eliyle, buna kudreti yetmezse, dili ile tağyir etsin. Ona da kudreti yetmezse kalbi ile inkâr etsin (yâni beğenmesin). Bu sonuncusu imânın en zaifidir." [196]

The concept of Al-Amr bil-Ma'ruf wan-Nahiu 'anil-Munkar (Enjoining what is good and discouraging what is evil):

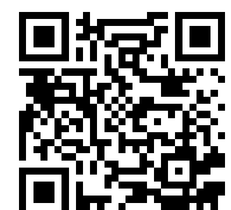
On the authority of Abu Saeed Al-Khurdari (Radeyallāhu 'Anhu), who said: I heard the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) say: "Whosoever of you sees an evil action, let him change it with his hand; and if he is not able to do so, then with his tongue; and if he is not able to do so, then with his heart; and that is the weakest of faith." [197]

194 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=34

١٩٥ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ مُسْلِمٌ [رقم: ٤٩].

196 Hadis sahihtir. Müslim rivâyet etmiştir.

197 Grade: Sahih: Related by Muslim.

[35]

حديث: "لَا تَحَاسَدُوا، وَلَا تَنَاجَشُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا". ١٩٨

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا تَحَاسَدُوا، وَلَا تَنَاجَشُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا، وَلَا تَدَابَرُوا، وَلَا يَبِعْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَيْعِ بَعْضٍ، وَكُونُوا عِبَادَ اللهِ إِخْوَانًا، الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ، لَا يَظْلِمُهُ، وَلَا يَخْذُلُهُ، وَلَا يَكْذِبُهُ، وَلَا يَحْقِرُهُ، التَّقْوَى هَاهُنَا، وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، بِحَسْبِ امْرِئٍ مِنْ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ، كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ: دَمُهُ وَمَالُهُ وَعِرْضُهُ". ١٩٩

Îmân Kardeşliği ve Bu Kardeşliğin Hukuku:

Ebû Hüreyre (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri şöyle buyurdu: "Birbirinize hased etmeyiniz. Alış verişte birbirinizi aldatmayınız. Birbirinize buğzetmeyiniz. Birbirinize dargın durmayınız. Birbirinizinin pazarlığı bitmiş alış verişini bozmayınız. Ey Allah'ın kulları, kardeş olunuz. Müslüman müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez. (İmdad ve nusret deminde) onu kendi hâline bırakmaz. Ona yalan söyleyip aldatmaz. Ona hor bakmaz. (Şç kere sadr-ı şerifine işaret buyurarak:) Takvâ işte buradadır. Bir kimse müslüman kardeşine hor bakdımı, işte şerrin bu kadarı ona yeter (artar bile). Müslümanın her şeyi; canı, malı, ırzı müslümana haramdır." [200]

198 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=35

١٩٩ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ مُسْلِمٌ [رقم:٢٥٦٤]. قوله: "تَنَاجَشُوا" أي لا تزيدوا في ثمن السلعة لتخدعوا غيركم، قوله: "تَدَابَرُوا" أي يعادي بعضكم بعضاً ويقاطعه.

200 Hadis sahihtir. Müslim rivâyet etmiştir.

Evil acts that spoil brotherhood:

On the authority of Abu Hurairah (Radeyallāhu 'Anhu), who said: the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Do not envy one another; do not inflate prices one to another; do not hate one another; do not turn away from one another; and do not undercut one another, but be you, O servants of Allah, brothers. A Muslim is the brother of a Muslim: he neither oppresses him nor does he fail him, he neither lies to him nor does he hold him in contempt. Piety is right here- and he pointed to his breast three times. It is evil enough for a man to hold his brother Muslim in contempt. The whole of a muslim for another muslim is inviolable: his blood, his property, and his honor." [201]

201 Grade: Sahih: Related by Muslim.

[36]

حديث: "مَنْ نَفَّسَ عَنْ مُؤْمِنٍ كُرْبَةً". [202]

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "مَنْ نَفَّسَ عَنْ مُؤْمِنٍ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ الدُّنْيَا نَفَّسَ اللهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ، يَسَّرَ اللهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ، وَاَللهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ، وَمَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللهُ لَهُ بِهِ طَرِيقًا إلَى الْجَنَّةِ، وَمَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللهِ يَتْلُونَ كِتَابَ اللهِ، وَيَتَدَارَسُونَهُ فِيمَا بَيْنَهُمْ؛ إلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمْ السَّكِينَةُ، وَغَشِيَتْهُمْ الرَّحْمَةُ، وَذَكَرَهُمْ اللهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ، وَمَنْ أَبْطَأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ نَسَبُهُ". [203]

Müslümanlara İhsânda Bulunmanın ve İlim Taleb Etmenin Fazîleti:

Ebû Hüreyre (Radıyallahu Anhu)'den: Demiştir ki, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri şöyle buyurdu: "Her kim bir mü'minin dünya derdlerinden bir derdini def' ederse, Allah da onun kıyâmet günündeki dertlerinden bir (büyük) derdi def' eder. Her kim muzâyakada bulunan (bir boçlu veya diğer bir) fakîre kolaylık gösterirse, Allah da dünya ve âhirette ona kolaylık gösterir. Her kim bir Müslüman(ın ayıbını ve çıplak ise bedeni)ni setr ederse, Allah da onu dünya ve âhirette setreder. Bir kul, kardeşinin yardımında oldukça Allah da o kula hep yardım eder durur. Her kim ilm(-i nâfi') aramak için bir târika sülûk ederse, bu sâyede Allah da ona Cennet'e doğru kolay bir

202 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=36

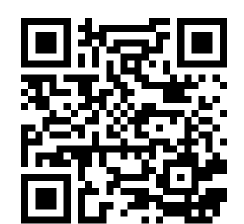
٢٠٣ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ مُسْلِمٌ [رقم: ٢٦٩٩] بهذا اللفظ. قوله: "نَفَّسَ" أي خفف أو خرج، قوله: "كُرْبَةً" أي ضيق، قوله: "سَلَكَ" أي سار.

tarik açar. Allah evlerinden bir evde Kitâbu'llâh'ı tilâvet ve aralarında O'nu tedris ve tederrüs halinde bulunan hiç bir kavim yoktur ki, üzerlerine sekinet nazil olmuş, rahmet-i İlâhiyye kendilerini bürümüş, her yanlarını sarmış ve Allahu zü'l-Celâl kendilerini (mel-i A'lâ'da) nezdinde olanlara anmış olmasın. Her kim ameli geri bırakırsa sebebi ile götüremez." [204]

The significance of fulfilling the needs of a Muslim:

On the authority of Abu Hurairah (Radeyallāhu ′Anhu) that the Prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Whosoever removes a worldly grief from a believer, Allah will remove from him one of the griefs of the Day of Judgment. Whosoever alleviates [the lot of] a needy person, Allah will alleviate [his lot] in this world and the next. Whosoever shields a Muslim, Allah will shield him in this world and the next. Allah will aid a servant [of His] so long as the servant aids his brother. Whosoever follows a path to seek knowledge therein, Allah will make easy for him a path to Paradise. No people gather together in one of the houses of Allah, reciting the Book of Allah and studying it among themselves, without tranquility descending upon them, mercy enveloping them, the angels surrounding them, and Allah making mention of them amongst those who are with Him. Whosoever is slowed down by his actions will not be hastened forward by his lineage." [205]

204 Hadis sahihtir. Müslim bu lâfz ile rivâyet etmiştir.
205 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Muslim in these words.

[37]

حديث: "إِنَّ اللّٰهَ كَتَبَ الْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ". [٢٠٦]

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمَا عَنْ رَسُولِ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيمَا يَرْوِيهِ عَنْ رَبِّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى، قَالَ: "إِنَّ اللّٰهَ كَتَبَ الْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ، ثُمَّ بَيَّنَ ذَلِكَ، فَمَنْ هَمَّ بِحَسَنَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللّٰهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً، وَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمِلَهَا كَتَبَهَا اللّٰهُ عِنْدَهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ إِلَى أَضْعَافٍ كَثِيرَةٍ، وَإِنْ هَمَّ بِسَيِّئَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللّٰهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً، وَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمِلَهَا كَتَبَهَا اللّٰهُ سَيِّئَةً وَاحِدَةً". [٢٠٧]

Allâhu Teâla ve Tekaddes Hazretleri hasenât ile seyyiâtı yazmış:

İbn-i Abbâs (Radıyallahu Anhuma)'den: Demiştir ki, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Rabb-ı Celili Tebârek ve Teala Hazretlerinden rivâyet ettiklerinden olmak üzere âtideki Hadis-i Kudsi'yi nakl buyurdu: "Allâhu Teâla ve Tekaddes Hazretleri hasenât ile seyyiâtı yazmış (ezelden takdir etmiş ve Levh-i Mahfûz ile defâtir-i a'mâle geçirmiş)dir. Ondan sonra (bu icmâli tefsil ve) beyân buyurarak dedi ki: Her kim bir haseneye kasd ve niyet eder de onu işlemezse, onu Cenâb-ı Hak nezd-i İlâhisinde bir hasene-i kâmile olarak yazar. Eğer kasd eder ve işlerse, onu nezd-i İlâhisinde on haseneden yediyüz kata kadar, belki ed'âf-ı kesiresi ile yazar. Her kim de bir seyyieye kasd edip işlemezse, onu nezd-i İlâhisinde bir hasene-i kâmile olarak yazar. Eğer kasd edip işlerse, onu yalnız bir seyyie olarak yazar." [208]

206 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=37

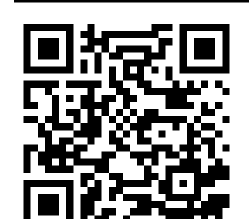
٢٠٧ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم: ٦٤٩١]، وَمُسْلِمٌ [رقم: ١٣١] فِي "صَحِيحَيْهِمَا" بهذه الحروف.

208 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.

How deeds are recorded:

On the authority of Ibn Abbas (Radeyallāhu 'Anhumā) that the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam), among the sayings he relates from his Lord is: "Allah has written down the good deeds and the bad ones. Then he explained it [by saying that]: He who has intended a good deed and has not done it, Allah writes it down with Himself as a full good deed, but if he has intended it and has done it, Allah writes it down with Himself as from ten good deeds to seven hundred times, or many times over. But if he has intended a bad deed and has not done it, Allah writes it down with Himself as a full good deed, but if he has intended it and has done it, Allah writes it down as one bad deed." [209]

209 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[38]

حديث: "مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ". ٢١٠

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ اللهَ تَعَالَى قَالَ: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ، وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُهُ عَلَيْهِ، وَلَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ، فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا، وَلَئِنْ سَأَلَنِي لَأُعْطِيَنَّهُ، وَلَئِنْ اسْتَعَاذَنِي لَأُعِيذَنَّهُ". ٢١١

Her kim benim velilerimden bir veliye düşmanlık ederse, şüphesiz ben ona i'lân-ı harb ederim:

Resûlullâh (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in şöyle buyurduğu Ebû Hüreyre (Radıyallahu Anhu)'den rivâyet olunuyor: "Allahu Teâla buyurdu ki: Her kim benim velilerimden bir veliye düşmanlık ederse, şüphesiz ben ona i'lân-ı harb ederim. Benim kulum, üzerine farz ettiğim şeyden daha sevgili hiç bir şey ile bana tekarrüb edemez. Bir de kulum nevâfil ile bana peyderpey tekarrüb ede ede nihâyet öyle bir hâle gelir ki, ben onu severim. Onu sevdiğim vakitte de onun işitmesine vâsıta olan kulağı, görmesine vâsıta olan gözü, tutup yakalamasına vâsıta olan eli, yürümesine vâsıta olan ayağı, (anlamasına vâsıta olan kalbi, söylemesine vâsıta olan dili) olurum. Öylesi benden (bir şey) isterse muhakkak veririm. Bana sığınırsa, onu hıfz ve siyânet ederim." [212]

---

210 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=38

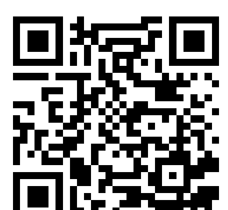
٢١١ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم: ٦٥٠٢]، وفيه زيادة: "وَمَا تَرَدَّدْتُ عَنْ شَيْءٍ أَنَا فَاعِلُهُ تَرَدُّدِي عَنْ نَفْسِ الْمُؤْمِنِ، يَكْرَهُ الْمَوْتَ وَأَنَا أَكْرَهُ مَسَاءَتَهُ". قوله: "آذَنْتُهُ" أي أعلنت عليه.

212 Hadis sahihtir. Buharî rivâyet etmiştir. Lâkin Onun metninde: "Ölmeyi istemeyen, kendisine sû-i muâmelede bana hoş gelmeyen, halbuki (Hasbe'l-takdir) ölmemesine de çâre olmayan mü'min kulumun rûhunu kabzetmekteki tereddüdüm kadar fâili olduğum hiç bir şeye tereddüt göstermedim." ziyâdesi vardır.

The concept of Wilayah (the closer servants of Allah):

On the authority of Abu Hurairah (Radeyallāhu 'Anhu), who said: the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Allah the Almighty has said: Who soever shows enmity to a friend of Mine, I shall be at war with him. My servant does not draw near to Me with anything more loved by Me than the religious duties I have imposed upon him, and My servant continues to draw near to Me with supererogatory works so that I shall love him. When I love him I am his hearing with which he hears, his seeing with which he sees, his hand with which he strikes, and his foot with which he walks. Were he to ask [something] of Me, I would surely give it to him and were he to ask Me for refuge, I would surely grant him it." [213]

213 Grade: Sahih: Related by Bukhari. But with addition: "And I do not hesitate to do anything as I hesitate to take the soul of the believer, for he hates death, and I hate to disappoint him".

[39]

حديث: "إِنَّ اللهَ تَجَاوَزَ لِي عَنْ أُمَّتِي الْخَطَأَ وَالنِّسيَانَ". ٢١٤

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "إِنَّ اللهَ تَجَاوَزَ لِي عَنْ أُمَّتِي الْخَطَأَ وَالنِّسْيَانَ وَمَا اسْتُكْرِهُوا عَلَيْهِ". ٢١٥

Şüphesiz Allahû Teâla ümmetimden hatayı, nisyânı, bana bağışladı:

İbn-i Abbâs (Radıyallahu Anhuma)'dan: Demiştir ki, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri şöyle buyurdu: "Şüphesiz Allahû Teâla ümmetimden hatayı, nisyânı, ikrâh olundukları şeyler (den hâsıl olacak günahlar)ı bana bağışladı." [216]

What is pardoned for this ummah:

On the authority of Ibn Abbas (Radeyallāhu 'Anhumā) that the messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Allah has pardoned for me my people for [their] mistakes and [their] forgetfulness and for what they have done under duress." [217]

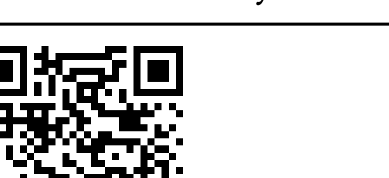
---

214 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=39

٢١٥ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: قال عنه الإمام النووي حَدِيثٌ حَسَنٌ، رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهْ [رقم: ٢٠٤٥] (٥٧٢/١١ برقم ٢٠٥١) وابن حبان في صحيحه (١٨٢٠/٧٠ برقم ٧٣٤٢) والحاكم في المستدرك (١٤٨/٢٤ برقم ٢٧٥٢) والطحاوي في شرح معاني الآثار (١٠٥/٠ برقم ٣٠٠٢) والعقيلي في الضعفاء (٨٤٢/٢٤ برقم ١٨٧٨) والطبراني في الأوسط (١/١ برقم ٢٢٢٦ و ١٠٨/٢٢ برقم ٨٥٠٩) والطبراني في الصغير (١١٦/٢١ برقم ٧٦٦) والطبراني في الكبير (١٥٠/٢٨ برقم ١١١١١) والبيهقي في السنن الكبير (١٠٨٢/٦٣ برقم ١٨٣٧٩) والبيهقي في السنن الصغير (٣٧٢/١١ برقم ٢١١٦ و ٤٥٩/١٨ برقم ٢٦١٣) ["السنن": ٧]، وصححه الشيخ الألباني [في صحيح الجامع برقم ١٧٣١ عن أبي ذر وابن عباس وثوبان، وفي سنن ابن ماجة برقم ٢٠٤٣ عن أبي ذر وفي المشكاة (٦٢٤٨) والإرواء (٨٢)].

216 Hadis sahihtir: [Sahihtir: (El-Albani)]. Bu hadis-i şerif, bir Hadis-i Hasen olup, İbn-i Mâce ile Beyhaki ve mâadâları rivâyet etmişlerdir.

217 Grade: Sahih: [Sahih: (Al-Albani)]. A fine hadith related by Ibn Majah, Al-Baihqi, and others.

[40]

حديث: "كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّك غَرِيبٌ أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ". ٢١٨

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: أَخَذَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِمَنْكِبِي، وَقَالَ: "كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّك غَرِيبٌ أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ". وَكَانَ ابْنُ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا يَقُولُ: إذَا أَمْسَيْتَ فَلَا تَنْتَظِرْ الصَّبَاحَ، وَإِذَا أَصْبَحْتَ فَلَا تَنْتَظِرْ الْمَسَاءَ، وَخُذْ مِنْ صِحَّتِك لِمَرَضِك، وَمِنْ حَيَاتِك لِمَوْتِك. ٢١٩

Ahiret İçin Hazırlık:

İbn-i Ömer (Radıyallahu Anhuma)'dan: Demiştir ki, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) (birgün) omuzumdan tutup buyurdu ki: "Dünyâda bir garib (yabancı) yâhud bir yolcu imişsin gibi ol. (Ve kendini ehl-i kuburdan say)". İbn-I Ömer (Radıyallahu Anhuma): "Akşamladığın vakit sabaha (çıkmağa) muntazır olma. Sabahladığın vakit de akşama (varmağa) muntazır olma. Sıhhatinden istifâde edip marazına, hayâtından istifâde edip mevtine hazırlık yap." der idi. [220]

The Muslim's attitude towards the worldly life:

On the authority of 'Abdullah bin Omar (Radeyallāhu 'Anhumā), who said: The messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) took me by the shoulder and said: "Be in the world as though you were a stranger or a wayfarer.". The son of Omar (Radeyallāhu 'Anhumā) used to say: "At evening do not expect [to live till] morning, and at morning do not expect [to live till] evening. Take from your health for your illness and from your life for your death." [221]

---

218 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=40

٢١٩ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم: ٦٤١٦]. قوله: "عَابِرُ سَبِيلٍ" هو الذي انقطعت به السبل.

220 Hadis sahihtir. Buharî rivâyet etmiştir.

221 Grade: Sahih: Related by Bukhari.

[41]

حديث: "لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يَكُونَ هَوَاهُ تَبَعًا لِمَا جِئْتُ بِهِ". [222]

عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمَا، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يَكُونَ هَوَاهُ تَبَعًا لِمَا جِئْتُ بِهِ". [223]

---

222 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=41

٢٢٣ حَـــدِيثٌ ضَعيف الإسناد صَحِيحُ المعنى: قال عنه النووي: "حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ، رَوَيْنَاهُ فِي كِتَابِ "الْحُجَّةِ" بِإِسْنَادٍ صَحِيحٍ". رواه ابن أبي عاصم في "السنة" (رقم ١٥)، والطبراني في "المعجم الكبير" وأبونعيم في "الأربعين" -كما في "جامع العلوم والحكم" (ص ٤٨٩)- والخطيب في "تاريخه" (ج٤ / ص٤٦٩)، والبيهقي في "المدخل" (رقم ٢٠٩)، والحسن بن سفيان في "الأربعين (ق٦٥ / ١)، وأبوالقاسم بن عساكر في "طرق الأربعين" (ق٥٩ / ٢) -كما في "ظلال الجنة" (ج١ / ص١٢)-، وقوّام السنة الأصبهاني في "الحجة في بيان المحجة" (ج١ / ص٢٥١)، وابن بطة في "الإبانة" (رقم ٢٩١)، والهروي في "ذم الكلام"، والحسن بن سفيان النسوي في "الأربعين" (رقم ٩)، وأبوطاهر السلفي في "الأربعين البلدانية" (رقم ٤٥)، وفي "معجم السفر" (ص٣٧٥)، وابن الجوزي في "ذم الهوى" (ص٢٢ ، ٢٣)، والبغوي في "شرح السنة" (ج١ / ص٢١٢ ، ٢١٣)، وفي "الشمائل" (ج٢ / ص٧٧٠ ، ٧٧١). وللحديث ثلاث علل: (* ضعف نعيم بن حماد. *اضطراب نعيم فيه. *انقطاعه بين عقبة بن أوس، وعبد الله بن عمرو). قال ابن عساكر: "حديث غريب"، وقال ابن رجب: "تصحيح هذا الحديث بعيد جدا من وجوه ذكرها وتعقبه بعضهم، قلت :ومعناه صحيح قطعا وإن لم يصح إسناده وأصله في القرآن كثير كقوله تعالى: {فلا وربك لا يؤمنون حتى يحكموك فيما شجر بينهم} الآية وقوله {وما كان لمؤمن ولا مؤمنة إذا قضى الله ورسوله أمرا أن يكون لهم الخيرة من أمرهم} وقوله {فإن لم يستجيبوا لك فاعلم أنما يتبعون أهواءهم} وغير ذلك من الآيات فلا يضر عدم صحة إسناده. اهـ". وقال الشيخ صالح آل الشيخ في شرحه على الأربعين: "هذا الحديث حديث مشهور؛ وذلك لكونه في كتاب التوحيد، قال -عليه الصلاة والسلام-: "لا يؤمن أحدكم، حتى يكون هواه تبعا لما جئت به" وهذا حديث حسن، كما حسنه هنا النووي، بل قال: حديث حسن صحيح، وسبب تحسينه أنه في معنى الآية، وهي قوله -جل وعلا: {فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا}، وتحسين الحديث، بمجيء آية فيها معناه مذهب كثير من المتقدمين من أهل العلم كابن جرير الطبري، وجماعة من حذاق الأئمة والمحدثين. اهـ". وضعفه الشيخ محمد ناصر الدين الألباني وقال: "سنده ضعيف (رقم ١٦٧ المشكاة)، (ورقم ١٥ تخريج كتاب السنة)"، وقال: "في اسناده نعيم بن حماد، وفيه ضعف (القائد إلى تصحيح العقائد: رقم ٢٦)". وقال الشيخ ابن عثيمين في شرحه: "صححه النووي وغيره، وضعفه جماعة من أهل العلم، منهم ابن رجب في كتابه "جامع العلوم والحكم"، ولكن معناه صحيح"، كما أجاب عند سؤاله عن هذا الحديث: "حديث ضعيف لكن بعض أهل العلم حسنه، وهو في الحقيقة من حيث المعنى صحيح". وقال الشيخ ابن باز في شرح كتاب التوحيد: "ضعف بعض العلماء هذا الحديث ولكن معناه صحيح".

Hiç birinizin iradesi benim tebliğ ettiğim şeylere tâbi' olmadıkça mü'min olmuş olmazsınız:

Ebû Muhammed Abdullâh bin Amr bin El-Âs (Radıyallahu Anhuma)'dan: Demiştir ki, Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hazretleri şöyle buyurdu: "Hiç birinizin iradesi (arzuzu) benim tebliğ ettiğim şeylere tâbi' olmadıkça mü'min olmuş olmazsınız." [224]

Desires to be subservient to Revelation:

On the authority of Abu Muhammad ′Abdullah bin ′Amr bin Al-Aas (Radeyallāhu ′Anhumā), who said: The messenger of Allah (Şallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam), said: "None of you [truely] believes until his inclination is accordance with what I have brought." [225]

224 Bu hadis-i isnâd-ı zayıftır; ama ma'na sahihtir. [El-Albani, Abdülaziz bin Baz ve İbn Useymin]. Bu hadis-i şerifi, "Kitâbü'l-Hücce"de isnâd-ı sahih ile bize rivâyet olunan bir hadis-i sahihdir.

225 Grade: Da'if (weak) in the isnad; but sahih (true) in the meaning. [Al-Albani, Abdul-Aziz Bin Abdullah Bin Baz and Bin Othaimeen]A fine and true hadith which we have transmitted from the book of Hujjah with a sound chain of authorities.

[42]

حديث: "يَا ابْنَ آدَمَ! إِنَّكَ مَا دَعَوْتَنِي وَرَجَوْتَنِي". ٢٢٦

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: قَالَ اللهُ تَعَالَى: "يَا ابْنَ آدَمَ! إِنَّكَ مَا دَعَوْتَنِي وَرَجَوْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ عَلَى مَا كَانَ مِنْكَ وَلَا أُبَالِي، يَا ابْنَ آدَمَ! لَوْ بَلَغَتْ ذُنُوبُكَ عَنَانَ السَّمَاءِ ثُمَّ اسْتَغْفَرْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ، يَا ابْنَ آدَمَ! إِنَّكَ لَوْ أَتَيْتَنِي بِقُرَابِ الْأَرْضِ خَطَايَا ثُمَّ لَقِيتَنِي لَا تُشْرِكُ بِي شَيْئًا لَأَتَيْتُكَ بِقُرَابِهَا مَغْفِرَةً". ٢٢٧

Ey Âdem-oğlu, sen bana yalvarıp benden ümmid-vâr oldukça:

Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in şöyle buyurduğu Enes (Radıyallahu Anhu)'den rivâyet olunuyor: Allahû Teâlâ buyurdu ki: "Ey Âdem-oğlu, sen bana yalvarıp benden ümmid-vâr oldukça senden sâdır olan (günahlar) her ne olursa olsun sana mağfiret ederim ve aldırmam. Ey Âdem-oğlu, senin günahların gökyüzünü kaplayacak dereceyi bulsa da benden mağfiret dilesen sana mağfiret ederim. Ey Âdem-oğlu, bütün yer dolusu günahlar getirirsen de sana bana hiç bir şeyi şerik tutmayarak huzûruma çıksan herhalde ben sana bütün yer dolusu mağfiret veririm. [228]

Repentance:

Anas ibn Malik (Radeyallāhu 'Anhu) reported: The Messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam), said: Allah Almighty said: O son of Adam, if you call upon me and place your hope in me, I will forgive

---

226 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=42

٢٢٧ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ في الدعوات [رقم:٣٥٤٠]، وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ، وأخرجه الهيثمي مجمع الزوائد (٢١٥/١٠)، والألباني في الصحيحة (١٢٧). قوله "بِقُرَابِ": أي ما يقارب ملئها.

228 Bu hadis-i şerifi, Tirmizi rivâyet etmiş olup, "Hadis, Hasendir, Sahihdir" demiştir.

you without hesitation. O son of Adam, if you have sins piling up to the clouds and then ask for my forgiveness, I will forgive you without hesitation. O son of Adam, if you come to me with enough sins to fill the earth and then you meet me without associating anything with me (in worship), I will come to you with enough forgiveness to fill the earth. [229]

229 Grade: Sahih: Sunan al-Tirmidhī 3540.

[43]

حديث : "أَلْحِقُوا الْفَرَائِضَ بِأَهْلِهَا". [230]

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
"أَلْحِقُوا الْفَرَائِضَ بِأَهْلِهَا، فَمَا أَبْقَتْ الْفَرَائِضُ فَلِأَوْلَى رَجُلٍ ذَكَرٍ". [231]

Ferazi (Mirasları) Ehline Dahil Ediniz:

İbni Abbas (Radıyallahu Anhuma) dedi ki: Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) buyurdu ki: "Feraizi ehline dahil ediniz, feraizinin geride bıraktığı en evla erkeğedir". [232]

Give the prescribed shares to those who are entitled to them:

Narrated Ibn 'Abbas (Radeyallāhu 'Anhumā): Allah's Messenger (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam), "Give the prescribed shares to those who are entitled to them, and what remains goes to the nearest male relative (of the deceased)". [233]

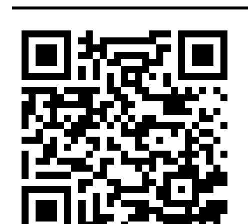
---

230 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=43

٢٣١ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم: ٦٧٣٢]، وَمُسْلِمٌ [رقم: ١٦١٥] فِي "صَحِيحَيْهِمَا".

232 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.

233 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. [Agreed upon]; Related by Bukhari [6732], and Muslim [1615].

[44]

حديث: "الرَّضَاعَةُ تُحَرِّمُ مَا تُحَرِّمُ الْوِلَادَةُ". [٢٣٤]

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "الرَّضَاعَةُ تُحَرِّمُ مَا تُحَرِّمُ الْوِلَادَةُ". [٢٣٥]

Süt Emme Hükümleri:

Ayşe (Radıyallahu Anha) Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in şöyle buyurduğunu rivayet etti: "Doğumun haram kıldığını süt emmede haram kılar". [236]

Fosterage makes unlawful what consanguinity makes unlawful:

Narrated `Aisha (Radeyallāhu 'Anhā): The Prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said, "Fosterage makes unlawful what consanguinity makes unlawful". [237]

234 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=44

٢٣٥ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم: ٢٦٤٦]، وَمُسْلِمٌ [رقم: ١٤٤٤]. فِي "صَحِيحَيْهِمَا".

236 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.

237 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[45]

حديث: "إِنَّ اللهَ وَرَسُولَهُ حَرَّمَ بَيْعَ الْخَمْرِ". [٢٣٨]

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَامَ الْفَتْحِ وَهُوَ بِمَكَّةَ يَقُولُ: "إِنَّ اللهَ وَرَسُولَهُ حَرَّمَ بَيْعَ الْخَمْرِ وَالْمَيْتَةِ وَالْخِنْزِيرِ وَالْأَصْنَامِ"، فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللهِ أَرَأَيْتَ شُحُومَ الْمَيْتَةِ فَإِنَّهَا يُطْلَى بِهَا السُّفُنُ، وَيُدْهَنُ بِهَا الْجُلُودُ، وَيَسْتَصْبِحُ بِهَا النَّاسُ؟ فَقَالَ: "لَا، هُوَ حَرَامٌ"، ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عِنْدَ ذَلِكَ: "قَاتَلَ اللهُ الْيَهُودَ، إِنَّ اللهَ حَرَّمَ عَلَيْهِمِ الشُّحُومَ، فَأَجْمَلُوهُ، ثُمَّ بَاعُوهُ، فَأَكَلُوا ثَمَنَهُ". [٢٣٩]

MURDAR HAYVAN VE PUT SATIMI:

Cabir İbn Abdullah (Radıyallahu Anhuma) Mekke'nin fethedildiği yıl Resulullah'ı (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyururken işitmiştir: "Allah, şarab'ın, murdar hayvanın, domuzun ve putların satılmasını haram kılmıştır." Bu sırada bir kimse Hz. Nebi'e, "Ey Allah'ın Resulül Murdar hayvanın yağı gemi cilalanmasında, deri yağlanmasında ve aydınlanmada kullanılıyor, buna ne dersiniz?" diye sordu. Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem), "Hayır, bu haramdır. Allah yahudilere lanet etsin. Allah iç yağını haram kıldığı zaman erittiler, sattılar ve bedelini yediler" buyurdu. [240]

The sale of dead animals and idols:

Narrated Jabir bin `Abdullah (Radeyallāhu 'Anhumā): I heard Allah's Messenger (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam), in the year of the

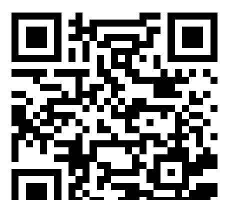
238 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=45

٢٣٩ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم: ٢٢٣٦]، وَمُسْلِمٌ [رقم: ١٥٨١]. فِي "صَحِيحَيْهِمَا".

240 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.

Conquest of Mecca, saying, "Allah and His Apostle made illegal the trade of alcohol, dead animals, pigs and idols". The people asked, "O Allah's Messenger! What about the fat of dead animals, for it was used for greasing the boats and the hides; and people use it for lights?" He said, "No, it is illegal." Allah's Messenger (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) further said, "May Allah curse the Jews, for Allah made the fat (of animals) illegal for them, yet they melted the fat and sold it and ate its price". [241]

241 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[46]

حديث: "كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ". ٢٤٢

عَنْ أَبِي بُرْدَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَهُ إِلَى الْيَمَنِ، فَسَأَلَهُ عَنْ أَشْرِبَةٍ تُصْنَعُ بِهَا، فَقَالَ: "وَمَا هِيَ؟" قَالَ: الْبِتْعُ وَالْمِزْرُ، فَقِيلَ لِأَبِي بُرْدَةَ: مَا الْبِتْعُ؟ قَالَ: نَبِيذُ الْعَسَلِ، وَالْمِزْرُ نَبِيذُ الشَّعِيرِ، فَقَالَ: "كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ". ٢٤٣

Her Sarhoşluk veren haramdır:

Ebu Musal Eşrai (Radıyallahu Anhu)'den rivayet etti: Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) onu Yemen'e gönderdi, orada yapılan içeceklerden ona sordu, "o nedir?" buyurdu. Dedi ki: Bit ve Mizr'dir. Ebu Bürde'ye; bit nedir? Denildi, bal şerbetidir dedi. Mizr: Arpa suyudur dedi, bunun üzerine; "her sarhoşluk veren haramdır" buyurdu. [244]

All intoxicants are prohibited:

Narrated Abi Burda: That Abu Musa Al-Ash`ari (Radeyallāhu 'Anhu) said that the Prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) had sent him to Yemen and he asked the Prophet (Ṣallā –llāhu ʿalayhī wa-sallam) about certain (alcoholic) drink which used to be prepared there The Prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said, "What are they?" Abu Musa said, "Al-Bit' and Al-Mizr?" He said, "Al-Bit is an alcoholic drink made from honey; and Al-Mizr is an alcoholic drink made from barley."

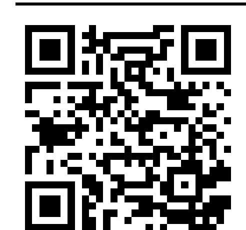
242 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=46

٢٤٣ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ الْبُخَارِيّ [رقم: ٤٣٤٣].

244 Hadis sahihtir, Buharî rivâyet etmiştir.

The Prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said, "All intoxicants are prohibited." [245]

245 Grade: Sahih: Related by Bukhari. Sahih al-Bukhari 4343.

[47]

حديث : "مَا مَلَأَ آدَمِيٌّ وِعَاءً شَرًّا مِنْ بَطْنٍ". ٢٤٦

عَنْ الْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكْرِبَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ : "مَا مَلَأَ آدَمِيٌّ وِعَاءً شَرًّا مِنْ بَطْنٍ، بِحَسْبِ ابْنِ آدَمَ أُكُلَاتٌ يُقِمْنَ صُلْبَهُ، فَإِنْ كَانَ لَا مَحَالَةَ، فَثُلُثٌ لِطَعَامِهِ، وَثُلُثٌ لِشَرَابِهِ، وَثُلُثٌ لِنَفَسِهِ". ٢٤٧

İnsanın yiyeceği Miktar:

Mikdam bin Ma'dikerib (Radıyallahu Anhu)'ten şöyle dediği rivayet edildi: Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in şöyle buyurduğunu işittim: "Ademoğlu karnından daha şerli bir kab doldurmamıştır, Ademoğlu belini doğrultacağı lokmacıklar yeterlidir, ille de yiyecekse üçte birini yemeği, üçte biri içmesi üçte birini de nefsi için (boş) bıraksın". [248]

What Has Been Related About It Being Disliked to Eat Much:

Miqdam bin Ma'dikarib (Radeyallāhu 'Anhu) said: "I heard the Messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) saying: "The human does not fill any container that is worse than his stomach. It is sufficient for the son of Adam to eat what will support his back. If this is not possible, then a third for food, a third for drink, and third for his breath." [249]

246 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=47

٢٤٧ رَوَاهُ أَحْمَدُ [رقم: ٤/١٣٢]، والتِّرْمِذِيُّ [رقم: ٢٣٨٠]، وابْنُ مَاجَة [رقم: ٣٣٤٩]، وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

248 Hadis hasen sahihtir: İmam Ahmed, Tirmizi, Nesai ve ibni Mace tahric etti, Tirmizi dedi ki: Hadis hasen sahihtir.

249 Grade: Hasan Sahih; Related by Ahmad, at-Tirmidhi, and Ibn Majah. at-Tirmidhi graded it as Hasan Sahih.

[48]

حديث: "أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا". [250]

عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا، وَإِنْ كَانَتْ خَصْلَةٌ مِنْهُنَّ فِيهِ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنَ النِّفَاقِ حَتَّى يَدَعَهَا: مَنْ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وإذَا خَاصَمَ فَجَرَ، وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ". [251]

Nifak Alametleri:

Abdullah bin Amr bin El-Âs'dan (Radıyallahu Anhuma), Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) buyurdu ki: "Dört şey kimde bulunursa münafık olur, kimde onlardan bir haslet (huy) olursa onda onu teredinceye kadar münafıklıktan bir haslet vardır: Konuştuğu zaman yalan söyler, söz verdiği zaman sözünden döner, düşmanlık ederse fücur eder, sözleşirse sözleşmeye ihanet eder". [252]

The signs of a hypocrite:

Narrated 'Abdullah bin 'Amr bin Al-'Aas (Radeyallāhu 'Anhumā): that the Prophet (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "There are four things that whoever has them, then he is a hypocrite, and whoever has one attribute from among them, then he has an attribute of hypocrisy,until he leaves it: Whoever lies whenever he speaks, he does not fulfill whenever he promises, he is vulgar whenever he argues, and whenever he makes an agreement he proves treacherous." [253]

250 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=48

٢٥١ حَدِيثٌ صَحِيحٌ: مُتَّفَقٌ عَلَيه: رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [رقم: ٣٤]، وَمُسْلِمٌ [رقم: ٥٨] فِي "صَحِيحَيْهِمَا".

252 Hadis sahihtir, Muttefak aleyhtir. Buharî ile Müslim rivâyet etmişlerdir.

253 Grade: Sahih: Muttafaqun Alayhi. Related by Bukhari and Muslim.

[49]

حديث : "لَوْ أَنَّكُم تَوَكَّلُونَ عَلَى اللهِ حَقَّ تَوَكُّلِهِ". ٢٥٤

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عن النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "لَوْ أَنَّكُمْ تَوَكَّلُونَ عَلَى اللهِ حَقَّ تَوَكُّلِهِ لَرَزَقَكُمْ كَمَا يَرْزُقُ الطَّيْرَ تَغْدُو خِمَاصًا وَتَرُوحُ بِطَانًا". ٢٥٥

Allah'a Tevekkül Ve Rızık:

Ömer bin Hattab (Radıyallahu Anhu)'dan Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) buyurdu ki: "Eğer siz Allah'a hakkıyla tevekkül etseniz, kuşları rızıklandırdığı gibi sizi rızıklandırır, kuş aç gider tok gelir". [256]

Reliance Upon Allah:

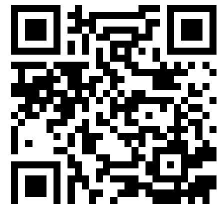
Omar bin Al-Khattab (Radeyallāhu 'Anhu) narrated that the Messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "If you were to rely upon Allah with the required reliance, then He would provide for you just as a bird is provided for, it goes out in the morning empty, and returns full." [257]

254 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=49

٢٥٥ حَسَنٌ صَحِيحٌ: رَوَاهُ أَحْمَدُ [رقم: ٠١ و٥٢]، وَالتِّرْمِذِيُّ [رقم:٢٣٤٤]، وَالنَّسَائِيُّ فِي "الْكُبْرَى"كَمَا فِي "التُّحْفَة: [رقم: ٧٩/٨]، وَابْنُ مَاجَهْ [رقم: ٤١٦٤]، وَصَحَّحَهُ ابْنُ حِبَّانَ (٧٣٠)، وَالْحَاكِمُ ٤١٨، وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: حَسَنٌ صَحِيحٌ.

256 Hadis hasen, sahihtir: İmam Ahmed, Tirmizi, ibni Mace, ibni Hibban ve Hakim rivayet etti, Tirmizi dedi ki: Hasen, sahihtir.

257 Grade: Hasan Sahih; Related by Ahmad, at-Tirmidhi, an-Nasa'I, Ibn Majah, Ibn Hibban and al-Hakim. at-Tirmidhi graded it as Hasan Sahih.

[50]

حديث: "لَا يَزَالُ لِسَانُكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ". ٢٥٨

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ بُسْرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رجلٌ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ إِنَّ شَرَائِعَ الْإِسْلَامِ قَدْ كَثُرَتْ عَلَيْنَا، فَبَابٌ نَتَمَسَّكُ بِهِ جَامِعٌ؟ قَالَ: "لَا يَزَالُ لِسَانُكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ". ٢٥٩

Allah Teala'nın Zikri:

Abdullah bin Bişr'den (Radıyallahu Anhu) şöyle dediği rivayet edildi: Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e bir adam geldi ve dedi ki: "Ya Rasulullah İslam'ın şeriatlara bana çoğaldı, bize yapışacağımız toplayıcı bir kapı göster" buyurdu ki: "Dilin Allah'ın zikriyle devamlı yaş olsun". [260]

What Has Been Related Regarding The Virtue Of Remembrance:

Abdullah bin Busr (Radeyallāhu 'Anhu) narrated that: A man said: "O Messenger of Allah, indeed, the legislated acts of Islam have become too much for me, so inform me of a thing that I should stick to." He (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "Let not your tongue cease to be moist with the remembrance of Allah." [261]

---

258 http://www.jasimabed.com/books/?b=3&m=50

٢٥٩ حسن غريب: خرَّجه الإمام أحمد بهذا اللفظ [رقم: ١٨٨ و١٩٠]، وخرَّجه الترمذي وابن ماجه وابن حبان في صحيحه بمعناه، وقال الترمذي: ((حسن غريب)).

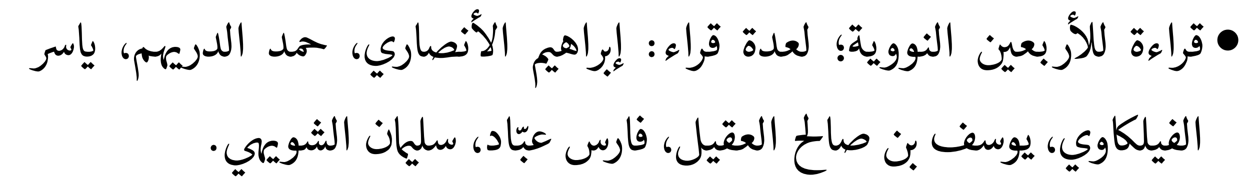
260 Hasen garibtir: Bu lafızla bunu İmam Ahmed tahric etti.Bunu Tirmizi ibni Mace, ibni Hibban sahihinde manasıyla tahric etti, Tirmizi, dedi ki: Hasen garibtir.

261 Grade: Hasan Gharib; Related by Ahmad, at-Tirmidhi, Ibn Majah and Ibn Hibban. at-Tirmidhi graded it as Hasan Gharib.

المصادر:

- "الأَرْبَعُونَ فِي مَبَانِي الإِسلَامِ وَقَوَاعِدِ الأَحكَامِ" المشهورة بـ "الأَرْبَعِين النَّوَوِيَّة" لِلإِمَامِ أَبِي زَكَـرِيَّا، يَحْيَى بْنِ شَرَفِ النَّوَوِيّ الشَّافِعِيِّ، مَعَ زِيَادَةِ الإمام الحافظ العلّامة زين الدين عبد الرحمن ابْنِ رَجَبِ الحَنْبَلِيّ.
- جَامِعُ العُلُومِ وَالحِكَمِ فِي شَرْحِ خَمْسِينَ حَديثاً مِنْ جَوَامِعِ الكَلِمِ: للإِمَامِ الحَافِظِ زَين الدِّين عَبْدِ الرَّحمن ابْنِ رَجَبِ الحَنْبَلِيّ.
- صَحيحُ الْبُخَارِيّ: للإِمَامِ الحَافِظِ أَبِي عَبْدِ اللهِ مُحَمَّد بن إِسْمَاعِيلَ بن إِبرَاهِيمَ ابنِ المُغِيرَة الجُعفِيّ الْبُخَارِيّ.
- صَحيحُ مُسْلِمٍ: للإِمَامِ الحَافِظِ أَبِي الْحُسَيْنِ مُسْلِم بِنِ الْحَجَّاج بن مُسْلِم الْقُشَيْرِيّ النَّيْسَابُورِيّ.
- سُنَنُ النَّسَائِّي: للإِمَامِ الحَافِظِ أَبِي عَبْدِ الرَّحمن أَحمَد بِنِ شُعَيب بِن عَلِيّ الخَرَاسَاني النَّسَائِّي.
- سُنَنُ أَبِي دَاوُد: للإِمَامِ الحَافِظِ أَبِي دَاوُد سُلَيمَان بِن الأَشعَثِ الأَزْدِيّ السَّجِسْتَانِيّ.
- سُنَنُ التِّرمِذيّ: للإِمَامِ الحَافِظِ أَبِي عِيسى مُحمَّد بن عِيسى بن سَورَة التِّرمِذيّ.
- سُنَنُ ابن مَاجَة: للإِمَامِ الحَافِظِ أَبِي عَبْدِ اللهِ مُحَمَّدِ بِن يَزِيد بن مَاجَة القَزْوِيني.
- مُسْنَد الإِمَامِ أَحمَد بن حَنبَل: للإِمَامِ أَبِي عَبْدِ اللهِ أَحمَد بن مُحَمَّدِ بِن حَنبَل.

- قراءة للأربعين النووية؛ لعدة قراء: إبراهيم الأنصاري، حمد الدريهم، ياسر الفيلكاوي، يوسف بن صالح العقيل، فارس عبّاد، سليمان الشويهي.

Kaynaklar:

- NEVEVİ KIRK HADİSİ; İmam Nevevi; Türkçe ve Arapça.
- Hadislerle İlim Ve Hikmet Camiu'l-Ulum ve'l-Hikem; İbni Recep El Hanbeli.
- Sahih-i Buharî.
- Sahih-i Müslim.
- Sünen-i Nesâî.
- Sünen-i Ebî Dâvûd.
- Sünen-i Tirmizî.
- Sünen-i İbn Mâce.
- el-Müsned; İmam Ahmed b. Hanbel.

Sources:

- "40 HADEETH NAWAWI": **AN-NAWAWI'S FORTY HADITH**; TRANSLATED BY EZZEDDIN IBRAHIM DENYS JOHNSON-DA VIES; International Islamic Federation of Student Organizations; Shaykh Yasir Qadhi & Imam Suhaib; Jamal Ahmed Badi.
- Jami'al-'ulûm Wal-Hikam.
- Sahîh al-Bukhâri.
- Sahih Muslim.
- Sunan an-Nasa'i.
- Sunan Abi Dawud.
- Sunan Al-Tirmidhi.
- Sunan Ibn Majah.
- Musnad Imam Ahmad Bin Hanbal.

INDEX – FİHRİST - الفهرس

إنَّ العلماء هم ورثة الأنبياء، فقد قال النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "وَإِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ الأَنْبِيَاءِ وَإِنَّ الأَنْبِيَاءَ لَمْ يُوَرِّثُوا دِينَارًا وَلاَ دِرْهَمًا وَرَّثُوا الْعِلْمَ فَمَنْ أَخَذَهُ أَخَذَ بِحَظٍّ وَافِرٍ"، وهذا الحديث يبيِّن فضل العلماء، فهم الوارثون لما تركه الرسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وأشرف العلم ما كان متصلاً بالقرآن ففي الحديث: "خيركم مَنْ تعلَّم القرآنَ وعلَّمه"، لأنّه يُرشد إلى كل العلوم النافعة في الدين والدُّنيا.

قال الإمام الشافعي رحمه الله:

كُلُّ العُلومِ سِوى القُرآنِ مَشغَلَةٌ ... إِلّا الحَديثَ وَعِلمَ الفِقهِ في الدينِ

العِلمُ ما كانَ فيهِ قالَ حَدَّثَنا ... وَما سِوى ذاكَ وَسواسُ الشَياطينِ

السُنَّةُ النبوية سفينة النجاة وبر الأمان، والاشتغال بها بحفظها أو تعليمها أو العمل بها أو نشرها بين الناس من أفضل القربات والطاعات وأفضل وأهم أنواع الخير وآكد العبادات وأولى ما أُنفِقت فيه نفائس الأوقات.

Şüphesiz ki âlimler nebîlerin varisleridir. Rasûlüllah'ı Sallallahu Aleyhi ve Sellem söyledi: "Ve şüphesiz ki âlimler nebîlerin varisleridir. Ve nebîler dinar veya dirhem miras bırakmazlar. Onlar sadece ilmi miras bırakırlar. Kim bu mirası alırsa çokça nasip almış demektir.", ve en iyi, en mükemmel ve en şerefli ilim, Kur'an ile ilgili olandır. Hadis de: "En hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğretendir."der, çünkü Kur'an; din ve dünyadaki tüm faydalı bilimlere rehberlik eder. İmam Eş-Şafii (Allah'ın rahmeti etsin) dedi ki:

Kur'an dışındaki bütün ilimler bir meşgaledir,
Hadis ve Fıkıh ilmi hariç
İlim, içinde: "bize anlattı" ifadesi olandır,
bunun dışındakiler ise şeytanların vesveseleridir

Peygamberin Sünneti güvenlik ve kurtuluş gemisidir. Onun ile uğraşmak, ezberlemek, öğrenmek, uygulamak ya da insanlar içinde yayılmasına çalışmak en iyi en iyi uygulamalardan, en iyi ve en önemli ibadet türlerinden ve en iyi fedakârlıklardan biridir. Ve en önemli zamanların harcanacağı en değerli vakitlerdir.

Verily the learned (scholars) are the heirs of the Prophets. The Messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "The learned are the heirs of the Prophets who bequeath neither dinar nor dirham but only that of knowledge; and he who acquires it, has in fact acquired an abundant portion.", and this hadith shows the superiority of the learned (scholars), as the heirs understand what the Messenger (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) left; and the most honor, excellent and virtuous science that was related to the Qur'an. The Messenger of Allah (Ṣallā -llāhu ʿalayhī wa-sallam) said: "The best among you (Muslims) are those who learn the Qur'an and teach it", because it guides to all useful sciences in religion and the life. Imam Ash-Shafi may Allah have mercy on him, said:

All sciences except the Quran is waste of time
Except Hadith and Fiqh in religion
The science what was in it "he said he narrated to us"
And everything else is the devilish insinuations

The Prophet's Sunnah is the life-saving and safety vessel, and the working on it by memorizing, teaching, applying, or sharing it among people is one of the best sacrifices and forms of obedience, and the best and most important types of good, and most asserting acts of worship, and most adequate to spend the precious times on it.